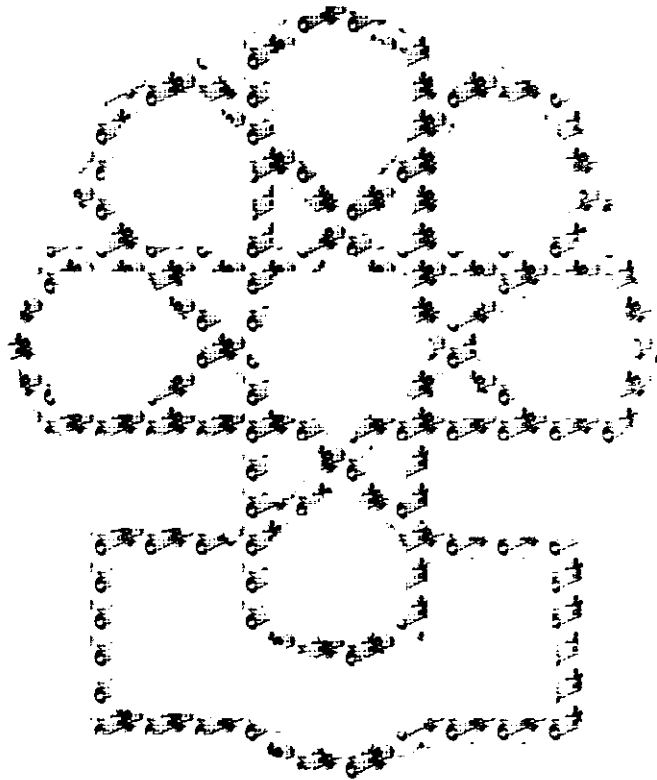

خراسان؛ شناخت وضعیت موجود

معاونت پژوهشی

شهریور ۱۳۷۷

کار: گروه (۱) خدمات پژوهشی

این مطالعه بنابه درخواست جدب آقای سید غلامرضا شیرازیان نماینده محترم مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی تهیه و تدوین گردیده است.

کد گزارش: ۴۱۰۳۵۳۴

موضوع:	مردم
محل:	ک
تاریخ:	۱۳۷۷/۰۹/۰۱
تهیه کننده:	...

بسمه تعالی

خراسان؛ شناخت وضعیت موجود

کد گزارش: ۴۱۰۳۵۳۴

فهرست مطالب

۱- مساحت و وضعیت جغرافیایی	۲
۲- جمعیت	۲
۳- شاخص های فرهنگی	۶
۱-۳- آموزش	۶
۲-۳- آموزش ابتدایی	۷
۳-۳- آموزش عالی	۱۱
۴-۳- فارغ التحصیلان	۱۴
۴- شاخص های اجتماعی	۱۸
۱-۴- اشتغال	۱۸
۲-۴- بزه کاری و زندانیان	۲۱
۳-۴- ازدواج و طلاق	۲۷
۴-۴- جهانگردی	۳۰
۵-۴- پناهندگان و مهاجران	۳۱
۵- شاخص های اقتصادی	۳۱
۱-۵- هزینه ها و درآمدهای خانوار	۳۱
۱-۱-۵- درآمد سرانه	۳۱
۲-۱-۵- هزینه سرانه	۳۱
۲-۵- حجم اعتبارات بانکی	۴۰
۳-۵- حجم اعتبارات جاری و عمرانی استان	۴۲
۶- صنعت	۴۴
۱-۶- کارگاه های صنعتی	۴۴
۲-۶- شاخص های مهم کارگاه های بزرگ صنعتی کشور	۴۷
۳-۶- سرمایه گذاری	۴۸
۱-۳-۶- سرمایه گذاری در بخش صنعت	۴۸
۴-۶- بهره وری کار در کارگاه های صنعتی	۴۹
۵-۶- بهره دهی انرژی	۴۹
۶-۶- شرکت های تعاونی	۵۱
۷-۶- معدن	۵۳
۱-۷-۶- تولید و اشتغال	۵۳
۲-۷-۶- سرمایه گذاری در بخش معدن	۵۳
۳-۷-۶- ارزش افزوده بخش معادن	۵۶
۷- کشاورزی	۵۷
۱-۷- زراعت	۵۷
۲-۷- باغداری	۶۰
فهرست منابع و مآخذ	۶۳

۱- مساحت و وضعیت جغرافیایی

استان خراسان با مساحتی بیش از ۳۰۲ هزار کیلومتر مربع گسترده‌ترین واحد تقسیمات کشور بوده و حدود ۲۰ درصد مساحت جمهوری اسلامی ایران را تشکیل می‌دهد.

این استان از شمال و شمال شرقی، حدود ۷۰۰ کیلومتر دارای مرز مشترک با جمهوری ترکمنستان و از شرق به طول ۶۰۰ کیلومتر دارای مرز مشترک با جمهوری افغانستان است. در قسمت جنوب به استان کرمان و استان سیستان و بلوچستان و از غرب به استان‌های یزد، اصفهان، سمنان و مازندران محدود می‌شود.

براساس آخرین تقسیمات کشوری، استان خراسان دارای ۲۳ شهرستان، ۶۰ شهر، ۷۶ بخش، ۲۲۵ دهستان و ۷۹۹۶ آبادی دارای سکنه است.

استان خراسان در مقایسه با سایر استان‌ها از لحاظ مساحت، تعداد شهرها و شهرستان‌ها جایگاه اول را به خود اختصاص داده است.

۲- جمعیت

براساس آخرین آمارگیری جمعیتی (نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۷۵) جمعیت استان خراسان در سال ۱۳۷۵ به بیش از ۶۰۴۷ هزار نفر می‌رسد.

این رقم در مقایسه با استان‌های کشور، بیانگر جایگاه دوم این استان پس از تهران است. به عبارت دیگر، سهم استان خراسان از جمعیت کشور در این سال حدود ۱۰/۱ درصد بوده است.

رشد جمعیت در این استان با توجه به کاهش سال‌های اخیر به حدود ۱/۴ درصد رسیده است.

۴۱/۷ درصد جمعیت استان در گروه‌های سنی کمتر از ۱۵ سال، ۵۳/۸ درصد در گروه‌های سنی ۱۵-۶۴

سال و ۴/۵ درصد در گروه‌های سنی ۶۵ سال و بالاتر قرار دارند. ۵۰/۱ درصد جمعیت استان را مردان و ۴۹/۹ درصد را زنان تشکیل می‌دهند.

در سال ۱۳۷۵، ۵۶/۶ درصد جمعیت استان در مناطق شهری و ۴۳/۳ درصد در مناطق روستایی ساکن

بوده و ۰/۱ مابقی غیرساکن محسوب شده‌اند.

جدول ۱-۲- مشخصات عمومی استان‌ها براساس تقسیمات کشوری در پایان اسفند ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان	مرکز استان	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
۱	خراسان	مشهد	۳۰۲۷۶۶	۲۳	۷۶	۶۰	۲۲۵
۲	کرمان	کرمان	۱۸۱۸۱۴	۱۱	۳۲	۳۷	۱۴۱
۳	سیستان و بلوچستان	زاهدان	۱۷۸۴۳۱	۷	۲۹	۱۶	۹۲
۴	فارس	شیراز	۱۲۲۴۱۶	۱۶	۶۰	۵۱	۱۸۳
۵	اصفهان	اصفهان	۱۰۷۰۲۷	۱۸	۳۸	۶۷	۱۱۷
۶	سمنان	سمنان	۹۶۸۱۶	۴	۱۲	۱۶	۲۸
۷	یزد	یزد	۷۳۴۶۷	۷	۱۴	۱۶	۳۹
۸	هرمزگان	بندرعباس	۷۱۱۹۳	۸	۲۱	۱۶	۶۹
۹	خوزستان	اهواز	۶۳۲۳۸	۱۶	۳۶	۲۹	۱۱۲
۱۰	آذربایجان شرقی	تبریز	۴۷۸۳۰	۱۴	۳۵	۴۰	۱۳۴
۱۱	مازندران	ساری	۴۳۵۲۵	۲۰	۴۹	۵۲	۱۴۲
۱۲	آذربایجان غربی	ارومیه	۳۹۴۸۷	۱۴	۳۲	۲۴	۱۰۷
۱۳	تهران	تهران	۳۱۹۵۲	۱۳	۳۳	۴۶	۹۸
۱۴	مرکزی	اراک	۲۹۴۰۶	۸	۱۷	۱۹	۶۱
۱۵	کردستان	سنندج	۲۹۱۵۱	۸	۲۳	۱۲	۷۹
۱۶	لرستان	خرم‌آباد	۲۸۳۹۲	۹	۲۵	۱۳	۸۱
۱۷	کرمانشاه	کرمانشاه	۲۴۷۴۱	۱۱	۲۴	۲۰	۸۳
۱۸	زنجان	زنجان	۲۴۳۱۲	۵	۱۶	۱۳	۵۱
۱۹	بوشهر	بوشهر	۲۳۱۹۱	۸	۱۷	۱۵	۳۶
۲۰	ایلام	ایلام	۲۰۱۵۱	۷	۱۷	۱۵	۳۶
۲۱	همدان	همدان	۱۹۵۴۷	۸	۱۸	۱۹	۶۸
۲۲	اردبیل	اردبیل	۱۷۸۸۱	۹	۲۱	۱۷	۶۳
۲۳	چهارمحال و بختیاری	شهرکرد	۱۶۲۰۱	۵	۱۳	۱۸	۳۴
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	یاسوج	۱۵۵۶۳	۳	۱۲	۸	۳۸
۲۵	گیلان	رشت	۱۴۱۰۶	۱۲	۳۳	۳۶	۱۰۱
۲۶	قم	قم	۱۱۲۳۷	۱	۴	۳	۹
جمع		x	۱۶۳۳۸۴۱	۲۶۵	۷۰۷	۶۷۸	۲۲۲۷

مأخذ: وزارت کشور.

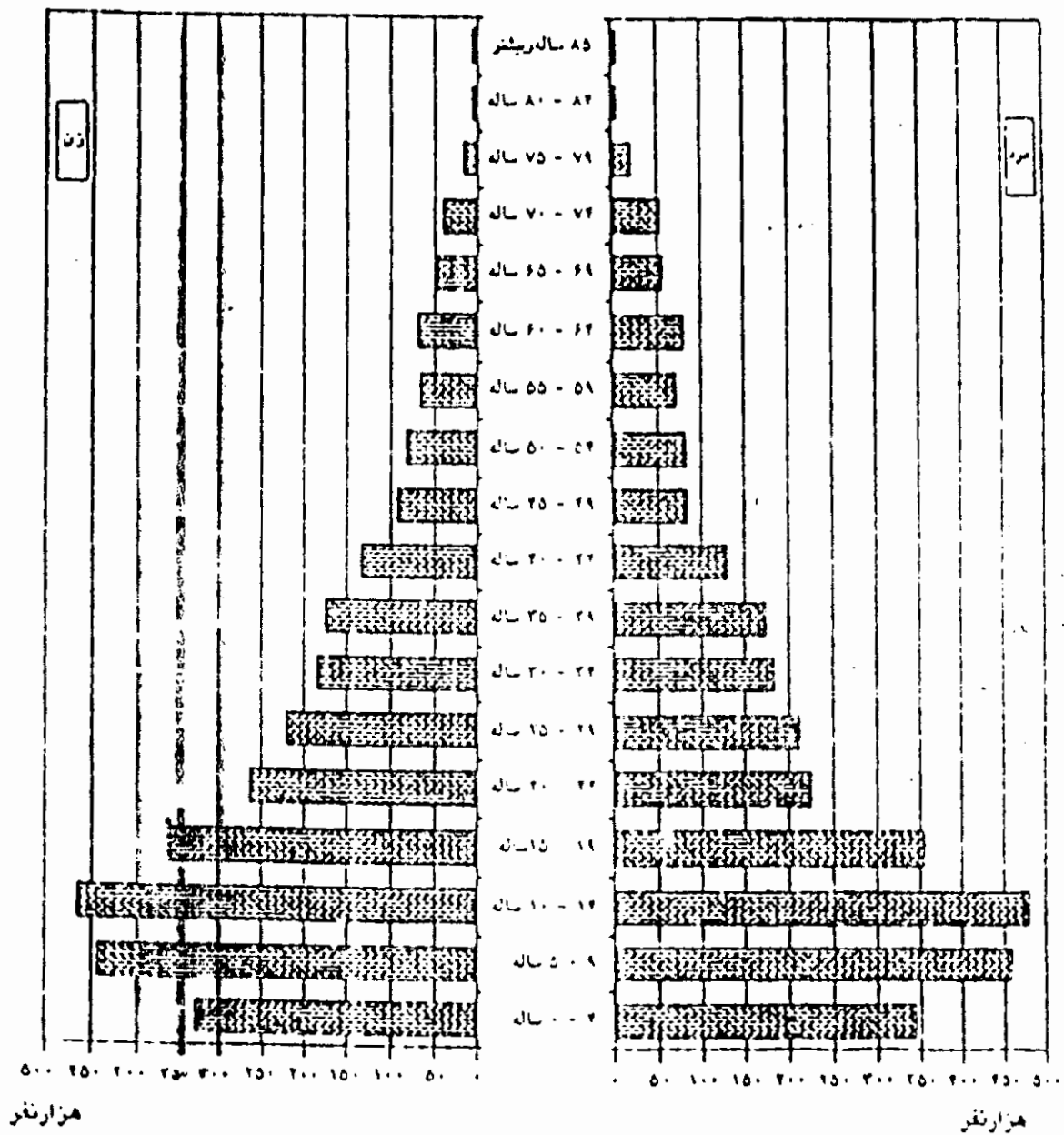
- وزارت کشور. دفتر تقسیمات کشوری.

جدول ۲-۲- خانوار و جمعیت استان‌ها بر حسب ساکن و غیر ساکن: آبان ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان	جمع		ساکن در نقاط شهری		ساکن در نقاط روستایی		غیر ساکن	
		خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت	خانوار	جمعیت
۱	تهران	۲۵۹۵۵۰۴	۱۱۱۷۶۲۳۹	۲۲۲۶۷۲۵	۹۴۰۴۷۵۴	۳۶۸۶۶۰	۱۷۷۱۳۰۶	۱۱۹	۱۷۹
۲	خراسان	۱۲۸۳۲۰۷	۶۰۴۷۶۶۱	۷۳۵۷۸۶	۳۴۲۱۹۳۷	۵۴۶۷۶۷	۲۶۲۲۱۳۴	۶۵۴	۳۵۹۰
۳	اصفهان	۸۸۱۹۸۳	۳۹۲۳۲۵۵	۶۷۰۲۸۲	۲۱۱۴۸۷۴	۲۲۸۴۵۲	۱۰۰۷۰۸۷	۲۴۹	۱۲۹۴
۴	مازندران	۸۳۸۰۳۱	۴۰۲۸۲۹۶	۳۸۹۹۵۱	۱۷۸۳۲۱۸	۴۴۶۷۱۷	۲۲۳۷۹۴۶	۱۳۶۳	۷۱۳۲
۵	فارس	۷۵۵۲۲۹	۳۸۱۷۰۳۶	۴۴۸۲۷۲	۲۱۶۳۱۱۹	۲۹۷۱۴۹	۱۵۹۸۹۱۳	۹۸۰۸	۵۵۰۰۴
۶	آذربایجان شرقی	۶۹۵۳۸۱	۳۳۲۵۵۴۰	۴۴۶۱۵۹	۲۰۰۴۴۸۴	۲۴۹۱۶۸	۱۳۲۰۷۸۸	۵۴	۲۶۸
۷	خوزستان	۶۴۴۷۰۹	۳۷۴۶۷۷۲	۴۲۴۷۰۲	۲۳۴۲۵۱۴	۲۱۳۷۵۱	۱۳۶۷۹۴۵	۶۲۵۶	۳۶۳۱۳
۸	گیلان	۵۱۲۴۲۶	۲۲۴۱۹۶	۲۴۹۳۵۲	۱۰۴۹۹۸۰	۲۶۲۹۷۹	۱۱۹۱۴۸۰	۹۵	۴۳۶
۹	آذربایجان غربی	۴۷۰۶۳۳	۲۴۹۶۳۲۰	۲۷۰۹۷۴	۱۳۱۵۱۶۱	۱۹۹۶۵۱	۱۱۸۱۱۱۹	۸	۴۰
۱۰	کرمان	۳۹۴۱۷۹	۲۰۰۴۳۲۸	۲۱۱۲۷۶	۱۰۶۰۰۷۵	۱۷۸۵۲۸	۹۲۸۸۸۳	۴۳۷۵	۲۱۳۷۰
۱۱	کرمانشاه	۳۴۷۰۰۷	۱۷۷۸۵۹۶	۲۲۴۹۵۵	۱۰۹۸۲۸۲	۱۲۰۳۳۲	۶۷۰۴۵۹	۱۷۲۰	۹۸۵۵
۱۲	همدان	۳۴۲۱۷۵	۱۶۷۷۹۵۷	۱۷۶۱۵۲	۸۱۰۶۴۰	۱۶۵۹۹۰	۸۶۷۱۱۵	۳۳	۲۰۲
۱۳	سیستان و بلوچستان	۲۹۱۸۵۵	۱۷۲۲۵۷۹	۱۳۱۰۹۹	۷۹۴۵۲۸	۱۵۶۷۸۶	۹۰۸۵۷۹	۳۹۷۰	۱۹۴۷۲
۱۴	لرستان	۲۸۶۹۹۹	۱۵۸۴۴۳۴	۱۶۲۱۷۲	۸۵۰۰۱۶	۱۲۱۷۳۷	۷۱۷۰۵۹	۳۰۹۰	۱۷۳۵۹
۱۵	مرکزی	۲۷۲۰۶۴	۱۲۲۸۸۱۲	۱۵۷۱۱۷	۷۰۱۵۴۷	۱۱۴۹۴۷	۵۲۷۲۶۵	۰	۰
۱۶	کردستان	۲۵۶۵۳۶	۱۳۴۶۳۸۳	۱۴۲۲۸۳	۷۰۵۷۱۵	۱۱۴۲۵۳	۶۴۰۶۶۸	۰	۰
۱۷	اردبیل	۲۱۳۷۶۶	۱۱۶۸۰۱۱	۱۰۹۴۸۴	۵۶۸۴۴۸	۱۰۳۸۰۶	۵۹۶۹۱۶	۴۷۶	۲۶۴۷
۱۸	زنجان	۲۰۳۶۲۴	۱۰۳۶۸۷۳	۱۰۱۹۴۸	۴۸۹۵۱۸	۱۰۱۶۶۷	۵۴۷۳۰۱	۹	۵۴
۱۹	هرمزگان	۱۹۵۳۲۹	۱۰۶۲۱۵۵	۸۳۹۵۱	۴۴۳۹۷۰	۱۱۰۳۳۴	۶۱۳۳۲۶	۱۰۴۴	۴۸۵۹
۲۰	قم	۱۷۷۶۵۵	۸۵۳۰۴۴	۱۶۰۵۶۵	۷۷۷۶۷۷	۱۷۰۷۸	۷۵۲۶۹	۱۲	۹۸
۲۱	یزد	۱۶۷۰۴۹	۷۵۰۷۶۹	۱۲۴۷۲۱	۵۶۴۲۳۳	۴۲۳۲۸	۱۸۶۵۳۶	۰	۰
۲۲	چهارمحال و بختیاری	۱۴۳۲۶۰	۷۶۱۱۶۸	۶۷۱۳۴	۳۴۲۹۰۵	۷۵۹۱۲	۴۱۷۰۰۵	۲۱۴	۱۲۵۸
۲۳	بوشهر	۱۳۲۲۶۸	۷۴۳۶۷۵	۷۲۳۲۹	۳۹۴۴۸۹	۵۶۸۹۶	۳۳۲۸۸۴	۳۰۴۳	۱۶۳۰۲
۲۴	سمنان	۱۱۴۹۰۹	۲۰۱۴۴۷	۷۹۳۸۵	۳۴۲۴۵۵	۳۵۵۲۳	۱۵۸۹۹۱	۱	۱
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۹۳۰۸۴	۵۴۴۳۵۶	۳۶۸۵۵	۲۱۳۵۶۳	۵۵۶۳۱	۳۲۷۶۸۵	۵۹۸	۳۱۰۸
۲۶	ایلام	۸۲۳۷۳	۴۸۷۸۸۶	۴۵۲۹۶	۲۵۹۶۸۷	۳۵۳۲۸	۲۱۷۶۳۴	۱۷۴۹	۱۰۵۶۵
کل کشور		۱۲۳۹۸۲۳۵	۶۰۰۵۵۴۸۸	۷۹۴۸۹۲۵	۳۶۸۱۷۷۸۹	۴۴۱۰۳۷۰	۲۳۰۲۶۲۹۳	۳۸۹۴۰	۲۱۱۴۰۶

مأخذ: مرکز آمار ایران.

هرم سنی جمعیت استان خراسان

۳- شاخص های فرهنگی

۳-۱- آموزش

در استان خراسان، جمعیت ۶ سال به بالا، طبق آمار منتشر شده در آبان سال ۱۳۷۵، به ۵۲۱۱ هزار نفر می رسد که از این تعداد، ۴۲۱۶ هزار نفر باسواد هستند.

این آمار با توجه به آمار سایر استان های کشور، بیانگر جایگاه دوم این استان از نظر تعداد باسوادان است. در حالی که نسبت جمعیت باسواد به کل جمعیت در این استان ۸۱ درصد است که ۴۲/۵ درصد آن را مردان و ۳۸/۵ درصد آن را زنان تشکیل می دهند.

از نظر نسبت جمعیت باسواد به کل جمعیت در مقایسه با سایر استان ها، استان خراسان در جایگاه پنجم قرار دارد.

جدول ۳-۱- جمعیت و تعداد باسوادان ۶ ساله و بیشتر بر حسب جنس و استان: آبان ۱۳۷۵ (هزار نفر)

رتبه هر استان	استان	جمعیت			باسوادان			نسبت باسواد به جمعیت (درصد)
		مردوزن	مرد	زن	مردوزن	مرد	زن	
۱	تهران	۹۹۹۶	۵۱۴۲	۴۸۵۴	۸۸۰۱	۴۶۷۷	۴۱۲۳	۸۸
۲	اصفهان	۳۴۹۲	۱۷۹۳	۱۶۹۹	۲۹۵۷	۱۵۸۲	۱۳۷۵	۸۵
۳	سمنان	۴۴۶	۲۳۰	۲۱۶	۳۷۷	۲۰۲	۱۷۴	۸۵
۳	قم	۷۳۹	۳۷۹	۳۶۰	۶۰۵	۳۲۸	۲۷۷	۸۲
۳	یزد	۶۶۲	۳۴۱	۳۲۲	۵۵۴	۲۹۷	۲۵۷	۸۴
۴	فارس	۳۳۳۲	۱۶۹۱	۱۶۴۱	۲۷۲۵	۱۴۵۵	۱۲۷۰	۸۲
۵	خراسان	۵۲۱۱	۲۶۰۳	۲۶۰۷	۴۲۱۶	۲۲۱۳	۲۰۰۳	۸۱
۶	بوشهر	۶۳۹	۳۲۴	۳۱۵	۵۱۴	۲۷۸	۲۳۷	۸۰
۷	مازندران	۳۵۳۸	۱۷۵۷	۱۷۸۱	۲۸۱۲	۱۴۸۴	۱۳۲۸	۷۹
۷	گیلان	۱۹۹۸	۹۹۱	۱۰۰۷	۱۵۸۲	۸۳۱	۷۵۱	۷۹
۷	مرکزی	۱۰۷۸	۵۳۹	۵۳۹	۸۵۵	۴۵۷	۳۹۹	۷۹
۸	کرمان	۱۷۲۴	۸۷۵	۸۴۹	۱۳۴۹	۷۱۴	۶۳۵	۷۸
۹	خوزستان	۳۱۶۲	۱۶۱۱	۱۵۵۲	۲۴۳۱	۱۳۴۵	۱۰۸۶	۷۷
۹	کرمانشاه	۱۵۳۹	۷۹۲	۷۴۶	۱۱۷۸	۶۵۵	۵۲۳	۷۷
۹	همدان	۱۴۵۴	۷۳۴	۷۲۰	۱۱۲۴	۶۱۰	۵۱۴	۷۷
۹	چهارمحال و بختیاری	۶۵۰	۳۲۷	۳۲۲	۵۰۰	۲۷۳	۲۲۷	۷۷
۹	ایلام	۴۱۶	۲۱۲	۲۰۴	۳۱۹	۱۷۴	۱۴۵	۷۷
۱۰	هرمزگان	۸۸۹	۴۵۹	۴۳۰	۶۴۷	۳۶۱	۲۸۶	۷۶
۱۰	کهگیلویه و بویراحمد	۴۵۴	۲۲۹	۲۲۵	۳۴۳	۱۹۰	۱۵۴	۷۶
۱۱	آذربایجان شرقی	۲۹۴۱	۱۴۸۴	۱۴۵۷	۲۲۱۶	۱۲۲۲	۹۹۴	۷۵
۱۱	لرستان	۱۳۵۲	۶۸۸	۶۶۴	۱۰۱۲	۵۵۴	۴۵۷	۷۵
۱۱	زنجان	۸۹۱	۴۴۷	۴۴۴	۶۶۶	۳۶۵	۳۰۱	۷۵
۱۲	اردبیل	۱۰۰۳	۵۰۵	۴۹۸	۷۳۶	۴۱۲	۳۲۳	۷۴
۱۳	آذربایجان غربی	۲۱۴۰	۱۰۸۶	۱۰۵۴	۱۴۷۷	۸۵۹	۶۱۸	۶۹
۱۴	کردستان	۱۱۴۶	۵۸۲	۵۶۴	۷۸۳	۴۵۹	۳۲۴	۶۸
۱۵	سیستان و بلوچستان	۱۴۰۲	۷۱۳	۶۹۰	۸۰۳	۴۶۶	۳۳۶	۵۷
کل کشور		۵۲۲۹۵	۲۶۵۳۴	۲۵۷۶۱	۴۱۵۸۲	۲۲۴۶۵	۱۹۱۱۸	۷۹/۵

منبع: مرکز آمار ایران.

۲-۳- آموزش ابتدایی

تعداد دانش آموزان ابتدایی استان در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶ نسبت به سال تحصیلی قبل کاهش اندکی یافته و از ۱۰۰۷ هزار نفر به ۹۹۹/۷ هزار نفر رسیده است.

رشد دانش آموزان مقطع راهنمایی استان در مقایسه با سال تحصیلی قبل ۵/۲ درصد و تعداد کل دانش آموزان مقطع متوسطه (عمومی، فنی و حرفه‌ای) حدود ۹/۴ درصد بوده است.

جدول ۲-۳- تعداد دانش آموزان مقاطع تحصیلی مختلف استان در سال تحصیلی

۱۳۷۵-۱۳۷۶ به تفکیک مدارس دولتی و غیردولتی

مقاطع تحصیلی	مدارس دولتی	مدارس غیردولتی	کل
ابتدایی	۹۶۶۴۰۸	۳۳۲۸۵	۹۹۹۶۹۳
راهنمایی	۴۷۴۱۹۵	۲۴۰۸۶	۴۹۸۲۸۱
متوسطه عمومی نظام فعلی	۹۴۴۰۱	۵۳۲۴	۹۹۷۲۵
متوسطه عمومی نظام جدید	۱۸۰۷۳۹	۱۳۹۴۲	۱۴۶۷۷۰
فنی - حرفه‌ای نظام فعلی	۷۱۹۹	—	۷۱۹۹
فنی - حرفه‌ای نظام جدید	۲۲۸۰۲	۶۵۶۰	۲۳۴۵۸
سایر	۵۱۷۶۷	—	۵۱۷۶۷
جمع کل	۱۷۹۷۵۱۱	۷۷۲۹۴	۱۸۷۴۸۰۵

مأخذ: گزارش اقتصادی - اجتماعی استان خراسان (سال ۱۳۷۵).

براساس آمار سال ۱۳۷۵، ۸۰/۹۱ درصد از جمعیت استان خراسان باسواد هستند که نسبت به سال ۱۳۶۵، ۲۴/۴۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. حدود ۸۵/۰۲ درصد جمعیت باسواد استان را مردان و ۷۶/۸۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند.

جدول ۳-۳- جمعیت ۶ ساله و بیشتر استان بر حسب گروه‌های سنی و وضع سواد (سال ۱۳۷۵)

گروه‌های سنی	جمعیت ۶ ساله و بیشتر			درصد جمعیت باسواد		
	جمع	باسواد	بی سواد	کل	شهری	روستایی
۶ ساله	۱۷۶۵۷۸	۱۴۵۹۲۰	۳۰۶۵۸	۸۲/۶	۸۷/۰	۷۷/۶
۷ ساله	۱۸۵۵۷۰	۱۷۶۱۶۶	۹۴۰۴	۹۴/۹	۹۷/۳	۹۲/۲
۸ ساله	۱۸۸۱۶۶	۱۸۱۶۸۹	۶۴۷۷	۹۶/۶	۹۸/۳	۹۴/۵
۹ ساله	۱۸۷۴۹۳	۱۸۲۰۷۶	۵۴۱۷	۹۷/۱	۹۸/۵	۹۵/۴
۱۰ ساله	۱۹۷۷۹۷	۱۹۲۶۱۶	۵۱۸۱	۹۷/۴	۹۸/۶	۹۵/۸
۱۰-۱۴ ساله	۷۴۸۴۱۶	۷۳۱۳۸۴	۱۷۰۳۲	۹۷/۷	۹۸/۹	۹۶/۲
۱۵-۱۹ ساله	۷۲۰۹۳۹	۶۹۶۳۴۹	۲۴۵۹۰	۹۶/۶	۹۸/۵	۹۴/۱
۲۰-۲۴ ساله	۴۸۹۱۳۰	۴۵۶۹۵۷	۳۲۱۷۳	۹۳/۴	۹۷/۱	۸۸/۸
۲۵-۲۹ ساله	۴۳۳۵۴۲	۳۸۴۳۲۶	۴۹۲۱۶	۸۸/۶	۹۴/۹	۷۸/۶
۳۰-۳۴ ساله	۳۶۶۴۷۹	۳۰۰۷۱۷	۶۵۷۶۲	۸۲/۱	۹۱/۷	۶۴/۵
۳۵-۳۹ ساله	۳۴۷۵۶۱	۲۵۸۳۲۱	۸۹۲۴۰	۷۴/۳	۸۷/۳	۵۲/۰
۴۰-۴۴ ساله	۲۶۳۹۶۴	۱۷۸۶۹۵	۸۵۲۶۹	۶۷/۷	۸۲/۸	۴۲/۶
۴۵-۴۹ ساله	۱۷۶۸۲۶	۱۰۳۱۵۴	۷۳۶۷۲	۵۸/۳	۷۵/۹	۳۲/۸
۵۰-۵۴ ساله	۱۶۵۶۹۶	۷۸۳۳۴	۸۷۳۶۲	۴۷/۳	۶۵/۱	۲۵/۹
۵۵-۵۹ ساله	۱۳۸۲۳۸	۵۱۱۷۷	۸۷۰۶۱	۳۷/۰	۵۳/۳	۱۹/۹
۶۰-۶۴ ساله	۱۵۰۲۱۴	۴۰۹۳۹	۱۰۹۲۷۵	۲۷/۳	۴۰/۹	۱۵/۱
۶۵ سال و بیشتر	۲۷۲۷۷۳	۵۶۴۴۸	۲۱۶۳۲۵	۲۰/۷	۳۱/۵	۱۱/۳
نامشخص	۱۰۲۰	۴۱۴	۶۰۶	۴۰/۶	۳۸/۱	۴۹/۱
جمع	۵۲۱۰۴۰۲	۴۲۱۵۶۸۲	۹۹۴۷۲۰	۸۰/۹	۸۸/۴	۷۰/۹

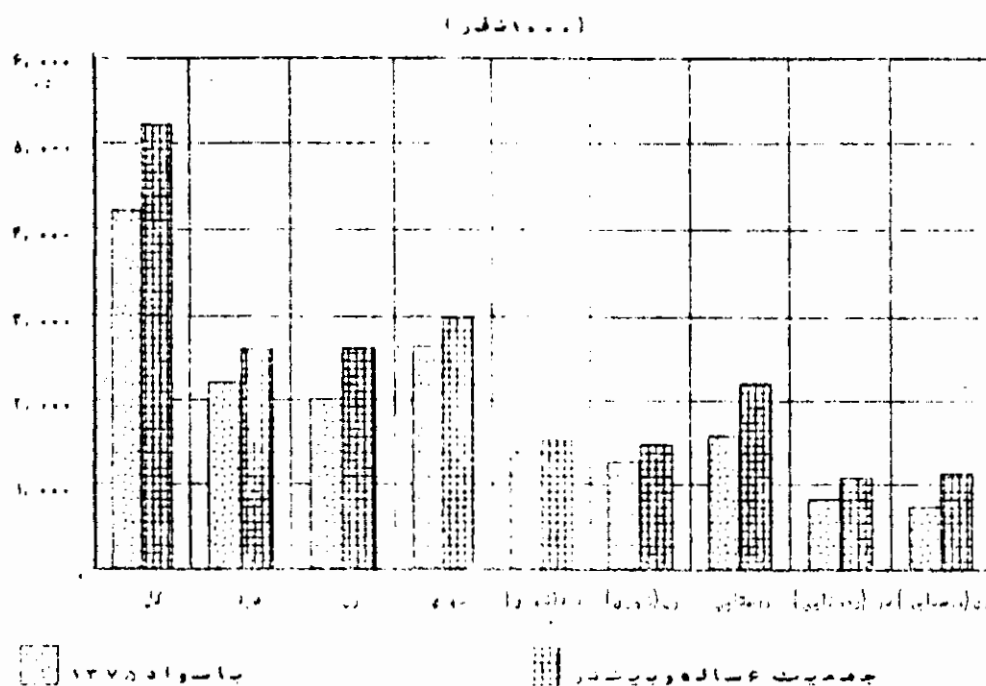
مأخذ: نتایج سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۷۵.

جدول ۴-۳- افراد باسواد و میزان باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بالاتر استان بر حسب جنس ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵

مناطق	سال ۱۳۶۵			سال ۱۳۷۵		
	جمعیت ۶ ساله و بیشتر	تعداد باسواد	میزان باسواد (درصد)	جمعیت ۶ ساله و بیشتر	تعداد باسواد	میزان باسواد (درصد)
مرد و زن (کل استان)	۴۰۸۱۸۹۲	۲۳۰۲۸۶۰	۵۶/۴۲	۵۲۱۰۷۵۵	۴۲۱۶۰۳۱	۸۰/۹۱
مرد (کل استان)	۲۰۷۲۷۸۱	۱۳۵۹۳۳۷	۶۵/۵۸	۲۶۰۳۳۸۴	۲۲۱۳۴۰۳	۸۵/۰۲
زن (کل استان)	۲۰۰۹۱۱۱	۹۴۳۵۲۳	۴۶/۹۶	۲۶۰۷۳۷۱	۲۰۰۲۶۲۸	۷۶/۸۱
مرد و زن (مناطق شهری)	۱۹۷۲۷۶۴	۱۳۹۹۶۹۸	۷۰/۹۵	۲۹۹۱۹۵۷	۲۶۴۴۴۳۳	۸۸/۳۸
مرد (مناطق شهری)	۱۰۱۲۵۵۸	۷۹۳۴۷۱	۷۸/۳۶	۱۵۱۷۴۷۰	۱۳۸۳۷۶۳	۹۱/۱۹
زن (مناطق شهری)	۹۶۰۲۰۶	۶۰۶۲۲۷	۶۳/۱۴	۱۴۷۴۴۸۷	۱۲۶۰۶۷۰	۸۵/۵۰
مرد و زن (مناطق روستایی)	۲۱۰۴۰۱۲	۹۰۲۸۵۹	۴۲/۹۱	۲۲۱۵۹۶۶	۱۵۷۰۸۲۷	۷۰/۸۹
مرد (مناطق روستایی)	۱۰۵۷۶۱۴	۵۶۵۶۲۱	۵۳/۴۸	۱۰۸۴۵۳۱	۸۲۹۱۷۱	۷۶/۴۵
زن (مناطق روستایی)	۱۰۴۶۳۹۸	۳۳۷۲۳۸	۳۲/۲۳	۱۱۳۱۴۳۵	۷۴۱۶۵۶	۶۵/۵۵

مأخذ: مرکز آمار ایران.

نمودار نسبت باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر استان خراسان در سال ۱۳۷۵

تعداد آموزشگاه‌های استان خراسان ۱۱۰۵۷ واحد می‌باشد. ۶۱/۶۹ درصد این آموزشگاه‌ها در مقطع ابتدایی، ۲۳/۷۵ درصد در مقطع راهنمایی، ۱۱/۱۱ درصد در مقطع متوسطه و ۳/۴۵ درصد در سایر مقاطع می‌باشند.

جدول ۳-۵- وضع امکانات آموزشی استان در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

مقطع تحصیلی	تعداد آموزشگاه	تعداد کلاس	تعداد معلم
ابتدایی	۶۸۲۱	۳۷۲۳۹	۳۳۹۱۷
راهنمایی تحصیلی	۲۶۲۶	۱۶۴۰۹	۱۷۰۱۱
متوسطه	۱۲۲۳	۱۰۴۰۲	۱۲۱۱۶
جمع	۱۰۶۷۴	۶۴۰۴۲	۶۳۰۴۴

منبع: گزارش اقتصادی - اجتماعی استان خراسان.

تراکم دانش آموز در کلیه مقاطع تحصیلی در مناطق شهری استان نسبت به مناطق روستایی بیشتر می‌باشد و این نسبت به خصوص در مقطع متوسطه بیشتر از سایر مقاطع است. تراکم دانش آموز در کلاس در مقایسه با سطح کل کشور در مجموع از وضعیت مطلوب‌تری برخوردار می‌باشد. از نظر تعداد دانش آموز، استان خراسان با ۱۸۸۰۰۳۵ نفر دانش آموز، پس از استان تهران در جایگاه دوم قرار دارد.

جدول ۳-۶- دانش آموزان کلیه دوره های تحصیلی وزارت آموزش و پرورش

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	دانش آموز		
		جمع	پسر	دختر
۱	تهران	۳۴۴۵۰۶۶	۱۷۵۴۸۱۲	۱۶۹۰۲۵۴
۲	خراسان	۱۸۸۰۰۳۵	۹۹۶۶۹۷	۸۸۳۳۳۸
۳	مازندران	۱۳۰۷۴۰۹	۶۸۲۳۲۳	۶۲۵۰۸۶
۴	فارس	۱۲۴۶۹۱۴	۶۶۳۵۴۲	۵۸۳۳۷۲
۵	اصفهان	۱۲۳۵۱۲۵	۶۴۴۸۶۴	۵۹۰۲۶۱
۶	خوزستان	۱۱۷۲۳۲۳	۶۴۴۳۰۸	۵۲۸۰۱۵
۷	آذربایجان شرقی	۹۷۲۰۰۱	۵۲۳۵۹۸	۴۴۸۴۰۳
۸	کرمان	۶۸۶۶۲۲	۳۵۴۴۵۰	۳۳۲۱۷۲
۹	گیلان	۶۵۹۲۷۰	۳۴۰۱۵۲	۳۱۹۱۱۸
۱۰	آذربایجان غربی	۶۴۰۰۵۹۴	۳۷۰۱۶۵	۲۷۰۴۲۹
۱۱	لرستان	۵۵۸۱۹۶	۳۰۲۴۴۲	۲۵۵۷۵۴
۱۲	کرمانشاه	۵۴۵۲۳۴	۳۰۵۷۴۴	۲۳۹۴۹۰
۱۳	همدان	۵۱۲۵۵۴	۲۸۳۲۹۶	۲۲۹۲۵۸
۱۴	سیستان و بلوچستان	۴۲۸۰۱۸	۲۴۷۰۸۸	۱۸۰۹۳۰
۱۵	کردستان	۳۷۵۹۸۸	۲۲۳۶۹۱	۱۵۲۲۹۷
۱۶	مرکزی	۳۷۴۱۱۲	۲۰۱۵۳۴	۱۷۳۵۷۸
۱۷	اردبیل	۳۵۸۸۱۵	۱۹۹۸۶۲	۱۵۸۹۵۳
۱۸	هرمزگان	۳۲۱۸۰۴	۱۷۶۰۵۶	۱۴۵۷۴۸
۱۹	زنجان	۳۱۱۴۴۲	۱۷۰۱۱۵	۱۴۱۳۲۷
۲۰	قم	۲۶۷۸۷۱	۱۴۱۰۷۸	۱۲۶۷۹۳
۲۱	چهارمحال و بختیاری	۲۶۰۷۹۲	۱۴۲۷۴۶	۱۱۸۰۴۶
۲۲	بوشهر	۲۴۶۵۷۶	۱۳۲۱۶۶	۱۱۴۴۱۰
۲۳	یزد	۲۴۵۹۲۸	۱۲۹۰۰۹	۱۱۶۹۱۹
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۱۹۹۶۶۰	۱۱۳۳۰۴	۸۶۳۵۶
۲۵	ایلام	۱۸۰۴۶۵	۹۷۶۸۱	۸۳۷۸۴
۲۶	سمنان	۱۵۴۷۰۵	۸۰۷۲۵	۷۳۹۸۰
سال ۱۳۶۵-۱۳۶۶		۱۱۱۲۷۶۰۷	۶۴۳۷۵۶۴	۴۶۹۰۰۴۳
سال ۱۳۷۰-۱۳۷۱		۱۵۹۴۰۰۹۱	۸۸۳۰۰۱۴	۷۱۱۰۰۷۷
سال ۱۳۷۱-۱۳۷۲		۱۶۷۶۶۵۱۱	۹۲۱۸۳۱۱	۷۵۴۸۲۰۰
سال ۱۳۷۲-۱۳۷۳		۱۷۴۸۷۱۰۵	۹۵۵۲۹۷۴	۷۹۳۴۱۳۱
سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵		۱۷۹۷۹۸۶۳	۹۷۴۳۵۱۳	۸۳۳۶۳۵۰
سال ۱۳۷۵-۱۳۷۶		۱۸۲۰۰۴۶۵	۹۷۸۲۰۲۲	۸۴۱۸۴۴۳

مأخذ:

- وزارت آموزش و پرورش.
- سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور.

۳-۳- آموزش عالی

تعداد مراکز آموزش عالی استان ۴۰ واحد است که شامل ۵ دانشگاه دولتی، ۴ دانشکده یا مرکز مستقل یا وابسته به دانشگاه‌های دولتی، واحدهای دانشگاه پیام نور (در ۱۱ شهرستان)، واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی (در ۱۳ شهرستان)، دو مؤسسه غیرانتفاعی و تعدادی مراکز وابسته به وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی دیگر می‌باشد.

براساس اطلاعات موجود تعداد کل دانشجویان این دانشگاه‌ها و مؤسسات در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶ بالغ بر ۷۴ هزار نفر بوده است که ۶۲/۳ درصد از این دانشجویان را مردان و ۳۷/۷ درصد از این تعداد را زنان تشکیل می‌دهند.

جدول ۳-۷- روند تحول مراکز آموزش عالی استان خراسان

جدول	سال تحصیلی ۱۳۶۸-۱۳۶۷	سال تحصیلی ۱۳۷۱-۱۳۷۰	سال تحصیلی ۱۳۷۵-۱۳۷۶
تعداد مراکز آموزش عالی	۲۲	۳۲	۴۰
تعداد کل دانشجویان مراکز آموزش عالی	۳۷۲۴۲	۵۳۱۰۶	۷۴۱۳۶
تعداد اعضای هیئت علمی	۸۸۳	۱۷۳۲	۱۸۲۴
شاخص تعداد دانشجو در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت	۷	۸/۵	۱۲/۳

منبع: گزارش اقتصادی - اجتماعی استان خراسان (سال ۱۳۷۵).

شاخص تعداد دانشجویان به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت در استان در سال ۱۳۷۵ معادل ۱۲/۳ بوده که در مقایسه با شاخص کشور (حدود ۱۷/۵ در هزار) به نسبت پایین است.

براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۷۵ بالغ بر ۵۴ درصد دانشجویان استان در رشته‌های علوم اجتماعی و انسانی تحصیل می‌کنند و گرایش به تحصیل و امکانات تحصیلی در این رشته‌ها در استان خراسان به نحو محسوسی بالاتر از کل کشور می‌باشد. در مقابل رشته‌های فنی - مهندسی و هنر و معماری در مراکز آموزش عالی استان در قیاس با کشور دارای سهم پایینی هستند.

از مجموع دانشجویان کلیه مراکز آموزشی در این استان، تعداد ۱۱۵۲۴ نفر از پذیرفته‌شدگان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی هستند که در مقایسه با سایر استان‌ها، پس از استان‌های تهران و اصفهان، این استان در جایگاه سوم قرار دارد.

علاوه بر پذیرفته‌شدگان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه آزاد اسلامی نیز در استان خراسان از موقعیت خوبی برخوردار است. طبق آخرین آمار منتشر شده در سال ۱۳۷۵، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در استان خراسان با تعداد ۴۴۷۱۳ نفر، پس از استان‌های تهران و اصفهان، رتبه سوم را داراست.

از نظر تعداد دانشجو و امکانات آموزشی، تربیت معلم استان خراسان با تعداد ۲۱۳۴ نفر در مقایسه با سایر استان‌های کشور، پس از تهران در جایگاه دوم قرار دارد.

جدول ۳-۸- دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	جمع	مرد	زن
۱	تهران	۲۱۸۲۸۸	۱۱۴۶۷۹	۱۰۳۶۰۹
۲	اصفهان	۴۷۶۶۰	۳۱۷۷۳	۱۵۸۸۷
۳	خراسان	۴۴۷۱۳	۲۶۱۱۴	۱۸۵۹۹
۴	مازندران	۳۸۹۲۶	۲۳۰۸۸	۱۵۸۳۸
۵	فارس	۳۰۷۱۶	۱۸۴۳۹	۱۲۲۷۷
۶	آذربایجان شرقی	۲۷۴۲۶	۱۷۶۴۶	۹۷۸۰
۷	خوزستان	۲۴۵۴۲	۱۵۲۱۸	۹۳۲۴
۸	مرکزی	۲۰۵۰۳	۱۴۹۸۹	۵۵۱۴
۹	زنجان	۱۹۸۱۲	۱۳۱۸۶	۶۶۲۶
۱۰	کرمان	۱۹۳۱۲	۱۰۵۶۷	۸۷۴۵
۱۱	گیلان	۱۹۱۶۳	۹۹۷۱	۹۱۹۲
۱۲	لرستان	۱۲۲۵۰	۷۳۴۱	۴۹۰۹
۱۳	سمنان	۱۱۷۵۳	۸۴۵۰	۳۳۰۳
۱۴	همدان	۹۸۳۰	۴۹۴۳	۴۸۸۷
۱۵	یزد	۹۲۲۸	۶۲۰۳	۳۰۲۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۸۶۹۴	۶۳۰۵	۲۳۸۹
۱۷	کهگیلویه و بویراحمد	۸۵۷۰	۶۸۹۸	۱۶۷۲
۱۸	آذربایجان غربی	۷۸۲۵	۵۲۷۷	۲۵۴۸
۱۹	اردبیل	۶۶۵۲	۳۹۴۶	۲۷۰۶
۲۰	قم	۵۸۹۳	۳۲۳۵	۲۶۵۸
۲۱	هرمزگان	۴۷۸۰	۳۲۹۶	۱۴۸۴
۲۱	چهارمحال و بختیاری	۴۷۸۰	۲۹۹۲	۱۷۸۸
۲۲	بوشهر	۴۷۲۲	۳۴۱۹	۱۳۰۳
۲۳	کردستان	۴۴۵۳	۳۰۱۷	۱۴۳۶
۲۴	کرمانشاه	۲۹۷۷	۱۸۸۰	۱۰۹۷
۲۵	ایلام	.	.	.
سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵				
سال ۱۳۷۵-۱۳۷۶				
		۵۲۱۴۷۲	۳۰۸۸۲۷	۲۱۲۶۴۵
		۶۱۳۴۶۸	۳۶۲۸۷۲	۲۵۰۵۹۶

مأخذ: دانشگاه آزاد اسلامی.

جدول ۳-۹- دانشجویان و امکانات آموزشی دوره تربیت معلم ۱۳۷۶-۱۳۷۵

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	دانشجو			آموزشگاه	کلاس
		جمع	پسر	دختر		
۱	تهران	۳۴۲۸	۱۷۲۸	۱۷۰۰	۱۶	۱۳۸
۲	خراسان	۲۱۳۴	۱۲۹۸	۸۳۶	۸	۹۷
۳	فارس	۱۴۸۰	۹۱۶	۵۶۴	۵	۵۰
۴	اصفهان	۱۱۶۷	۶۲۰	۵۴۷	۳	۴۴
۵	مازندران	۸۱۷	۲۸۹	۵۲۸	۸	۴۰
۶	آذربایجان شرقی	۷۶۲	۳۳۹	۴۲۳	۳	۳۳
۷	خوزستان	۶۶۸	۳۳۳	۳۳۵	۵	۳۱
۸	کرمان	۶۶۰	۳۰۵	۳۵۵	۳	۲۹
۹	گیلان	۴۵۲	۱۶۲	۲۹۰	۳	۲۲
۱۰	همدان	۴۲۹	۲۷۰	۱۵۹	۲	۱۸
۱۱	آذربایجان غربی	۴۲۱	۲۳۴	۱۸۷	۳	۱۹
۱۲	لرستان	۴۱۶	۲۵۹	۱۵۷	۴	۱۹
۱۳	کردستان	۳۷۱	۲۵۸	۱۱۳	۳	۱۶
۱۴	قم	۳۵۲	۱۹۰	۱۶۲	۲	۱۵
۱۵	کرمانشاه	۳۳۳	۱۸۷	۱۴۶	۲	۱۳
۱۶	زنجان	۳۲۴	۱۰۸	۲۱۶	۳	۱۷
۱۷	سیستان و بلوچستان	۳۱۵	۱۸۱	۱۳۴	۶	۱۷
۱۸	یزد	۲۴۲	۱۳۷	۱۰۵	۲	۱۴
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۲۳۲	۱۰۳	۱۲۹	۲	۱۳
۲۰	هرمزگان	۲۰۶	۱۲۷	۷۹	۶	۲۱
۲۱	مرکزی	۱۹۷	۱۳۲	۶۵	۲	۹
۲۲	بوشهر	۱۶۷	۳۱	۱۳۶	۲	۹
۲۳	اردبیل	۱۶۱	۸۱	۸۰	۲	۷
۲۴	ایلام	۱۲۶	۴۴	۸۲	۲	۶
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۱۱۵	۷۹	۳۶	۲	۵
۲۶	سمنان	۳۶	۳۶	۰	۱	۳
سال ۱۳۶۵-۱۳۶۶		۳۵۴۸۸	۲۵۴۱۳	۱۰۰۷۵	۱۴۰	۱۰۰۰
سال ۱۳۷۰-۱۳۷۱		۵۴۶۵۹	۲۹۸۲۵	۲۴۸۳۴	۱۹۲	۱۷۲۰
سال ۱۳۷۱-۱۳۷۲		۵۸۴۸۹	۳۱۳۸۰	۲۷۱۰۹	۱۹۸	۱۸۵۹
سال ۱۳۷۲-۱۳۷۳		۶۴۹۸۷	۳۵۰۹۳	۲۹۸۹۴	۲۱۶	۲۰۶۱
سال ۱۳۷۳-۱۳۷۴		۵۱۷۳۱	۲۷۱۵۲	۲۴۵۷۹	۱۹۸	۱۷۲۸
سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵		۲۵۹۳۹	۱۲۷۴۸	۱۳۱۹۱	۱۲۱	۹۷۵
سال ۱۳۷۵-۱۳۷۶		۱۶۰۱۱	۸۴۴۷	۷۵۶۴	۱۰۰	۷۰۵

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش.

جدول ۳-۱۰- تعداد پذیرفته شدگان دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ۱۳۷۵-۱۳۷۶

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	جمع	مرد	زن
۱	تهران	۴۲۱۸۰	۲۵۱۸۷	۱۶۹۹۳
۲	اصفهان	۱۶۲۸۱	۸۷۱۵	۷۵۶۶
۳	خراسان	۱۱۵۲۴	۵۹۱۰	۵۶۱۴
۴	مازندران	۸۸۱۴	۴۸۹۶	۳۹۱۸
۵	فارس	۸۴۳۲	۴۸۲۷	۳۶۰۵
۶	آذربایجان شرقی	۸۱۹۵	۴۹۰۵	۳۲۹۰
۷	خوزستان	۶۳۹۱	۳۶۲۱	۲۷۷۰
۸	کرمان	۶۱۲۲	۳۱۸۵	۲۹۳۷
۹	آذربایجان غربی	۶۰۹۹	۳۶۶۳	۲۴۳۶
۱۰	همدان	۴۵۸۹	۲۵۹۴	۱۹۹۵
۱۱	یزد	۴۱۰۰	۲۳۶۱	۱۸۳۹
۱۲	گیلان	۴۰۳۰	۲۲۸۶	۱۷۴۴
۱۳	سمنان	۲۹۸۷	۱۵۴۱	۱۴۴۶
۱۴	سیستان و بلوچستان	۲۹۴۱	۱۸۹۰	۱۰۵۱
۱۵	کرمانشاه	۲۸۰۱	۱۶۴۳	۱۱۵۸
۱۶	بوشهر	۲۶۴۸	۱۶۸۳	۹۶۵
۱۷	مرکزی	۲۵۲۱	۱۲۰۰	۱۳۲۱
۱۸	لرستان	۲۵۱۲	۱۳۸۴	۱۱۲۸
۱۹	کردستان	۲۴۴۰	۱۵۶۰	۸۸۰
۲۰	زنجان	۲۲۶۱	۱۲۱۱	۱۰۵۰
۲۱	ایلام	۲۱۹۱	۱۵۳۲	۶۶۹
۲۲	قم	۲۰۳۳	۱۲۶۳	۷۷۰
۲۳	اردبیل	۱۹۶۵	۱۲۸۷	۶۷۸
۲۴	چهارمحال و بختیاری	۱۶۸۹	۹۸۳	۷۰۷
۲۵	هرمزگان	۱۴۵۵	۷۸۳	۶۷۳
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۸۵۵	۶۰۳	۲۵۳
	سال ۱۳۷۰-۱۳۷۱	۷۱۴۳۳	۵۰۷۶۵	۲۰۶۶۸
	سال ۱۳۷۱-۱۳۷۲	۸۰۵۴۷	۵۶۶۰۴	۲۳۹۴۳
	سال ۱۳۷۲-۱۳۷۳	۱۰۰۳۷۱	۷۰۷۳۴	۲۹۶۴۷
	سال ۱۳۷۳-۱۳۷۴	۱۱۴۴۶۳	۷۵۵۳۶	۳۸۹۲۷
	سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵	۱۲۹۶۶۳	۸۱۳۹۰	۴۸۳۷۳
	سال ۱۳۷۵-۱۳۷۶	۱۵۸۰۵۶	۹۰۶۰۰	۶۷۴۵۶

منبع: وزارت فرهنگ و آموزش عالی. موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.

۳-۴- فارغ التحصیلان

از میان فارغ التحصیلان مراکز آموزش عالی (غیر از دانشگاه آزاد اسلامی) استان خراسان با ۶۳۱۷ نفر در بین استان های کشور (پس از استان های تهران و اصفهان) مقام سوم را داراست. دانشگاه آزاد اسلامی استان خراسان نیز با تعداد ۴۰۶۷ نفر فارغ التحصیل. پس از استان های تهران و

مازندران در جایگاه سوم قرار دارد.

علاوه بر موارد مذکور، تعداد ۹۱۴۹ نفر در استان خراسان، آموزش دیدگان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای هستند که در مقایسه با استان‌های کشور، پس از استان‌های تهران، اصفهان و مازندران، در جایگاه چهارم قرار دارد. تعداد مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در استان خراسان در مجموع به ۱۰ عدد می‌رسد که کلیه این مراکز اختصاص به مردان دارد و از نظر تعداد مراکز، این استان در جایگاه پنجم قرار دارد.

جدول ۱۱-۳- فارغ التحصیلان مراکز آموزش عالی^۱ بر حسب جنس ۱۳۷۵-۱۳۷۴

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	جمع	مرد	زن
۱	تهران	۲۷۷۳۰	۱۸۹۴۷	۸۷۸۳
۲	اصفهان	۹۶۰۵	۶۳۳۶	۳۲۶۹
۳	خراسان	۶۳۱۷	۴۲۴۴	۲۰۷۳
۴	آذربایجان شرقی	۴۹۱۵	۳۴۳۰	۱۴۸۵
۵	مازندران	۴۴۸۵	۳۱۳۰	۱۳۵۵
۶	فارس	۴۱۸۸	۳۱۱۵	۱۰۷۳
۷	خوزستان	۳۸۹۸	۲۶۰۲	۱۲۹۶
۸	کرمان	۳۰۹۷	۱۸۷۲	۱۲۲۵
۹	یزد	۲۰۶۸	۱۵۰۸	۵۶۰
۱۰	آذربایجان غربی	۲۰۲۱	۱۳۹۴	۶۲۷
۱۱	سیستان و بلوچستان	۱۹۰۹	۱۳۵۶	۵۵۳
۱۲	کرمانشاه	۱۸۱۶	۱۲۱۳	۶۰۳
۱۳	گیلان	۱۷۲۶	۱۰۳۴	۶۹۲
۱۴	همدان	۱۵۰۳	۱۰۱۵	۴۸۸
۱۵	چهارمحال و بختیاری	۱۳۵۶	۸۰۶	۵۵۰
۱۶	سمنان	۱۲۰۵	۷۲۶	۴۷۹
۱۷	زنجان	۱۰۲۹	۶۴۲	۳۸۷
۱۸	قم	۸۶۷	۷۱۹	۱۴۸
۱۹	مرکزی	۶۷۶	۴۱۶	۲۶۰
۲۰	هرمزگان	۶۱۵	۳۶۵	۲۵۰
۲۱	لرستان	۶۰۴	۳۳۶	۲۶۸
۲۲	کردستان	۵۴۹	۳۶۶	۱۸۳
۲۳	اردبیل	۳۹۱	۳۱۵	۷۶
۲۴	ایلام	۳۱۴	۲۵۵	۵۹
۲۵	بوشهر	۲۹۸	۱۳۹	۱۵۹
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰۳	۱۶۶	۳۷
	سال ۱۳۶۵-۱۳۶۶	۲۶۹۲۷	۱۸۴۸۸	۸۴۳۹
	سال ۱۳۷۰-۱۳۷۱	۵۲۳۵۳	۳۵۷۷۷	۱۶۵۷۶
	سال ۱۳۷۱-۱۳۷۲	۵۹۱۹۴	۴۰۵۸۲	۱۸۶۱۲
	سال ۱۳۷۲-۱۳۷۳	۶۳۸۶۶	۴۴۳۱۳	۱۹۵۵۳
	سال ۱۳۷۳-۱۳۷۴	۷۴۱۷۰	۵۲۲۳۱	۲۱۹۴۹
	سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵	۸۳۳۸۵	۵۶۴۴۷	۲۶۹۳۸
	سال ۱۳۷۵-۱۳۷۶	۱۵۸۰۵۶	۹۰۶۰۰	۶۷۴۵۶

۱- به استثنای فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی.
 مأخذ: وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.

جدول ۳-۱۲- فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی ۱۳۷۴-۱۳۷۵

رتبه هر استان	سال تحصیلی و استان	جمع	مرد	زن
۱	تهران	۱۲۰۲۹	۶۰۷۵	۵۹۵۴
۲	مازندران	۴۱۱۶	۲۵۷۴	۱۵۴۲
۳	خراسان	۴۰۶۷	۲۲۳۱	۱۸۳۶
۴	آذربایجان شرقی	۳۰۱۷	۱۸۰۴	۱۲۱۳
۵	اصفهان	۲۹۷۵	۱۷۹۱	۱۱۸۴
۶	فارس	۲۴۷۸	۱۴۰۳	۱۰۷۵
۷	گیلان	۲۲۰۲	۱۲۳۹	۹۶۳
۸	خوزستان	۱۹۳۸	۱۱۷۸	۷۶۰
۹	کرمان	۱۷۵۹	۹۷۷	۷۸۲
۱۰	مرکزی	۱۴۹۳	۱۰۲۲	۴۷۱
۱۱	زنجان	۱۳۹۰	۸۲۷	۵۶۳
۱۲	لرستان	۱۲۳۰	۶۷۸	۵۵۲
۱۳	آذربایجان غربی	۱۱۸۰	۷۹۵	۳۸۵
۱۴	اردبیل	۱۰۹۸	۶۶۴	۴۳۴
۱۵	قم	۹۷۴	۴۴۴	۵۳۰
۱۶	یزد	۹۳۲	۵۹۲	۳۴۰
۱۷	سمنان	۹۲۲	۶۲۹	۲۹۳
۱۸	همدان	۸۴۳	۴۰۹	۴۳۴
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۷۴۶	۴۳۳	۳۱۳
۲۰	کهگیلویه و بویراحمد	۵۰۱	۴۱۱	۹۰
۲۱	کردستان	۴۶۴	۲۹۴	۱۷۰
۲۲	کرمانشاه	۴۴۹	۲۲۲	۲۲۷
۲۳	سیستان و بلوچستان	۳۶۳	۲۶۷	۹۶
۲۴	بوشهر	۳۱۳	۲۳۴	۷۹
۲۵	هرمزگان	۲۲۲	۱۲۳	۹۹
۲۶	ایلام	۰	۰	۰
سال ۱۳۷۰-۱۳۷۱		۳۲۲۱۰	۲۲۷۲۳	۹۴۸۷
سال ۱۳۷۱-۱۳۷۲		۴۹۶۰۸	۳۲۷۸۸	۱۶۸۲۰
سال ۱۳۷۲-۱۳۷۳		۵۸۱۱۳	۳۴۴۶۱	۲۳۶۵۲
سال ۱۳۷۳-۱۳۷۴		۸۱۵۶۲	۴۸۵۹۰	۳۲۹۷۲
سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵		۴۷۷۰۱	۲۷۳۱۶	۲۰۳۸۵

مأخذ: دانشگاه آزاد اسلامی.

جدول ۳-۱۳ - تعداد آموزش دیدگان^۱ سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای: ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان	جمع	مرد	زن
۱	تهران	۴۱۹۴۸	۴۰۳۲۸	۱۶۲۰
۲	اصفهان	۱۱۸۱۷	۹۳۱۷	۲۵۰۰
۳	مازندران	۱۰۰۲۴	۸۰۸۸	۱۹۳۶
۴	خراسان	۹۱۴۹	۹۰۴۳	۱۰۶
۵	خوزستان	۸۰۳۶	۵۳۷۲	۲۶۶۴
۶	آذربایجان شرقی	۷۷۹۵	۵۶۴۹	۲۱۴۶
۷	آذربایجان غربی	۴۵۵۴	۲۷۱۱	۱۸۴۳
۸	گیلان	۴۴۶۷	۳۶۲۱	۸۴۶
۹	زنجان	۴۱۲۴	۲۷۷۷	۱۳۴۷
۱۰	کرمان	۴۰۸۶	۳۰۹۳	۹۹۳
۱۱	همدان	۳۸۴۴	۳۱۲۹	۷۱۵
۱۲	فارس	۳۷۶۸	۳۷۶۸	۰
۱۳	کهگیلویه و بویراحمد	۳۲۱۳	۲۳۸۹	۸۲۴
۱۴	کرمانشاه	۳۱۸۰	۲۷۳۱	۴۴۹
۱۵	سمنان	۲۸۲۹	۲۸۲۹	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲۷۴۴	۲۴۲۶	۳۱۸
۱۷	لرستان	۲۷۳۱	۲۴۷۸	۲۵۳
۱۸	کردستان	۲۶۴۲	۱۷۹۸	۸۴۴
۱۹	یزد	۲۰۴۴	۱۶۱۸	۴۲۶
۲۰	ایلام	۱۹۶۹	۱۸۳۱	۱۳۸
۲۱	بوشهر	۱۸۹۴	۱۵۳۲	۳۶۲
۲۲	اردبیل	۱۴۶۴	۱۴۲۳	۴۱
۲۳	هرمزگان	۱۳۹۳	۱۱۴۹	۲۴۴
۲۴	چهارمحال و بختیاری	۱۳۹۳	۱۳۹۳	۰
۲۵	مرکزی	۱۳۳۵	۱۱۷۴	۱۶۱
۲۶	قم	۸۰۸	۵۲۹	۲۷۹
جمع		۱۴۳۲۵۱	۱۲۲۱۹۶	۲۱۰۵۵

۱- فقط شامل آموزش دیدگان مراکز ثابت آموزشی می‌باشد.

مأخذ: وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان فنی و حرفه‌ای، مدیریت برنامه‌ریزی.

جدول ۳-۱۴- تعداد مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای سال ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان	جمع
۱	تهران	۱۵
۲ و ۳	خوزستان و مازندران	۱۴
۴	اصفهان	۱۱
۵	خراسان	۱۰
۶ و ۷	آذربایجان شرقی و کرمان	۶
۸ و ۹ و ۱۰	گیلان، آذربایجان غربی و سمنان	۵
۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷	بوشهر، زنجان، فارس، کردستان، کرمانشاه، لرستان و همدان	۴
۱۸ و ۱۹ و ۲۰	اردبیل، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد	۳
۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶	ایلام، چهارمحال و بختیاری، قم، مرکزی، هرمزگان و یزد	۲

۱- فقط شامل مراکز ثابت آموزشی می‌باشد.

مأخذ: وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان فنی و حرفه‌ای، مدیریت برنامه‌ریزی.

۴- شاخص‌های اجتماعی

۴-۱- اشتغال

در سال ۱۳۷۵، ۷۴ درصد کل جمعیت استان خراسان در گروه‌های سنی ۱۰ ساله و بالاتر قرار داشته‌اند. در این سال جمعیت فعال استان ۱۶۶۰ هزار نفر بوده است که در مقایسه با سایر استان‌ها، در جایگاه دوم پس از استان تهران قرار گرفته است.

به همین ترتیب، این استان از نظر تعداد جمعیت غیرفعال، پس از استان تهران، بیشترین تعداد را شامل می‌شود.

۳۷/۱ درصد جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر از نظر اقتصادی فعال هستند که ۹۳/۱ درصد آنها شاغل و ۶/۹ درصد بیکار در جستجوی کار به حساب آمده‌اند.

تعداد جویندگان کار ثبت‌نام شده در سال ۱۳۷۵، در استان خراسان، ۳۷۸۰۳ نفر بوده است که این تعداد ۷/۸ درصد جویندگان کل کشور را شامل می‌شود که پس از استان‌های تهران و خوزستان در جایگاه سوم قرار دارد.

این رقم نسبت به سال ۱۳۷۴، ۵۲/۳ درصد رشد نشان می‌دهد. در سال ۱۳۷۵، نسبت افراد بیکار به فعال در استان خراسان ۶/۹ درصد است که نسبت به سایر استان‌های کشور، جایگاه نوزدهم را داراست و این در حالی است که نسبت بیکار به فعال در کشور ۹/۱ درصد است.

از میان شاغلان این استان، ۲۹/۶ درصد در بخش کشاورزی، ۳۹/۹ درصد در بخش خدمات و ۳۰/۵ درصد در بخش صنعت، معدن، آب و برق و گاز و ساختمان فعالیت دارند.

(هزار نفر)

جدول ۱-۴- جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب وضع فعالیت و استان: آبان ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت فعال از نظر اقتصادی				جمعیت غیر فعال از نظر اقتصادی			
			جمع	شاغل	بیکار	نسبت بیکاره (فعال/درصد)	جمع	محصل	خانه دار بدون کار	سایر
۱	لرستان	۱۱۵۱	۳۷۸	۳۰۸	۷۰	۱۸/۵	۷۵۵	۳۶۲	۳۳۵	۲۷
۲	کرمانشاه	۱۳۲۷	۴۷۷	۳۸۹	۸۸	۱۸/۴	۸۳۱	۳۵۷	۳۸۸	۲۹
۳	خوزستان	۲۶۸۲	۸۷۱	۷۳۰	۱۴۱	۱۶/۲	۱۷۷۹	۷۵۶	۸۲۲	۸۱
۴	ایلام	۳۵۰	۱۱۲	۹۳	۱۸	۱۶/۱	۲۳۳	۱۱۸	۹۰	۸
۵	چهارمحال و بختیاری	۵۵۲	۲۰۰	۱۸۵	۱۶	۸	۳۴۶	۱۶۷	۱۴۷	۱۴
۵	کهگیلویه و بویراحمد	۳۷۷	۱۱۵	۹۸	۱۷	۱۴/۷	۲۵۸	۱۲۵	۱۰۸	۱۴
۶	گیلان	۱۷۸۲	۷۲۹	۶۳۲	۹۸	۱۳/۴	۱۰۳۱	۴۶۷	۴۴۹	۶۵
۷	اردبیل	۸۵۸	۳۰۱	۲۶۹	۳۲	۱۰/۶	۵۴۶	۲۳۹	۲۴۵	۱۴
۸	فارس	۲۸۷۴	۹۹۳	۸۹۱	۱۰۲	۱۰/۳	۱۸۴۹	۸۲۲	۸۱۶	۸۰
۹	مازندران	۳۰۹۳	۱۱۰۱	۹۹۴	۱۰۷	۹/۷	۱۹۵۶	۸۹۰	۸۹۹	۷۰
۱۰	آذربایجان غربی	۱۸۴۶	۷۰۴	۶۳۸	۶۶	۹/۳	۱۱۲۲	۴۰۸	۶۲۰	۳۱
۱۱	همدان	۱۲۵۳	۴۴۷	۴۰۷	۴۰	۸/۹	۷۹۷	۳۳۴	۴۰۹	۳۰
۱۱	سیستان و بلوچستان	۱۱۶۰	۳۴۷	۳۱۵	۳۱	۸/۹	۸۰۱	۲۷۳	۳۴۱	۳۶
۱۲	کردستان	۹۷۴	۳۶۰	۳۲۷	۳۲	۸/۸	۶۰۵	۲۲۶	۳۳۰	۱۶
۱۳	کرمان	۱۴۸۰	۴۹۶	۴۵۴	۴۲	۸/۴	۹۶۲	۴۴۸	۳۹۶	۴۹
۱۴	هرمزگان	۷۵۰	۲۲۸	۲۰۹	۱۹	۸/۳	۵۱۰	۲۰۲	۲۱۷	۲۳
۱۶	اصفهان	۳۰۷۴	۱۱۲۹	۱۰۳۹	۹۰	۷/۸	۱۹۱۸	۸۸۸	۸۵۵	۱۰۳
۱۷	بوشر	۵۴۶	۱۶۹	۱۵۷	۱۳	۷/۷	۳۷۰	۱۶۵	۱۶۸	۱۵
۱۸	مرکزی	۹۴۲	۳۳۸	۳۱۳	۲۵	۷/۳	۵۹۴	۲۵۲	۲۹۴	۲۶
۱۹	خراسان	۴۴۷۳	۱۶۶۰	۱۵۴۵	۱۱۵	۶/۹	۲۷۵۲	۱۲۰۹	۱۲۴۳	۱۲۰
۲۰	زنجان	۷۶۴	۲۶۸	۲۵۰	۱۷	۶/۳	۴۹۰	۲۰۶	۲۴۰	۱۴
۲۱	آذربایجان شرقی	۲۵۸۵	۹۷۵	۹۱۵	۶۱	۶/۲	۱۵۸۴	۶۷۰	۷۸۱	۵۷
۲۲	تهران	۸۸۹۶	۳۰۵۸	۲۸۷۴	۱۸۵	۶	۵۷۱۳	۲۵۶۳	۲۵۴۰	۳۲۹
۲۳	قم	۶۳۸	۲۰۷	۱۹۵	۱۲	۵/۸	۴۲۴	۱۹۸	۱۸۶	۱۲
۲۴	یزد	۵۷۹	۲۲۶	۲۱۴	۱۲	۵/۳	۳۴۶	۱۷۴	۱۴۳	۱۹
۲۵	سمنان	۳۹۴	۱۳۸	۱۳۱	۷	۵	۲۵۲	۱۱۴	۱۱۳	۱۵
کل کشور		۴۵۴۰۱	۱۶۰۲۷	۱۴۵۷۲	۱۴۵۶	۹/۱	۲۸۸۲۲	۱۲۶۳۳	۱۳۱۹۳	۱۲۹۸

منابع: مرکز آمار ایران.

جدول ۴-۲- تعداد جویندگان کار ثبت نام شده از نظر میزان سواد در کل کشور به تفکیک استان طی سال های ۱۳۷۴-۱۳۷۵ (تفر)

استان	سال ۱۳۷۴										درصد تغییر		درصد توزیع					
	بی سواد	خواندن و نوشتن	پایان دوره ابتدایی	پایان دوره راهنمایی	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس به بالا	جمع	بی سواد	خواندن و نوشتن	پایان دوره ابتدایی	پایان دوره راهنمایی		دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس به بالا	جمع	
یزد	۵۵	۹۲	۱۰۸۲	۹۶۸	۱۳۴۳	۹۳	۱۵۲	۳۷۸۵	۲۵	۸۹	۱۰۷۷	۹۲۰	۱۴۷۰	۶۷	۱۶۴	۳۸۱۲	۰/۷	۰/۸
قم	۴۷	۲۱۷	۱۰۲۳	۸۶۹	۶۵۲	۵۳	۵۳	۲۹۱۴	۱۲۷	۳۶۴	۱۶۷۲	۱۱۴۱	۹۴۷	۵۹	۸۶	۴۳۹۶	۵۰/۹	۰/۹
سیستان و بلوچستان	۱۳۴	۲۴۱	۹۴۳	۱۲۸۴	۱۵۰۲	۵۷	۱۰۶	۴۲۶۷	۱۳۷	۲۳۹	۱۰۹۵	۱۵۴۲	۱۸۱۳	۷۷	۱۳۹	۵۰۴۲	۱۸/۲	۱/۰
سمنان	۵۵	۲۷۰	۱۲۸۲	۱۱۵۲	۱۵۰۵	۱۲۳	۱۶۲	۴۵۴۹	۶۰	۲۳۳	۱۳۴۸	۱۵۶۸	۱۸۵۶	۸۷	۲۳۳	۵۳۸۵	۱۸/۴	۱/۱
کهگیلویه و بویراحمد	۶۳۰	۷۱۰	۱۲۳۰	۱۰۶۶	۱۲۲۲	۱۱۲	۱۱۳	۵۰۸۳	۳۶۹	۴۹۴	۱۱۶۸	۱۲۶۹	۱۵۹۵	۱۱۵	۱۰۳	۵۱۱۳	۰/۶	۱/۱
فارس	۱۳۴۲	۱۵۳۰	۵۹۳۳	۶۴۶۹	۷۰۷۲	۵۳۰	۹۲۴	۲۳۸۰۰	۱۸۱۴	۲۳۲۸	۸۶۶۳	۹۶۳۵	۱۰۲۰۴	۶۳۱	۱۲۴۱	۳۴۵۱۶	۲۵/۰	۱/۲
بوشهر	۱۰۴۶	۶۸۰	۱۶۹۲	۲۰۰۲	۱۸۵۶	۱۱۳	۱۶۷	۷۵۵۶	۳۳۵	۴۵۳	۱۴۵۲	۱۷۷۸	۱۶۳۲	۱۰۱	۹۳	۵۸۴۴	-۲۲/۷	۱/۲
هرمزگان	۸۴۸	۳۵۲	۱۷۱۶	۲۰۹۳	۱۸۴۰	۱۲۱	۱۶۷	۷۱۳۷	۳۰۰	۳۲۴	۱۶۴۳	۲۰۴۷	۱۶۹۳	۱۷۰	۱۲۳	۶۳۲۰	-۱۱/۴	۱/۳
اردبیل	۶۲	۷۹۵	۱۳۶۶	۱۱۰۱	۱۱۷۸	۶۰	۱۱۵	۴۶۷۷	۸۴	۱۳۵۷	۲۴۵۵	۱۸۲۷	۲۱۱۶	۱۰۳	۲۲۴	۸۱۶۶	۷۴/۶	۱/۷
چهارمحال و بختیاری	۲۴۰	۳۶۸	۸۵۴	۷۲۴	۱۲۱۷	۹۸	۱۴۳	۳۶۴۴	۵۱۰	۹۷۳	۲۱۹۷	۱۶۷۷	۲۵۱۵	۱۵۰	۲۱۳	۸۲۳۵	۱۲۶/۰	۱/۷
ایلام	۴۸۲	۵۶۶	۹۲۸	۱۰۶۰	۱۶۰۸	۴۸	۵۴	۴۷۴۶	۳۸۲۸	۱۲۸۲	۱۱۲۵	۱۴۰۷	۲۱۰۸	۱۰۲	۷۳	۹۹۴۵	۱۰۹/۵	۲/۱
زنجان	۱۸۴	۴۰۵	۱۵۵۱	۱۶۵۳	۱۵۱۰	۸۰	۱۳۴	۵۵۱۷	۵۰۰	۷۷۱	۲۷۶۶	۲۵۹۵	۲۹۸۵	۱۱۴	۲۱۸	۹۹۴۹	۸۰/۳	۲/۱
کردستان	۲۲۸۷	۱۹۹۴	۳۸۳۰	۲۷۹۷	۳۳۴۰	۶۲۶	۳۸۵	۱۵۲۵۹	۱۱۷۰	۱۰۶۰	۲۷۹۲	۲۵۲۷	۳۷۲۲	۲۵۴	۲۶۷	۱۱۷۹۲	-۲۲/۷	۲/۴
کرمانشاه	۱۲۹	۳۱۵	۱۲۲۲	۱۲۱۰	۱۸۳۰	۹۱	۲۲۵	۵۲۸۲	۱۵۹	۱۰۲۲	۳۲۶۵	۲۲۲۸	۴۰۸۲	۲۵۲	۵۲۲	۱۳۵۵۲	۱۵۶/۶	۲/۸
مرکزی	۹۶۰	۴۹۹	۱۸۸۱	۱۸۲۴	۱۶۳۸	۱۲۹	۱۹۱	۷۱۲۲	۶۵۶	۱۱۶۵	۳۶۴۰	۳۷۹۲	۳۷۵۲	۲۱۴	۴۰۶	۱۳۶۲۵	۹۱/۳	۲/۸
لرستان	۲۹۹	۶۹۷	۱۹۳۰	۲۵۰۳	۳۳۸۲	۱۸۷	۳۶۲	۹۳۶۰	۴۷۹	۱۲۸۷	۲۹۰۴	۳۲۹۸	۵۳۱۲	۲۵۴	۴۷۷	۱۴۰۱۱	۴۹/۷	۲/۹
درمان	۲۸۵	۷۵۲	۲۳۰۳	۲۹۷۰	۵۰۸۵	۲۴۱	۶۶۰	۱۲۲۹۶	۸۷۰	۱۰۱۲	۲۵۲۶	۳۶۲۷	۵۷۱۰	۲۴۸	۷۶۶	۱۴۷۵۹	۲۰/۰	۳/۱
همدان	۳۷۲	۶۶۶	۲۲۱۹	۲۳۲۹	۳۳۴۴	۲۱۹	۳۵۵	۹۵۰۴	۱۹۸۴	۹۸۲	۳۵۰۱	۳۵۸۱	۴۴۱۸	۲۷۵	۴۵۴	۱۵۱۹۵	۵۹/۹	۳/۱
مازندران	۲۶۱	۵۱۵	۳۸۴۹	۴۲۶۷	۴۸۵۶	۲۳۲	۷۳۴	۱۴۷۱۴	۶۸۷	۹۱۷	۵۷۵۲	۶۴۵۱	۸۲۶۰	۲۹۳	۱۱۰۱	۲۳۴۶۱	۵۹/۴	۴/۹
گیلان	۶۹۷	۱۰۷۷	۵۱۲۰	۵۶۵۷	۷۳۷۳	۲۳۹	۶۹۴	۲۰۸۵۷	۷۵۶	۱۳۷۱	۶۹۱۴	۸۰۶۵	۱۰۱۱۷	۳۱۴	۹۹۱	۲۸۵۲۸	۳۶/۸	۵/۹
آذربایجان غربی	۲۸۲	۵۸۹	۱۷۹۱	۱۷۹۷	۲۷۱۴	۲۳۵	۴۶۰	۷۸۶۸	۴۰۰۷	۲۹۶۵	۶۴۷۰	۵۷۰۵	۶۳۶۰	۳۱۰	۷۷۸	۲۶۵۹۵	۲۳۸/۰	۵/۵
آذربایجان شرقی	۳۰۷	۷۵۶	۲۴۰۹	۳۵۶۷	۴۲۷۰	۳۸۷	۷۲۷	۱۲۴۴۳	۱۱۴۶	۱۳۳۲	۶۱۳۴	۷۱۷۲	۹۵۵۰	۶۸۸	۱۴۱۱	۲۷۲۳۳	۱۱۹/۷	۵/۷
اصفهان	۸۶۷	۱۰۶۶	۶۷۴۸	۷۶۱۹	۷۵۵۱	۸۰۷	۱۵۰۹	۲۶۱۶۷	۱۱۴۲	۱۶۱۵	۸۶۲۰	۱۰۲۷۶	۱۱۷۱۴	۱۲۵۱	۱۷۲۳	۳۶۳۴۱	۳۸/۹	۷/۵
خراسان	۴۱۴	۸۹۹	۷۳۷۴	۵۸۱۷	۸۴۱۵	۶۷۰	۱۲۲۷	۲۴۸۱۶	۱۵۹۹	۲۶۳۳	۹۶۸۴	۹۸۵۰	۱۱۳۸۹	۹۴۳	۱۷۰۵	۳۷۸۰۳	۵۲/۳	۷/۸
خوزستان	۵۵۰	۳۵۲۲	۹۵۰۷	۹۵۲۹	۷۷۸۷	۵۲۴	۸۲۳	۳۲۲۶۲	۱۰۱۳	۳۸۵۴	۱۱۲۵۷	۱۲۳۰۹	۱۰۱۰۴	۵۴۶	۱۱۹۴	۴۰۲۷۷	۲۴/۸	۸/۳
تهران	۹۹۱	۱۹۰۳	۱۲۲۸۹	۱۵۵۷۷	۱۹۱۶۷	۴۴۵	۱۲۰۳	۵۱۵۷۵	۱۳۰۶	۲۴۸۷	۱۵۹۸۳	۲۱۷۵۲	۲۵۱۸۴	۱۴۷۳	۴۶۸۴	۷۲۸۶۹	۴۱/۳	۱۵/۱
کل کشور	۱۲۸۴۶	۲۱۴۷۶	۸۲۰۹۲	۸۸۱۲۴	۱۰۳۲۵۷	۶۵۲۰	۱۱۸۸۵	۳۲۷۲۰۰	۲۵۰۶۳	۳۲۶۳۱	۱۱۶۱۲۳	۱۳۰۰۳۹	۱۵۰۶۰۸	۹۰۹۱	۱۹۳۰۹	۴۸۲۸۶۴	۴۷/۶	۱۰۰/۰
درصد توزیع	۴/۲	۶/۶	۲۵/۱	۲۶/۹	۳۱/۶	۲/۰	۳/۶	۱۰۰/۰	۵/۲	۶/۸	۲۴/۰	۲۶/۹	۳۱/۲	۱/۹	۴/۰	۱۰۰/۰		

مأخذ: گزارش اوضاع اقتصادی و اجتماعی استان های کشور در سال ۱۳۷۵، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۴-۲- بزهکاری و زندانیان

بر طبق آمار سازمان بهزیستی کشور در سال ۱۳۷۵، از ۱۵ واحد خدمات، کارآموزی و بازپروری اجتماعی^۱، ۵ واحد در استان خراسان فعالیت دارند که از نظر تعداد اولین جایگاه را در کل کشور دارد. این مقدار، ۳۳ درصد واحدهای سازمان بهزیستی کشور را به خود اختصاص داده است. بر طبق آخرین آمار ارائه شده، مقدار ۵۴۹۰۰ کیلوگرم موادمخدر در استان خراسان توسط نیروهای انتظامی کشف شده که بالاترین میزان کشفیات موادمخدر در میان استان‌های کشور بوده است و به دلیل موقعیت استراتژیکی، کشفیات استان خراسان، در جایگاه اول قرار دارد. این کشفیات شامل هروئین، مرفین، تریاک، شیره تریاک و حبشیش است که بیشترین مقدار آن مربوط به تریاک و شیره آن بوده است.

۱. شامل معنادران و زنان ویژه می‌باشد.

جدول ۴-۳- تعداد واحدهای ارائه دهنده انواع خدمات سازمان بهزیستی کشور

رتبه هر استان	سال و استان	مجموع های خدمات حمایتی		خدمات حمایتی شهری			
		شهری	روستایی	نگهداری کودکان ^۱	خدمات	حمایت از خانوارهای	آموزش فنی خدمات برنامه
۱	خراسان	۵۱	۱۱۷	۸	۵۰	۴۹	۳۴
۲	تهران ^۲	۷۶	۵۷	۲۲	۷۶	۶۴	۳۰
۳	فارس	۱۸	۱۱۳	۰	۱۸	۱۸	۱۷
۴	اصفهان	۳۳	۸۲	۳	۳۱	۳۰	۲۸
۵	مازندران	۲۵	۸۵	۲	۲۲	۲۴	۱۸
۶	کرمان	۱۶	۸۲	۲	۱۲	۱۲	۱۱
۷	گیلان	۲۲	۶۵	۲	۲۲	۲۲	۲۲
۸	آذربایجان شرقی	۲۱	۶۳	۳	۱۹	۲۰	۱۷
۹	خوزستان	۲۸	۴۹	۲	۲۸	۳۰	۱۶
۱۰	کرمانشاه	۱۶	۵۶	۴	۱۳	۱۶	۱۳
۱۱	آذربایجان غربی	۱۸	۴۸	۳	۱۷	۱۸	۱۶
۱۲	یزد	۱۳	۴۳	۱	۱۳	۱۳	۱۱
۱۳	سیستان و بلوچستان	۱۲	۴۲	۲	۱۰	۱۰	۷
۱۴	هرمزگان	۱۷	۳۶	۳	۱۶	۱۶	۷
۱۵	مرکزی	۱۰	۴۲	۳	۸	۸	۷
۱۶	لرستان	۱۴	۳۴	۲	۱۲	۱۴	۱۲
۱۷	ایلام	۱۳	۳۲	۰	۱۳	۱۳	۹
۱۸	کردستان	۱۰	۳۱	۰	۱۰	۹	۹
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۹	۲۹	۰	۹	۹	۵
۲۰	بوشهر	۹	۲۸	۰	۱۰	۹	۴
۲۱	سمنان	۷	۳۰	۲	۷	۷	۷
۲۲	همدان	۱۱	۲۳	۳	۷	۱۱	۷
۲۳	زنجان	۶	۲۰	۰	۶	۶	۶
۲۴	اردبیل	۷	۱۷	۱	۷	۷	۶
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۱۰	۹	۰	۱۰	۱۱	۴
۲۶	قم ^۲	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
	سال ۱۳۶۵	۳۷۶	۹۶۱	۵۲	۳۲۱	۴۱۳	۵۲۰
	سال ۱۳۷۰	۴۱۴	۱۱۲۱	۶۷	۳۸۲	۳۹۳	۳۵۰
	سال ۱۳۷۱	۴۵۰	۱۱۵۴	۷۰	۴۰۴	۴۱۸	۳۷۸
	سال ۱۳۷۲	۴۴۷	۱۱۷۷	۸۰	۴۲۱	۴۲۰	۴۰۰
	سال ۱۳۷۳	۴۵۲	۱۲۵۳	۷۶	۴۰۰	۴۱۳	۳۱۸
	سال ۱۳۷۴	۴۵۰	۱۲۴۱	۷۲	۴۱۸	۴۲۸	۳۳۲
	سال ۱۳۷۵	۴۷۲	۱۲۳۳	۶۸	۴۴۶	۴۴۶	۳۲۳

۱- شامل شیرخوارگاه نیز می باشد.

۲- آمار استان های تهران و قم قابل تفکیک نبوده و در سطر تهران درج شده است.

مأخذ - سازمان بهزیستی کشور (ز.ب)

- سازمان بهزیستی کشور، دفتر برنامه، بودجه و آمار

جدول ۴-۴- انواع مواد مخدر کشف شده توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (کیلوگرم)

رتبه هر استان	سال و استان	جمع	هروئین	مرفین	تریاک و شیره تریاک	حشیش	سایر
۱	خراسان	۵۴۹۰۰	۳۵۹	۱۴۶۵	۵۰۳۲۳	۲۵۸۰	۱۷۲
۲	سیستان و بلوچستان	۳۴۱۹۹	۱۳۱۶	۳۷۳۷	۲۴۰۱۸	۴۸۱۰	۳۱۷
۳	تهران	۲۴۶۳۸	۲۴۱۴	۶۹۷	۱۱۷۱۱	۶۳۸۹	۳۴۲۷
۴	هرمزگان	۱۶۸۳۰	۱۳۵	۱۳۵۰۰	۲۰۱۲	۱۱۷۹	۵
۵	کرمان	۱۴۴۱۰	۱۴۷	۵۰۴	۱۱۶۱۱	۲۱۱۰	۳۸
۶	یزد	۱۲۸۹۷	۳۲۰	۲۶۰۶	۶۷۱۳	۲۸۹۵	۳۶۲
۷	فارس	۱۰۳۲۱	۵۳۱	۴۲۳	۷۰۴۸	۲۲۰۱	۱۱۹
۸	کهگیلویه و بویراحمد	۴۸۲۱	۱۸	۰	۳۵۲۳	۱۱۲۷	۱۵۳
۹	مازندران	۳۳۷۷	۱۶	۰	۲۸۸۸	۵۳	۴۲۰
۱۰	آذربایجان غربی	۳۱۳۵	۷	۵۱۷	۸۶۲	۳۱	۱۷۱۷
۱۱	اصفهان	۲۶۵۲	۳	۰	۲۴۱۵	۱۹۰	۴۳
۱۲	آذربایجان شرقی	۱۶۰۷	۲	۶	۵۶۸	۵۱	۹۷۹
۱۳	بوشهر	۸۴۴	۲	۰	۹۹	۴۳۵	۳۰۸
۱۴	سمنان	۷۳۵	۱	۰	۶۷۸	۴۵	۱۰
۱۵	ایلام	۵۹۳	۰	۰	۵۲۴	۱۶	۵۲
۱۶	مرکزی	۵۳۹	۹	۰	۲۱۲	۱۴	۳۰۴
۱۷	خوزستان	۵۳۹	۱۷	۰	۳۶۶	۱۱۶	۴۰
۱۸	اردبیل	۴۵۱	۲	۰	۴۳۷	۱	۱۰
۱۹	کرمانشاه	۴۴۵	۳	۰	۴۳۸	۲	۲
۲۰	گیلان	۳۶۶	۱۹	۰	۲۹۰	۴۴	۱۳
۲۱	لرستان	۳۴۱	۲	۰	۳۲۶	۱۰	۲
۲۲	همدان	۲۹۶	۶	۰	۲۷۶	۷	۷
۲۳	چهارمحال و بختیاری	۱۷۸	۰	۱۰	۱۶۶	۱	۱
۲۴	زنجان	۱۴۲	۰	۰	۵۴	۱	۸۷
۲۵	کردستان	۱۱	۰	۰	۱	۹	۱
سال ۱۳۷۰		۳۹۷۶۲	۴۸۳	۰	۳۰۹۱۶	۴۶۴۳	۳۷۲۰
سال ۱۳۷۱		۶۵۹۴۳	۷۳۲	۱۷۴۵۷	۴۲۱۴۴	۳۹۳۲	۱۶۷۷
سال ۱۳۷۲		۹۰۱۳۱	۲۲۵۸	۱۶۰۶۴	۶۵۷۵۴	۵۷۵۲	۳۰۲
سال ۱۳۷۳		۱۳۵۹۰۶	۷۹۳	۱۲۹۹۰	۱۱۵۵۱۴	۶۱۶۰	۴۴۹
سال ۱۳۷۴		۱۸۹۳۶۷	۵۳۳۱	۲۳۴۶۵	۱۲۷۵۶۱	۲۴۳۱۹	۸۵۹۱

مأخذ: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، معاونت طرح و برنامه و بودجه، اداره آمار.

طبق آخرین آمار منتشر شده در سال ۱۳۷۵، پرونده‌های مختومه در دادگاه‌های عمومی استان خراسان به ۳۱۵۳۳۳ عدد می‌رسد که شامل موضوعات مختلف حقوقی، مدنی خاص و کیفری و امور کیفری می‌شوند. این تعداد در مقایسه با سایر استان‌های کشور، پس از استان تهران، رتبه دوم را داراست.

جدول ۴-۵- پرونده‌های مختومه^۱ در

دادگاه‌های عمومی

رتبه هر استان	سال و استان	تعداد پرونده
۱	تهران	۷۴۲۸۹۰
۲	خراسان	۳۱۵۳۳۳
۳	مازندران	۲۲۷۵۳۶
۴	آذربایجان شرقی	۱۷۴۷۲۳
۵	اصفهان	۱۷۳۸۲۶
۶	گیلان	۱۵۹۳۱۵
۷	فارس	۱۵۴۱۲۶
۸	خوزستان	۱۴۶۹۵۷
۹	آذربایجان غربی	۱۴۵۳۳۰
۱۰	کرمانشاه	۹۳۵۹۰
۱۱	کرمان	۸۳۹۱۸
۱۲	همدان	۸۲۴۹۸
۱۳	لرستان	۷۸۴۱۲
۱۴	کردستان	۷۲۵۷۷
۱۵	مرکزی	۶۱۱۹۰
۱۶	اردبیل	۵۴۰۳۰
۱۷	یزد	۵۲۹۰۶
۱۸	سیستان و بلوچستان	۴۲۵۰۶
۱۹	زنجان	۴۱۲۷۸
۲۰	قم	۳۸۷۲۱
۲۱	هرمزگان	۳۷۹۳۶
۲۲	چهارمحال و بختیاری	۳۶۹۲۳
۲۳	سمنان	۳۱۲۰۶
۲۴	بوشهر	۲۷۰۹۱
۲۵	ایلام	۲۴۳۸۹
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۲۱۳۸۲
سال ۲۱۳۷۳		۴۶۷۹۴۱
سال ۱۳۷۴		۲۶۵۲۶۶۸
سال ۱۳۷۵		۳۱۲۰۵۸۹

۱- ارقام مربوط به دادگاه‌هایی می‌باشد که در غالب تشکیلات جدید وزارت دادگستری از تیرماه سال ۱۳۷۳ شروع به فعالیت نموده و جایگزین دادگاه‌های سابق شده‌اند.

۲- آمار ارائه شده فقط ۸ ماه آخر سال ۱۳۷۳ را پوشش می‌دهد. مأخذ: دادگستری جمهوری اسلامی ایران، دفتر آمار و خدمات ماشین.

جدول ۴-۶- مراجع قضائی جمهوری اسلامی ایران

رتبه هر استان	سال و استان	دادگاه عمومی	دادگاه تجدیدنظر	دادگاه انقلاب	جمع
۱	تهران	۳۸۵	۴۳	۴۶	۴۷۴
۲	خراسان	۱۹۹	۲۶	۲۳	۲۴۸
۳	مازندران	۱۳۷	۱۷	۱۴	۱۶۸
۴	خوزستان	۱۳۵	۱۷	۱۱	۱۶۳
۵	اصفهان	۱۳۱	۱۸	۱۳	۱۶۲
۶	فارس	۱۲۹	۱۸	۱۳	۱۶۰
۷	آذربایجان شرقی	۱۱۴	۱۵	۱۲	۱۴۱
۸	آذربایجان غربی	۹۱	۱۱	۸	۱۱۰
۸	گیلان	۹۱	۱۱	۸	۱۱۰
۹	کرمان	۶۳	۹	۷	۷۹
۱۰	کرمانشاه	۶۳	۹	۶	۷۸
۱۰	همدان	۶۳	۹	۶	۷۸
۱۱	لرستان	۵۸	۷	۵	۷۰
۱۲	مرکزی	۵۶	۸	۵	۶۹
۱۳	زنجان	۴۷	۱۰	۵	۶۲
۱۴	کردستان	۴۸	۶	۵	۵۹
۱۵	سیستان و بلوچستان	۴۶	۶	۶	۵۸
۱۶	هرمزگان	۴۰	۵	۶	۵۱
۱۷	اردبیل	۳۵	۵	۴	۴۴
۱۸	بوشهر	۳۳	۵	۳	۴۱
۱۹	قم	۲۹	۹	۰	۳۸
۱۹	یزد	۳۱	۴	۳	۳۸
۲۰	سمنان	۲۹	۴	۲	۳۵
۲۱	چهارمحال و بختیاری	۲۵	۴	۳	۳۲
۲۲	ایلام	۲۴	۴	۲	۳۰
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲۱	۳	۲	۲۶
سال ۱۳۷۴		۲۱۵۶	۲۸۳	۲۲۶	۲۶۶۵
سال ۱۳۷۵		۲۱۲۳	۲۸۳	۲۱۸	۲۶۲۴

مأخذ: دادگستری جمهوری اسلامی ایران. دفتر آمار و خدمات ماشینیه.

۴-۳- ازدواج و طلاق

برطبق آمار منتشر شده در سال ۱۳۷۵، درصد طلاق به خانوار در استان خراسان، ۳/۳ درصد است که در مقایسه با سایر استان‌های کشور در رتبه پنجم قرار دارد. این آمار نشانگر بیشترین درصد طلاق این استان، پس از استان‌های کرمانشاه، تهران، کردستان و گیلان است.

در نقاط شهری استان خراسان تعداد ۳۶۹۰۶ و در نقاط روستایی ۱۶۶۷۳ مورد ازدواج به ثبت رسیده است. در خصوص طلاق در نقاط شهری ۳۳۹۲ مورد و در نقاط روستایی ۸۴۴ مورد به ثبت رسیده است. نسبت طلاق به ازدواج در این استان به ۸/۵ درصد می‌رسد. شهرستان‌های سبزوار و مشهد به ترتیب با ۱۴/۷ و ۱۱/۲ درصد بیشترین نسبت و شهرستان‌های چناران و نهبندان به ترتیب با ۰/۵ و ۰/۶ درصد کمترین نسبت طلاق و ازدواج را دارا بوده و این در حالی است که این نسبت در شهرستان‌های بردسکن و فریمان به صفر می‌رسد.

در مقایسه با سایر استان‌های کشور، استان خراسان بیشترین موارد ازدواج و طلاق را پس از استان تهران، دارا بوده است.

جدول ۴-۷- ازدواج و طلاق ثبت شده در نقاط شهری و روستایی

رتبه هر استان	سال و استان	جمع		نقاط شهری		نقاط روستایی	
		ازدواج	طلاق	ازدواج	طلاق	ازدواج	طلاق
۱	تهران	۸۴۵۶۹	۱۱۳۷۹	۷۷۳۵۳	۱۰۹۳۲	۷۲۱۶	۴۴۷
۲	خراسان	۵۳۵۷۹	۴۲۳۶	۳۶۹۰۶	۳۳۹۲	۱۶۶۷۳	۸۴۴
۳	اصفهان	۳۴۲۸۶	۲۲۸۵	۲۶۰۷۵	۱۷۵۷	۸۲۱۱	۵۲۸
۴	مازندران	۳۳۴۲۴	۱۹۸۶	۱۸۷۳۴	۱۵۳۵	۱۴۶۹۰	۴۵۱
۵	آذربایجان شرقی	۳۰۳۲۰	۱۷۰۹	۲۳۳۶۷	۱۶۶۰	۶۹۵۳	۴۹
۶	فارس	۲۸۸۵۶	۱۹۶۹	۲۱۴۹۴	۱۷۸۲	۷۳۶۲	۱۸۷
۷	خوزستان	۲۵۲۸۲	۱۸۱۵	۲۰۳۷۳	۱۵۸۳	۴۹۰۹	۲۳۲
۸	گیلان	۲۱۸۰۴	۱۷۴۲	۱۳۱۹۳	۱۵۰۴	۸۶۱۱	۲۳۸
۹	آذربایجان غربی	۱۹۹۹۵	۱۵۳۴	۱۲۰۶۱	۱۱۴۰	۷۹۳۴	۳۹۴
۱۰	کرمان	۱۵۸۲۱	۹۸۵	۸۹۸۱	۹۲۰	۶۸۴۰	۶۵
۱۱	همدان	۱۴۶۲۱	۱۰۱۶	۸۸۰۶	۵۷۷	۵۸۱۵	۴۳۹
۱۲	کرمانشاه	۱۴۲۴۱	۱۵۶۶	۱۲۸۷۱	۱۴۳۰	۱۳۷۰	۱۳۶
۱۳	لرستان	۱۱۶۱۳	۸۶۵	۱۱۴۹۸	۸۶۵	۱۱۵	۰۰۰
۱۴	کردستان	۱۰۹۷۲	۱۰۳۶	۴۶۹۵	۴۴۷	۶۲۷۷	۵۸۹
۱۵	مرکزی	۱۰۸۳۵	۴۳۷	۸۷۱۷	۴۱۳	۲۱۱۸	۲۴
۱۶	اردبیل	۱۰۱۲۳	۴۵۵	۷۲۲۶	۴۳۳	۲۸۹۷	۲۲
۱۷	زنجان	۸۸۳۶	۵۴۰	۶۷۹۱	۴۳۴	۲۰۴۵	۱۰۶
۱۸	سیستان و بلوچستان	۷۷۰۹	۲۵۹	۴۰۸۶	۱۷۹	۳۶۲۳	۸۰
۱۹	قم	۷۳۰۳	۴۹۰	۶۹۶۵	۴۱۲	۳۳۸	۷۸
۲۰	هرمزگان	۶۹۱۰	۴۰۸	۶۰۷۶	۳۹۶	۸۳۴	۱۲
۲۱	یزد	۶۸۹۱	۲۲۲	۴۷۳۱	۱۱۴	۲۱۶۰	۱۰۸
۲۲	چهارمحال و بختیاری	۶۶۴۱	۱۵۴	۵۶۶۶	۱۳۲	۱۱۷۵	۲۲
۲۳	بوشهر	۵۰۴۵	۳۱۷	۳۸۲۲	۳۱۴	۱۲۲۳	۳
۲۴	سمنان	۳۹۷۹	۲۰۲	۲۶۷۶	۱۶۷	۱۳۰۳	۳۵
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۲۹۵۶	۱۲۷	۱۹۴۱	۱۱۳	۱۰۱۵	۱۴
۲۶	ایلام	۲۶۵۲	۸۳	۲۲۳۴	۶۶	۴۱۸	۱۷
سال ۱۳۶۰		۲۹۴۴۹۹	۲۴۴۲۳	۱۸۳۵۴۶	۲۰۴۴۹	۱۱۰۹۵۳	۳۹۷۴
سال ۱۳۶۵		۳۴۰۳۴۲	۳۵۲۱۱	۲۲۵۰۱۱	۲۹۳۷۹	۱۱۵۳۳۱	۵۸۳۲
سال ۱۳۷۰		۴۴۸۸۵۱	۳۹۳۳۶	۳۱۱۰۲۰	۳۳۲۱۰	۱۳۷۸۳۱	۶۱۲۶
سال ۱۳۷۱		۴۲۲۴۵۷	۳۳۹۸۳	۲۹۹۷۲۵	۲۸۲۸۹	۱۲۲۷۳۲	۵۶۹۴
سال ۱۳۷۲		۴۶۳۴۸۷	۲۹۳۱۲	۳۳۲۶۲۹	۲۵۴۶۹	۱۳۰۸۵۸	۳۸۴۳
سال ۱۳۷۳		۴۵۳۶۷۱	۳۲۷۰۶	۳۲۹۶۸۷	۲۸۳۸۵	۱۲۳۹۸۴	۴۳۳۱
سال ۱۳۷۴		۴۶۲۸۵۵	۳۴۷۳۸	۳۴۰۸۰۷	۳۰۲۷۷	۱۲۲۰۴۸	۴۴۶۱
سال ۱۳۷۵		۴۷۹۲۶۳	۳۷۸۱۷	۳۵۷۱۳۸	۳۲۶۹۷	۱۲۲۱۲۵	۵۱۲۰

مأخذ: سازمان ثبت احوال کشور، دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی.

جدول ۴-۸- تعداد خانوار و طلاق ثبت شده در مجموع مناطق شهری و روستایی

رتبه هر استان	استان	خانوار	طلاق	نسبت طلاق به خانوار (در هزار)
۱	کرمانشاه	۳۴۷۰۰۷	۱۵۶۶	۴/۵۱
۲	تهران	۲۵۹۵۵۰۴	۱۱۳۷۹	۴/۳۸
۳	کردستان	۲۵۶۵۳۶	۱۰۳۶	۴/۰۳
۴	گیلان	۵۱۲۴۲۶	۱۷۴۲	۳/۳۹
۵	خراسان	۱۲۸۳۲۰۷	۴۲۳۶	۳/۳
۶	آذربایجان غربی	۴۷۰۶۳۳	۱۵۳۴	۳/۲۵
۷	لرستان	۲۸۶۹۹۹	۸۶۵	۳/۰۱
۸	همدان	۳۴۲۱۷۵	۱۰۱۶	۳
۹	خوزستان	۶۴۴۷۰۹	۱۸۱۵	۲/۸۱
۱۰	قم	۱۷۷۶۵۵	۴۹۰	۲/۷۵
۱۱	زنجان	۲۰۳۶۲۴	۵۴۰	۲/۶۵
۱۲	فارس	۷۵۵۲۲۹	۱۹۶۹	۲/۶
۱۳	اصفهان	۸۸۱۹۸۳	۲۲۸۵	۲/۵۷
۱۴	کرمان	۳۹۴۱۷۹	۹۸۵	۲/۴۹
۱۵	آذربایجان شرقی	۶۹۵۳۸۱	۱۷۰۹	۲/۴۵
۱۶	بوشهر	۱۳۲۲۶۸	۳۱۷	۲/۳۹
۱۷	مازندران	۸۳۸۰۳۱	۱۹۸۶	۲/۳۶
۱۸	اردبیل	۲۱۳۷۶۶	۴۵۵	۲/۱۲
۱۹	هرمزگان	۱۹۵۳۲۹	۴۰۸	۲/۰۸
۲۰	سمنان	۱۱۴۹۰۹	۲۰۲	۱/۷۵
۲۱	مرکزی	۲۷۲۰۶۴	۴۳۷	۱/۶
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۹۳۰۸۴	۱۲۷	۱/۳۶
۲۳	یزد	۱۶۷۰۴۹	۲۲۲	۱/۳۲
۲۴	چهارمحال و بختیاری	۱۴۳۲۶۰	۱۵۴	۱/۰۷
۲۵	ایلام	۸۲۳۷۳	۸۳	۱
۲۶	سیستان و بلوچستان	۲۹۱۸۵۵	۲۵۹	۰/۰۸۹

مأخذ: سازمان ثبت احوال کشور: دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی.

جدول ۴-۹- ازدواج و طلاق ثبت شده استان به تفکیک شهرستان

(سال ۱۳۷۵)

رتبه هر استان	نام شهرستان	ازدواج	طلاق	نسبت طلاق به ازدواج (درصد)
۱	سبزوار	۳۴۸۰	۵۱۰	۱۴/۷
۲	مشهد	۲۲۱۷۹	۲۴۷۹	۱۱/۲
۳	کاشمر	۱۷۱۹	۱۵۷	۹/۱
۴	قوچان	۲۲۶۴	۱۹۱	۸/۴
۵	گناباد	۱۰۵۸	۷۷	۷/۳
۵	تربت جام	۱۴۰۲	۱۰۲	۷/۳
۶	درگز	۶۷۷	۴۷	۶/۹
۷	نیشابور	۳۸۸۴	۲۶۴	۶/۸
۸	تربت حیدریه	۲۹۲۵	۱۹۲	۶/۶
۹	بیرجند	۲۳۹۳	۱۴۳	۶/۱۰
۱۰	شیروان	۱۲۲۴	۶۰	۴/۹
۱۱	سرخس	۲۲۳	۱۰	۴/۵
۱۲	بجنورد	۳۱۱۹	۱۲۸	۴/۱
۱۳	خواف	۷۰۱	۲۸	۴/۱۰
۱۴	تایباد	۸۲۴	۳۱	۳/۸
۱۵	اسفراین	۱۱۹۵	۴۴	۳/۷
۱۶	فردوس	۸۶۰	۲۸	۳/۳
۱۷	قاینات	۱۱۰۷	۳۵	۳/۲
۱۸	طبس	۴۲۲	۶	۱/۴
۱۹	نهبندان	۳۱۳	۲	۰/۶
۲۰	چناران	۵۹۵	۳	۰/۵
۲۱	بردسکن	۶۶۳	۰	۰/۱۰
۲۱	فریمان	۴۱	۰	۰/۱۰
جمع استان		۵۳۲۶۸	۴۵۳۷۰	۸/۵

مأخذ: اداره کل ثبت احوال استان خراسان.

۴-۴- جهانگردی

استان خراسان و بالاخص شهر مقدس مشهد همه ساله پذیرای تعداد زیادی جهانگرد و زائر می باشد. تعداد مسافران و زوار مشهد سالانه بالغ بر ۱۲ میلیون نفر است که نیمی از این تعداد از داخل استان و نیمی دیگر از سایر استان ها و خارج کشور به مشهد مشرف می شوند. تعداد مسافران خارجی که توسط خدمات مسافرتی و گردشگری در سال ۱۳۷۳ به استان آمده اند بالغ بر ۳۹۰۰۰ نفر بوده که عمدتاً از کشورهای آسیای میانه بوده اند.

این رقم در سال ۱۳۷۵ به حدود ۱۹۲۵۰ نفر کاهش یافته است.
از این تعداد حدود ۶۸ درصد از ازبکستان، ۱۷/۳ درصد از قرقیزستان، ۹/۵ درصد از قزاقستان، ۹/۹ درصد از تاجیکستان و حدود ۲/۳ درصد از ترکمنستان و سایر جمهوری‌های مستقل مشترک‌المنافع می‌باشند.

۴-۵- پناهندگان و مهاجران

مهاجران وارد شده به کشور طی ۱۰ سال گذشته، ۸۷۱۸۷۷۰ نفر بوده‌اند که از این تعداد حدود ۸۱۹۶۴۷ نفر به استان خراسان وارد شده‌اند و حدود ۹/۴ درصد از کل مهاجران به این استان اختصاص یافته است. این استان پس از استان تهران و خوزستان، از نظر تعداد مهاجران، حائز مقام سوم است.

جدول ۴-۱۰- مهاجران وارد شده طی ۱۰ ساله گذشته برحسب استان محل اقامت و مدت اقامت: آبان ۱۳۷۵

رتبه هر استان	استان محل اقامت	جمع	کمتر از یک سال	سال ۱	سال ۲	سال ۳	سال ۴	سال ۵	۶-۹ سال	اظهار نشده
۱	تهران	۲۰۵۲۵۶۶	۳۶۸۱۳۴	۳۱۸۲۹۶	۲۵۱۲۹۵	۲۳۰۷۳۸	۱۸۵۱۶۲	۲۰۲۸۰۰	۴۵۷۲۷۷	۳۸۸۶۴
۲	خوزستان	۸۴۱۷۱۰	۹۹۸۹۳	۱۰۱۶۴۳	۸۶۱۰۲	۱۰۰۲۴۹	۱۰۱۰۰۸	۱۲۴۶۰۸	۲۱۳۹۰۹	۱۴۲۹۸
۳	خراسان	۸۱۹۶۴۷	۱۵۶۵۲۲	۱۲۹۴۳۰	۱۰۷۳۱۳	۹۷۷۸۴	۷۴۵۶۹	۷۷۶۵۶	۱۵۹۰۹۹	۱۷۲۷۴
۴	اصفهان	۵۹۱۶۴۰	۱۲۲۶۴۰	۸۸۹۳۷	۷۴۱۰۴	۶۵۲۰۷	۵۴۲۱۵	۵۶۱۸۸	۱۲۲۴۹۶	۷۸۵۳
۵	مازندران	۴۹۵۸۴۹	۹۲۳۹۴	۸۱۲۸۰	۶۴۸۸۰	۵۸۷۲۴	۴۶۳۷۳	۴۸۲۵۴	۹۷۰۲۱	۶۹۲۳
۶	فارس	۴۸۰۲۳۷	۹۷۹۳۳	۷۸۹۳۳	۶۳۳۴۷	۵۶۳۰۵	۴۴۶۱۱	۴۳۳۳۹	۸۷۶۷۰	۸۰۹۹
۷	آذربایجان غربی	۳۶۵۴۰۸	۶۰۶۰۹	۶۴۲۵۳	۴۳۵۸۸	۳۹۹۷۳	۳۲۰۱۳	۳۷۰۹۶	۸۲۳۳۰	۵۵۴۶
۸	آذربایجان شرقی	۳۴۲۲۹۳	۵۳۴۴۷	۵۱۵۰۵	۴۱۴۰۶	۳۸۲۴۳	۳۱۵۷۶	۳۵۵۲۸	۸۴۰۲۵	۶۵۶۳
۹	گیلان	۲۹۶۰۸۴	۴۷۴۲۲	۴۴۳۹۷	۳۷۸۰۹	۳۵۱۱۶	۲۸۱۰۸	۳۰۵۸۹	۶۲۳۷۲	۱۰۲۷۱
۱۰	کرمانشاه	۲۴۶۳۸۷	۳۶۲۹۲	۳۲۷۱۷	۲۷۶۵۵	۲۷۵۰۴	۲۴۷۶۴	۳۷۸۵۱	۵۳۶۱۱	۵۹۹۳
۱۱	کردستان	۲۴۳۹۰۹	۳۵۳۱۲	۲۷۶۰۳	۲۱۶۵۴	۲۲۱۴۷	۱۸۷۰۴	۲۲۱۴۲	۹۰۴۲۸	۵۹۱۹
۱۲	کرمان	۲۳۳۰۶۴	۳۸۳۸۹	۴۰۶۱۵	۳۱۷۱۲	۳۰۱۱۴	۲۱۶۸۸	۲۲۷۷۱	۴۱۸۱۸	۵۹۵۷
۱۳	همدان	۱۹۴۵۹۰	۲۸۷۸۸	۲۸۳۴۶	۲۱۸۷۵	۲۰۹۵۶	۱۷۸۹۰	۲۱۰۹۲	۴۹۱۹۵	۶۴۴۸
۱۴	سیستان و بلوچستان	۱۸۹۵۰۱	۳۳۳۸۰	۳۷۳۷۶	۲۶۹۸۲	۲۴۱۳۱	۱۷۸۸۰	۱۹۶۷۴	۳۷۱۰۱	۲۹۷۷
۱۵	مرکزی	۱۸۶۵۶۰	۳۰۱۸۴	۲۴۶۹۴	۲۳۰۲۷	۱۹۸۳۹	۱۸۲۲۵	۲۰۵۸۴	۴۷۷۵۳	۲۲۵۴
۱۶	لرستان	۱۳۹۴۲۰	۱۹۵۶۹	۲۰۷۹۹	۱۶۴۹۰	۱۴۸۶۳	۱۳۶۱۰	۱۷۰۷۶	۳۳۹۵۵	۳۰۵۸
۱۷	قم	۱۳۷۲۱۸	۱۵۵۲۶	۱۶۶۶۶	۱۴۱۰۱	۱۳۶۰۲	۱۲۲۹۷	۱۷۲۴۳	۴۵۴۵۴	۲۳۲۹
۱۸	اردبیل	۱۲۰۸۰۱	۲۰۹۷۹	۱۶۷۹۶	۱۳۳۹۸	۱۲۰۴۱	۹۹۴۰	۱۳۲۹۶	۳۰۵۵۳	۳۷۹۸
۱۹	هرمزگان	۱۱۹۹۳۰	۲۳۶۵۲	۲۲۰۸۹	۱۶۲۲۴	۱۳۵۸۴	۱۰۲۷۳	۹۸۰۹	۲۰۷۹۶	۳۵۰۳
۲۰	بوشهر	۱۰۲۴۲۹	۲۰۹۳۵	۱۷۵۰۷	۱۲۰۳۱	۱۱۱۱۴	۸۹۲۹	۸۷۲۶	۲۰۷۵۹	۲۴۲۸
۲۱	ایلام	۹۴۹۸۳	۱۳۳۷۵	۱۰۹۷۳	۱۰۰۵۱	۱۲۳۷۳	۱۱۴۵۷	۱۷۶۶۱	۱۷۷۶۸	۱۳۲۵
۲۲	یزد	۹۴۷۵۴	۱۹۴۹۲	۱۵۳۱۰	۱۲۵۷۶	۱۰۶۸۵	۸۴۲۵	۸۵۴۳	۱۷۷۹۹	۲۰۲۴
۲۳	سمنان	۹۴۲۹۰	۲۳۵۰۲	۱۶۱۰۳	۱۰۹۸۳	۱۰۲۴۲	۷۵۱۲	۷۹۲۵	۱۶۶۴۸	۱۳۷۵
۲۴	زنجان	۸۹۷۵۵	۱۳۳۲۰	۱۵۴۹۲	۱۱۱۴۳	۱۰۵۹۹	۷۰۴۱	۸۹۷۷	۲۱۸۴۶	۱۳۳۷
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۸۶۰۴۷	۱۴۹۱۶	۱۱۷۳۱	۱۱۶۳۴	۱۰۹۶۹	۸۸۸۶	۹۵۸۷	۱۷۵۴۳	۱۷۹۱
۲۶	چهارمحال و بختیاری	۵۹۶۹۸	۱۰۰۲۹	۱۰۰۸۰	۸۶۳۴	۷۴۱۷	۶۰۴۹	۵۳۴۶	۹۹۱۱	۲۳۳۲
جمع		۸۷۱۸۷۷۰	۱۴۹۶۶۳۴	۱۳۲۳۴۶۱	۱۰۶۰۰۱۴	۹۹۴۵۱۹	۸۲۱۲۰۵	۹۲۴۳۶۱	۱۹۲۹۱۳۷	۱۶۹۴۳۹

منبع: مرکز آمار ایران (ر.پ).

۵- شاخص های اقتصادی

۵-۱- هزینه ها و درآمدهای خانوار

۵-۱-۱- درآمد سرانه: مجموع درآمد پولی و غیر پولی ناخالص یک خانوار شهری در سال ۱۳۷۵ معادل ۱۱۰۷۹۹۳۳ ریال (ماهانه معادل ۹۲۳۳۲۸ ریال) بود که از این مبلغ ۷۰/۹ درصد آن را درآمد پولی و ۲۹/۱ درصد بقیه را درآمد غیر پولی تشکیل می داد. این مبلغ نسبت به سال قبل معادل ۳۳/۱ درصد افزایش داشته است.^۱

نتایج بررسی آماری نشان می دهد که استان خراسان با متوسط درآمد ناخالص ۹۰۴۲۱۰۴ ریال، جایگاه پانزدهم را از نظر درآمد خانوارهای ساکن در مناطق شهری استان ها دارا می باشد.

این رقم در استان خراسان نسبت به سال قبل، ۳۲/۷ درصد تغییر را نشان می دهد.

۵-۱-۲- هزینه سرانه: در سال ۱۳۷۵ متوسط هزینه ناخالص سالانه یک خانوار شهری برابر ۱۳,۶۱۲,۶۰۲ ریال (ماهانه معادل ۱,۱۳۴,۳۸۴ ریال) بود که نسبت به سال قبل ۲۴/۸ درصد افزایش یافته است.^۲

از کل این هزینه (۴,۶۶۰,۴۴۴ ریال) سهم اقلام خوراکی و دخانی می باشد (۳۴/۲ درصد).

بررسی نتایج آماری بیانگر این است که استان خراسان با هزینه ۱۱,۸۳۲,۶۰۲ ریال در بین سایر استان های کشور مقام سیزدهم را داراست. این رقم در استان خراسان نسبت به سال قبل ۱۶/۱ درصد رشد را نشان می دهد.

مقایسه درصد تغییر هزینه ناخالص سالانه خانوار نسبت به سال گذشته در استان خراسان با درصد تغییر

کل کشور که ۲۴/۸ درصد است نشان دهنده تورم و گرانی کمتر در این استان نسبت به کل کشور است.

همچنین میزان رشد ناخالص سالانه در استان خراسان ۳۲/۷ درصد است که با توجه به میزان رشد درآمد

ناخالص سالانه در کل کشور که ۳۳/۱ درصد است، ۰/۴ درصد کمتر است.

۱. گزارش اوضاع اقتصادی و اجتماعی استان های کشور در سال ۱۳۷۵. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دی ماه ۱۳۷۶.
۲. همان

جدول ۵-۱- بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری کشور

متوسط درآمد ناخالص سالانه یک خانوار برای گروه‌های مختلف درآمد به تفکیک استان^۱ در سال ۱۳۷۵

تهران			بوشهر			اصفهان			اردبیل			آذربایجان غربی			آذربایجان شرقی			گروه‌های درآمد
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	
۳۰/۲	۱۰۰/۰	۱۳۷۲۲۹۳۰	۶۵/۳	۱۰۰/۰	۱۰۲۳۰۷۵۰	۲۴/۸	۱۰۰/۰	۱۱۳۷۹۲۶۳	۶۷/۰	۱۰۰/۰	۱۰۴۶۳۶۸۷	۳۶/۶	۱۰۰/۰	۹۶۹۸۲۵۴	۲۶/۲	۱۰۰/۰	۹۰۵۹۳۲۶	مجموع درآمد پولی و غیر پولی ناخالص
۲۸/۹	۶۵/۳	۸۹۵۷۱۵۲	۶۳/۳	۷۶/۴	۷۸۲۰۰۴۰	۴۰/۰	۷۱/۳	۸۱۱۰۳۶۸	۷۳/۳	۷۹/۸	۸۳۴۷۲۸۱	۳۵/۲	۷۵/۱	۷۲۸۰۳۳۵	۲۶/۶	۷۴/۶	۶۷۵۷۲۷۷	الف- درآمد پولی ناخالص
۴۰/۶	۱۴/۴	۱۹۷۲۳۳۵	۱۳/۵	۲۳/۲	۲۳۷۲۸۲۴	۳۴/۶	۱۲/۷	۱۴۵۰۰۹۱	۱۱۱/۳	۱۶/۹	۱۷۶۴۷۶۹	۴۶/۲	۱۷/۴	۱۶۸۵۲۲۰	۱۴/۴	۱۱/۷	۱۰۶۳۵۷۵	درآمد از مزد و حقوق- بخش دولتی و عمومی
۲۷/۴	۹/۲	۱۲۶۵۵۳۴	۷۷/۰	۸/۸	۹۰۰۲۰۹	۴۷/۳	۱۱/۶	۱۳۲۵۱۶۴	۱۵/۵	۹/۱	۹۵۰۹۹۲	-۷/۱	۹/۲	۸۸۸۰۲۹	۱۶/۳	۱۳/۸	۱۲۵۱۴۷۲	درآمد از مزد و حقوق- بخش خصوصی
-۴۹/۶	۰/۴	۴۷۵۶۷	۱۰۱/۶	۳/۳	۳۳۶۰۶۱	۱۸/۲	۱/۵	۱۶۹۸۱۵	۳۹۵/۴	۴/۲	۴۴۱۶۰۶	-۲۵/۷	۳/۰	۲۹۱۴۵۹	۲۷/۸	۲/۵	۲۲۲۳۷۱	درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی
۲۹/۵	۲۵/۲	۳۴۵۴۵۶۲	۱۲۴/۶	۲۸/۸	۲۹۵۲۴۸۵	۲۳/۹	۲۷/۰	۳۰۶۸۶۱۰	۶۹/۰	۴۱/۶	۴۳۴۹۱۴۸	۵۰/۰	۳۱/۱	۳۰۲۲۵۱۹	۳۴/۲	۳۶/۳	۳۲۸۹۰۱۰	درآمد از مشاغل آزاد غیر کشاورزی
۴۴/۶	۱۱/۵	۱۵۸۱۲۳۹	۳۵/۶	۷/۹	۸۱۱۵۸۷	۷۵/۹	۱۱/۵	۱۳۰۵۱۱۵	۲۲/۰	۳/۳	۳۴۹۲۳۶	۶۳/۷	۱۰/۱	۹۷۹۴۲۲	۵۴/۵	۷/۷	۶۹۸۸۷۸	درآمد متفرقه
-۹/۲	۴/۶	۶۳۵۷۱۵	۳۰۴/۰	۴/۴	۴۴۶۸۷۴	۷۴/۳	۷/۰	۷۹۱۵۷۳	۱۳۲/۷	۴/۷	۴۹۱۵۳۰	۵۲/۰	۴/۳	۴۱۳۶۶۶	-۸/۵	۲/۶	۲۳۱۹۷۱	درآمد حاصل از فروش کالاهای دست دوم
۳۳/۵	۳۴/۷	۴۷۶۵۷۷۸	۷۲/۲	۲۳/۶	۲۴۱۰۷۱۰	۵۸/۴	۲۸/۷	۳۲۶۸۸۹۵	۴۶/۰	۲۰/۲	۲۱۱۶۴۰۶	۴۱/۳	۲۴/۹	۲۴۱۷۹۱۹	۲۵/۰	۲۵/۴	۲۳۰۲۰۶۹	ب- درآمد غیر پولی
۳۷/۴	۲۸/۹	۳۹۶۴۹۹۹	۱۰۶/۱	۲۰/۱	۲۰۵۵۲۰۳	۶۱/۶	۲۳/۹	۲۷۱۷۱۵۰	۴۸/۱	۱۶/۵	۱۷۳۰۸۱۴	۳۳/۷	۲۰/۹	۲۰۲۸۳۸۲	۱۹/۱	۲۱/۲	۱۹۱۶۶۶۹	ارزش اجاری مسکن ملکی (شخصی)
۱۶/۹	۵/۸	۸۰۰۷۷۹	-۱۱/۷	۳/۵	۳۵۵۵۰۷	۴۴/۵	۴/۸	۵۵۱۷۴۵	۳۷/۲	۳/۷	۳۸۵۵۹۲	۹۹/۸	۴/۰	۳۸۹۵۳۷	۶۵/۱	۴/۲	۳۸۵۴۰۰	سایر ^۲

۱. به جز استان‌های ایلام، چهارمحال و بختیاری، قم و کهگیلویه و بویراحمد.

۲. سایر شامل ارزش کالاهای خدمات در برابر مزد و حقوق، رایگان (نه از خانوار دیگر) تولید شده در خانه و از محل کسب کشاورزی و غیر کشاورزی می‌باشد.

ادامه جدول ۵-۱

لرستان			گیلان			کرمانشاه			کرمان			کردستان			گروه‌های درآمد
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	
۴۱/۹	۱۰۰/۰	۸۲۸۰۹۸۸	۳۰/۳	۱۰۰/۰	۱۰۲۹۶۸۶۱	۰/۴	۱۰۰/۰	۷۲۰۶۱۷۲	۵۰/۵	۱۰۰/۰	۱۲۰۳۲۹۷۵	۱۶/۳	۱۰۰/۰	۷۳۴۴۸۱۷	مجموع درآمد پولی و غیر پولی ناخالص
۴۵/۶	۷۶/۷	۶۳۵۱۹۷۷	۲۹/۸	۷۳/۴	۷۵۵۵۵۸۲	-۱/۲	۷۳/۶	۵۳۰۵۲۹۵	۶۰/۳	۷۷/۱	۹۲۸۳۵۹۸	۱۲/۶	۷۷/۰	۵۶۵۳۸۰۳	الف- درآمد پولی ناخالص
۱۱۴/۶	۱۸/۳	۱۵۱۷۰۳۹	۴۳/۳	۲۰/۲	۲۰۸۴۵۵۵	۳۸/۸	۲۲/۳	۱۶۰۸۰۴۰	۲۷/۸	۱۴/۲	۱۷۱۴۵۳۸	-۴۶/۶	۹/۹	۷۲۶۴۱۲	درآمد از مزد و حقوق- بخش دولتی و عمومی
۲۰/۴	۱۲/۰	۹۹۰۸۶۶	-۶/۸	۷/۴	۷۶۳۶۳۵	۵/۰	۹/۶	۶۸۹۷۵۳	۹/۳	۹/۳	۱۱۱۸۳۴۴	۲۴۷/۱	۱۷/۸	۱۳۰۸۶۵۷	درآمد از مزد و حقوق- بخش خصوصی
۴۰/۴	۶/۳	۵۲۲۵۵۰	□	۵/۶	۵۷۲۸۴۰	-۳۱/۰	۳/۰	۲۱۳۷۵۴	۱۴۸/۲	۱۶/۰	۱۹۱۹۴۱۸	-۳۸/۲	۷/۵	۵۵۰۱۶۶	درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی
۳۴/۵	۲۹/۸	۲۴۶۶۳۰۰	۱۲/۸	۲۵/۱	۲۵۸۱۴۵۲	-۵/۱	۲۵/۰	۱۸۰۱۹۱۳	۷۶/۰	۲۵/۷	۳۰۹۸۳۷۴	۷۴/۲	۳۰/۱	۲۲۰۹۷۶۴	درآمد از مشاغل آزاد غیر کشاورزی
۶۸/۸	۸/۹	۷۳۴۸۲۰	۴۳/۳	۱۰/۷	۱۱۰۴۳۲۹	-۴/۵	۹/۶	۶۹۸۴۱۳	۹۸/۶	۸/۱	۹۷۸۷۹۶	۶۰/۲	۱۰۰/۱	۷۴۱۷۱۷	درآمد متفرقه
-۳۶/۷	۱/۴	۱۲۰۴۰۲	۵/۴	۴/۴	۴۴۸۷۷۱	-۵۲/۴	۴/۱	۲۹۳۴۲۲	۱۳/۴	۳/۸	۴۵۴۱۲۸	-۸۲/۳	۱/۶	۱۱۷۰۸۷	درآمد حاصل از فروش کالاهای دست دوم
۳۱/۰	۲۳/۳	۱۹۲۹۰۱۱	۳۱/۴	۲۶/۶	۲۷۴۱۲۷۹	۵/۵	۲۶/۴	۱۹۰۰۸۷۷	۲۴/۸	۲۲/۹	۲۷۴۹۳۷۷	۳۰/۴	۲۳/۰	۱۶۹۱۰۱۴	ب- درآمد غیر پولی
۳۶/۶	۱۸/۹	۱۵۶۳۱۷۵	۴۷/۴	۲۲/۲	۲۲۹۰۵۲۶	۳/۱	۲۱/۱	۱۵۱۷۷۲۳	۲۰/۷	۱۹/۰	۲۲۹۲۶۳۷	۵۰/۹	۱۹/۵	۱۴۳۱۶۲۵	ارزش اجاری مسکن ملکی (شخصی)
۱۱/۵	۴/۴	۳۶۵۸۳۶	-۱۵/۲	۴/۴	۴۵۰۷۵۳	۱۶/۲	۵/۳	۳۸۳۱۵۴	۵۰/۵	۳/۹	۴۵۶۷۴۰	-۲۵/۵	۳/۵	۲۵۹۳۸۹	سایر ^۱

۱ سایر شامل ارزش کالاها و خدمات در برابر مزد و حقوق، رایگان (نه از خانوار دیگر) تولید شده در خانه و از محل کسب کشاورزی و غیر کشاورزی می‌باشد.

ادامه جدول ۵-۱

گروه‌های درآمد			خراسان			خوزستان			زنجان			سمنان			سیستان و بلوچستان			فارس		
درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل
مجموع درآمد پولی و غیر پولی ناخالص	۹۰۴۲۱۰۴	۱۰۰/۰	۳۲/۷	۱۰۰/۰	۱۰۸۵۹۷۸۳	۱۰۰/۰	۳۳/۸	۱۰۰/۰	۸۱۶۵۰۹۷	۱۰۰/۰	۳۹/۷	۱۰۵۸۹۱۷۹	۱۰۰/۰	۶۰/۳	۷۰۶۸۱۰۹	۱۰۰/۰	۱۵/۴	۱۱۵۶۳۴۵۹	۱۰۰/۰	۲۳/۸
الف - درآمد پولی ناخالص	۶۵۶۲۵۳۳	۷۲/۶	۳۰/۹	۷۶/۱	۸۲۶۱۰۱۲	۷۶/۱	۳۷/۹	۷۲/۳	۵۹۰۴۵۲۲	۳۳/۱	۷۲/۳	۸۶۵۴۹۱۷	۸۱/۷	۷۲/۴	۵۴۰۸۹۱۹	۷۶/۵	۱۴/۲	۸۰۸۷۶۰۲	۶۹/۹	۲۱/۹
درآمد از مزد و حقوق - بخش دولتی و عمومی	۱۲۷۹۰۷۶	۱۲/۱	۱۶/۰	۲۲/۱	۲۳۹۶۹۸۳	۲۲/۱	۲۵/۶	۱۶/۸	۱۳۷۴۹۷۰	۱۶/۵	۱۶/۸	۳۲۴۵۴۷۰	۳۰/۶	۶۳/۱	۱۵۴۲۳۶۴	۲۱/۸	۴۳/۰	۱۳۲۹۱۵۰	۱۱/۵	۳۸/۴
درآمد از مزد و حقوق - بخش خصوصی	۱۲۰۳۲۴۸	۱۳/۳	۶۷/۳	۸/۶	۹۳۲۷۰۳	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۴/۴	۱۱۷۹۴۷۱	۶۸/۲	۱۴/۴	۹۶۹۴۴۳	۹/۲	۱۶/۹	۱۲۸۰۲۳۵	۱۸/۱	۶۱/۶	۱۶۷۰۹۶۲	۱۴/۴	۶۵/۵
درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی	۳۴۴۸۷۲	۳/۸	۷۲/۹	۲/۰	۲۲۰۳۷۴	۷۰/۱	۵/۲	۴۲۸۹۵۷	۱۲/۸	۲۳/۲	۱۸۹۲۶۱۲	۷۱/۹	۲۹/۹	۳۲۴۴۳۹۲	۲۶/۲	۲۴/۸	۲۲۴۳۷۰۸	۲۸/۹	۲۸/۰	
درآمد از مشاغل آزاد غیر کشاورزی	۷۷۳۰۲۹	۸/۶	۲۸/۹	۷/۱	۷۷۵۳۳۰	۵۵/۶	۱۰/۶	۸۶۱۶۸۲	۱۰/۶	۱۸/۳	۹۳۰۷۳۷	۸/۸	۹۳/۶	۳۸۴۲۵۴	۵/۴	-۳۰/۰	۹۹۹۸۶۵	۸/۶	۷۴/۲	
درآمد حاصل از فروش کالاهای دست دوم	۷۱۸۶۰۰	۸/۰	۱۶/۷	۶/۴	۶۹۱۲۳۰	-۱۰/۴	۲/۱	۱۶۶۸۳۰	۱۱/۲	۸۸/۶	۱۱۸۸۴۷۱	۱۱/۲	۱۱/۲	۲۳۵۲۲	۰/۶	-۷۹/۲	۴۲۸۷۴۳	۳/۷	-۲۲/۲	
ب - درآمد غیر پولی	۲۴۷۹۵۷۱	۲۷/۴	۳۷/۶	۲۳/۹	۲۵۹۸۷۷۱	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲۶۰۵۷۵	۲۷/۷	۶۰/۷	۱۹۳۴۲۶۲	۱۸/۳	۲۲/۰	۱۶۵۹۱۹۰	۲۳/۵	۱۹/۵	۳۲۷۵۸۵۷	۳۰/۱	۲۸/۲	
ارزش اجاری مسکن ملکی (شخصی)	۱۹۱۶۶۷۵	۲۱/۲	۲۹/۱	۱۸/۹	۲۰۴۸۹۰۵	۳۶/۹	۳۶/۹	۱۷۲۸۶۰۹	۲۱/۲	۳۹/۱	۱۵۲۴۳۶۵	۱۴/۴	۱۰/۰	۱۲۷۲۳۸۱	۱۸/۰	۱۲/۳	۲۹۳۲۹۸۲	۲۵/۴	۲۸/۶	
سایر ^۱	۵۶۲۸۹۶	۶/۲	۷۷/۷	۵/۰	۵۴۹۸۶۶	-۱۲/۳	۶/۵	۵۳۱۹۶۶	۲۲۳/۶	۲۲۳/۶	۴۰۹۸۹۷	۳/۹	۱۰۴/۴	۳۸۶۸۰۹	۵/۵	۵۱/۹	۵۲۲۸۷۵	۲/۷	۲۷/۳	

۱. سایر شامل ارزش کالاهای خدمات در برابر مزد و حقوق، رایگان (نه از خانواده دیگر) تولید شده در خانه و از محل کسب کشاورزی و غیر کشاورزی می باشد.

ادامه جدول ۱-۵

مناطق شهری کل کشور			یزد			همدان			هرمزگان			مرکزی			مازندران			گروه‌های درآمد
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	درآمد	
۳۳.۱	۱۰۰/۰	۱۱۰۷۹۹۳۳	۱۹/۹	۱۰۰/۰	۸۵۸۰۲۷۴	۵۶/۷	۱۰۰/۰	۸۳۲۶۶۰۲	۶/۹	۱۰۰/۰	۱۱۶۶۷۳۵۲	۵۲.۷	۱۰۰/۰	۱۰۵۶۷۱۴۸	۴۸.۹	۱۰۰/۰	۱۱۵۱۳۰۴۳	مجموع درآمد پولی و غیر پولی ناخالص
۳۲.۵	۷۰/۹	۷۸۵۴۹۴۸	۱۴/۰	۷۵/۹	۶۵۱۵۱۶۷	۵۵/۸	۷۸/۳	۶۵۱۹۱۰۴	۲/۵	۷۵/۳	۸۷۸۸۰۲۱	۶۰/۶	۷۹/۵	۸۴۰۵۵۴۶	۵۰/۴	۷۴/۳	۸۵۵۹۱۲۸	الف- درآمد پولی ناخالص
۳۳.۳	۱۵/۵	۱۷۱۸۶۰۰	۶۹/۷	۱۵/۴	۱۳۲۰۴۱۵	۳۳/۷	۱۸/۱	۱۵۰۵۹۸۲	-۲۴/۱	۱۱/۸	۱۳۸۱۶۱۲	۷۰/۲	۲۲/۳	۲۳۵۴۲۹۴	۸/۴	۱۴/۵	۱۶۷۵۲۷۰	درآمد از مزد و حقوق- بخش دولتی و عمومی
۳۱.۲	۱۰۰/۵	۱۱۶۶۳۷۹	۱۸/۳	۱۲/۶	۱۰۸۵۶۱۳	۲۹/۲	۱۲/۴	۱۰۳۲۲۳۹	-۴/۹	۷/۱	۸۳۱۳۰۵	۳۹/۰	۱۵/۸	۱۶۷۰۷۰۴	۱۳/۸	۶/۶	۷۶۳۶۳۴	درآمد از مزد و حقوق- بخش خصوصی
۲۲.۰	۲/۷	۲۹۱۷۶۵	□	۵/۲	۴۴۶۹۹۵	۳۶/۳	۲/۶	۲۱۲۷۳۳	۲۵/۰	۵/۸	۶۷۶۰۰۰	۲۶۱/۷	۳/۲	۳۴۲۴۵۵	۹۹/۴	۵۰۰	۵۸۱۴۶۶	درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی
۳۵/۶	۲۷/۲	۳۰۱۵۶۱۱	۱۴/۲	۳۱/۸	۲۷۲۵۰۰۴	۶۴/۸	۲۸/۸	۲۳۹۹۲۴۲	۲۴/۸	۴۶/۹	۵۴۶۶۹۳۷	۷۸/۳	۲۴/۲	۲۵۶۲۲۲۹	۷۵/۱	۲۸/۰	۳۲۲۰۴۲۲	درآمد از مشاغل آزاد غیر کشاورزی
۴۶.۸	۱۰/۰	۱۱۰۶۱۷۸	-۲۸/۶	۶/۹	۵۹۱۷۵۵	۱۳/۷	۷/۲	۶۰۰۲۹۸	۵۶/۳	۳/۱	۳۶۳۴۴۹	۲۶/۹	۶/۷	۷۰۸۶۵۰	۱۰۰/۶	۱۳/۴	۱۵۳۷۰۱۲	درآمد متفرقه
۴/۰	۵/۰	۵۵۶۴۱۵	-۵۳/۶	۴/۰	۳۴۵۳۸۵	۲۴۰/۷	۹/۲	۷۶۸۶۱۰	-۴۶/۲	۰/۶	۶۸۸۱۸	۳۷/۴	۷/۳	۷۶۷۰۱۴	۳۵/۶	۶/۸	۷۸۱۳۰۲	درآمد حاصل از فروش کالاهای دست دوم
۳۴/۶	۲۹/۱	۳۲۲۴۹۸۵	۴۲/۸	۲۴/۱	۲۰۶۵۱۰۷	۵۹/۸	۲۱/۷	۱۸۰۷۴۹۸	۲۳/۰	۲۴/۷	۲۸۷۹۳۳۳	۲۸/۲	۲۰/۵	۲۱۶۱۶۰۲	۴۴/۷	۲۵/۷	۲۹۵۳۹۱۵	ب- درآمد غیر پولی
۳۶/۴	۲۴/۰	۳۶۵۵۲۶۸	۴۷/۱	۲۱/۲	۱۸۱۵۹۶۱	۵۵/۴	۱۸/۰	۱۵۰۰۱۶۴	۱۳/۷	۲۱/۱	۲۴۵۴۷۵۶	۲۸/۰	۱۷/۲	۱۸۲۲۱۰۲	۴۵/۷	۲۰/۹	۲۴۱۰۷۸۹	ارزش اجاری مسکن ملکی (شخصی)
۲۰/۹	۵۰/۱	۵۶۹۷۱۷	۱۷/۸	۲/۹	۲۴۹۱۴۶	۸۵/۶	۳/۷	۳۰۷۳۳۴	۱۳۴/۳	۳/۶	۴۲۴۵۷۷	۲۹/۸	۳/۳	۳۳۹۵۰۰	۴۰/۶	۴/۸	۵۲۳۱۲۶	سایر ^۱

۱. سایر شامل ارزش کالاهای خدمات در برابر مزد و حقوق، رایگان (نه از خانوار دیگر) تولید شده در خانه و از محل کسب کشاورزی و غیر کشاورزی می‌باشد.

جدول ۵-۲- بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری کشور

متوسط هزینه ناخالص سالانه یک خانوار به تفکیک گروه‌های اصلی هزینه در استان‌ها^۱ در سال ۱۳۷۵

تهران ^۲			بوشهر			اصفهان			اردبیل			آذربایجان غربی			آذربایجان شرقی			گروه‌های هزینه
هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	
۱۵۸۲۲۱۶۴	۱۰۰/۰	۲۲/۵	۱۳۸۴۷۵۸۱	۱۰۰/۰	۶۹/۲	۱۴۴۰۵۹۳۶	۱۰۰/۰	۲۲/۶	۱۳۴۹۹۸۷۷	۱۰۰/۰	۴۷/۹	۱۱۵۴۵۵۱۶	۱۰۰/۰	۲۵/۴	۹۸۷۲۷۳۹	۱۰۰/۰	۹۸/۷	جمع کل هزینه ناخالص
۴۳۰۹۹۱۸	۲۷/۲	۱۱/۱	۵۱۶۳۵۱۹	۳۷/۲	۳۹/۹	۵۰۵۰۸۳۷	۳۵/۱	۲۲/۰	۵۴۷۰۱۸۰	۴۰/۵	۴۲/۹	۴۳۴۸۵۳۲	۳۷/۶	۲۹/۳	۴۳۵۳۸۷۷	۴۴/۱	۲۳/۱	خوراکی و دخانی
۱۱۴۸۴۶۶	۷/۳	۲۱/۷	۱۹۳۵۸۴۱	۱۴/۰	۱۸۸/۲	۱۲۲۰۴۳۲	۸/۵	۱۰/۰	۱۶۰۴۳۳۸	۱۱/۹	۱۹/۸	۱۶۴۸۲۸۵	۱۴/۳	۰/۵	۸۳۰۵۵۸	۸/۴	۰/۵	پوشاک
۵۴۹۳۹۵۱	۳۴/۷	۳۳/۵	۳۱۰۱۹۴۰	۲۲/۴	۸۹/۳	۳۵۷۶۵۷۶	۲۴/۸	۵۱/۳	۲۴۹۵۳۸۰	۱۸/۵	۵۳/۴	۲۸۵۱۰۰۴	۲۴/۷	۲۸/۱	۲۶۸۹۹۴۰	۲۷/۲	۲۶/۲	مسکن، آب، سوخت و روشنایی
۹۲۴۲۱۹	۵/۹	۲۲/۱	۱۰۶۸۰۲۴	۷/۷	۷۳/۲	۸۶۶۹۵۸	۶/۰	-۱/۴	۶۹۷۴۳۷	۵/۲	-۷/۴	۶۱۸۳۳۸	۵/۴	۳۱/۸	۴۸۳۱۴۰	۴/۹	۴۰/۹	لوازم و اثاث خانه
۷۹۲۲۵۲	۵/۰	۱۳/۹	۳۲۶۴۱۱	۲/۴	۱۶/۵	۵۱۱۲۸۱	۳/۵	-۱۹/۸	۱۳۹۴۰۷۰	۱۰/۳	۲۰/۲/۸	۳۱۲۰۹۳	۲/۷	۵۸/۴	۳۱۷۰۳۴	۳/۲	۳۱/۷	درمان و بهداشت
۱۵۵۳۲۶۲	۹/۸	۱۹/۵	۱۱۶۲۷۴۲	۸/۴	۲۴۰/۴	۱۴۳۲۴۱۳	۹/۹	۰/۶	۴۴۶۳۸۳	۳/۳	۱۱۵/۱	۶۸۶۵۵۸	۵/۹	۱۵/۷	۵۵۱۴۱۵	۵/۶	۵۵/۱	حمل و نقل و ارتباطات
۴۷۵۷۲۴	۳/۰	۴۶/۱	۲۷۷۸۸۷	۲/۰	۵/۵	۴۴۰۷۷۳	۳/۱	۶۴/۳	۳۴۴۷۱۳	۲/۵	۱۱۸/۱	۱۶۱۰۹۸	۱/۴	۴۱/۹	۱۷۵۸۶۸	۵/۶	۱۷/۵	تفریح، تحصیل و مطالعه
۱۱۲۴۳۷۰	۷/۱	۲۴/۴	۸۱۱۲۱۷	۵/۹	۲۱/۹	۱۳۰۶۶۶۶	۹/۱	۴۰/۳	۱۰۴۷۳۷۶	۷/۸	۳۸/۰	۹۱۹۶۰۸	۸/۰	۱۴/۹	۴۷۲۹۰۷	۴/۸	۴۷/۲	کالاها و خدمات متفرقه
۴/۴			۵/۸			۴/۴			۵/۵			۵/۰			۴/۶			متوسط تعداد افراد

۱. به جز استان‌های ایلام، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد.

۲. استان تهران شامل قزوین و قم نیز می‌باشد.

ادامه جدول ۵-۲

گروه‌های هزینه			خراسان			خوزستان			زنجان			سمنان			سیستان و بلوچستان			فارس		
هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه	درصد توزیع	درصد تغییر نسبت به سال قبل
جمع کل هزینه ناخالص	۱۱۸۳۲۶۰۲	۱۰۰/۰	۱۶/۱	۱۳۷۲۳۸۷۹	۱۰۰/۰	۲۷/۰	۱۱۳۷۷۷۱۸	۱۰۰/۰	۵۴/۴	۱۱۷۹۰۳۱۲	۱۰۰/۰	۲۴/۰	۱۰۱۵۲۷۴۰	۱۰۰/۰	۲۵/۲	۱۴۷۳۷۲۲۳	۱۰۰/۰	۲۰/۴		
خوراکی و دخانی	۴۴۵۵۱۳۹	۳۷/۷	۱۰/۶	۵۱۳۹۲۹۵	۳۷/۴	۱۸/۸	۴۴۳۷۵۱	۳۹/۱	۳۲/۷	۳۹۶۲۲۲۸	۳۳/۶	۱۲/۰	۴۹۵۵۹۴۲	۴۸/۸	۴۰/۷	۴۶۲۳۶۱۰	۳۱/۴	۲۰/۸		
پوشاک	۱۲۱۶۱۲۹	۱۰/۳	۷/۹	۱۳۷۴۴۸۲	۱۰/۰	۲۳/۴	۱۵۲۳۹۱۳	۱۳/۴	۷۶/۳	۹۲۳۹۰۲	۷/۹	۰/۶	۱۳۵۹۸۴۵	۱۳/۴	۷۸/۸	۱۷۴۵۲۶۰	۱۱/۸	۲۳/۸		
مسکن، آب، سوخت و روشنایی	۲۸۰۷۶۸۸	۲۳/۷	۳۵/۲	۳۰۰۴۷۷۸	۲۱/۹	۲۸/۰	۲۵۹۷۰۹۱	۲۲/۸	۵۵/۴	۲۳۹۳۱۱۴	۲۰/۳	۲۰/۰	۱۸۸۴۸۹۴	۱۸/۵	۲۲/۶	۴۰۶۷۴۱۸	۲۷/۶	۳۵/۲		
لوازم و اثاث خانه	۶۸۹۸۳۵	۵/۸	۱۸/۸	۱۱۸۲۹۵۹	۸/۶	۸۳/۶	۵۷۳۹۰۲	۵/۰	۲۲/۱	۸۳۸۷۴۹	۷/۱	-۴/۴	۵۸۷۲۹۰	۵/۸	۳۶/۵	۱۰۵۲۰۹۶	۷/۱	۴۶/۲		
درمان و بهداشت	۴۵۷۱۴۶	۳/۹	۷۲/۸	۵۳۱۲۴۹	۳/۹	۱۳/۷	۴۵۲۲۲۷	۴/۰	۱۸۱/۶	۴۰۲۲۱۷	۳/۴	۱۲/۲	۲۲۱۵۷۱	۲/۲	-۲۷/۹	۴۸۱۶۶۳	۳/۳	۵۸/۷		
حمل و نقل و ارتباطات	۱۰۸۹۵۰۷	۹/۲	۲/۴	۹۳۱۷۴۸	۶/۸	-۹/۳	۶۹۶۹۱۹	۶/۱	۱۴۷/۱	۱۹۱۴۰۲۰	۱۶/۲	۱۶۸/۲	۴۰۲۷۶۴	۴/۰	-۵۷/۴	۱۳۵۰۳۳۵	۹/۲	۲۴/۳		
تفریح، تحصیل و مطالعه	۳۲۰۱۹۹	۲/۷	۲۹/۵	۳۲۷۵۷۰	۲/۴	۴۵/۶	۲۲۵۰۲۲	۲/۰	۷۷/۶	۲۸۲۵۰۶	۲/۴	۱۵/۳	۱۸۴۶۷۱	۱/۸	۷۵/۶	۳۹۳۸۲۵	۲/۷	۲۴/۰		
کالاهای خدمات متفرقه	۷۹۶۹۵۹	۶/۷	-۰/۹	۱۲۳۱۷۹۸	۹/۰	۸۸/۶	۸۶۴۸۹۳	۷/۶	۹۴/۱	۱۰۷۳۵۷۶	۹/۱	۲۴/۶	۵۵۷۷۶۳	۵/۵	۱۳/۸	۱۰۲۳۲۳۶	۶/۹	۴/۲		
متوسط تعداد افراد	۵/۱	۵/۰	۴/۹	۴/۶	۶/۷	۴/۹	۴/۶	۶/۷	۴/۹	۴/۶	۶/۷	۴/۹	۴/۶	۶/۷	۴/۹	۴/۹	۴/۹	۴/۹	۴/۹	۴/۹

ادامه جدول ۵-۲

لرستان			گیلان			کرمانشاه			کرمان			کردستان			گروه‌های هزینه
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	
۵۹/۱	۱۰۰/۰	۱۲۱۷۷۵۳۳	۳۱/۱	۱۰۰/۰	۱۳۳۸۷۱۹۰	۸/۲	۱۰۰/۰	۹۷۸۸۸۸۱	۳۷/۶	۱۰۰/۰	۱۳۵۶۴۰۱۰	۳۷/۳	۱۰۰/۰	۱۰۵۰۹۰۳۶	جمع کل هزینه ناخالص
۶۴/۷	۴۹/۱	۵۹۸۸۴۹۸	۱۴/۳	۳۶/۰	۴۸۱۴۵۷۷	۱۰/۳	۴۱/۰	۲۰۱۴۸۲۹	۱۶/۷	۳۵/۶	۲۸۳۹۰۱۳	۳۱/۲	۴۵/۴	۴۷۷۰۰۶۵	خوراکی و دخانی
۱۵۱/۸	۱۱/۹	۱۴۴۵۳۶۶	۲۴/۷	۹/۹	۱۳۲۷۸۹۱	-۴/۷	۱۱/۰	۱۰۷۸۲۷۶	۹۵/۹	۱۱/۰	۱۴۹۱۲۴۳	۱۵۱/۰	۱۳/۷	۱۴۴۰۸۶۴	پوشاک
۳۸/۱	۱۹/۷	۲۴۰۴۱۹۹	۳۴/۵	۲۳/۹	۳۲۰۶۱۴۳	۱۰/۵	۲۴/۴	۲۳۸۸۲۵۰	۳۰/۹	۲۳/۹	۳۲۳۹۳۲۳	۱۸/۹	۱۹/۷	۲۰۶۸۸۶۲	مسکن، آب، سوخت و روشنایی
۴۸/۹	۵/۲	۶۳۷۲۲۷	۳۶/۵	۶/۸	۹۱۰۳۸۰	۴/۲	۵/۰	۴۸۸۵۹۳	۵۰/۹	۶/۱	۸۲۴۱۱۴	۲۳/۵	۵/۰	۵۲۸۳۳۱	لوازم و اثاث خانه
۳۸/۳	۳/۷	۴۴۵۸۷۵	۸۰/۱	۴/۳	۵۷۰۳۸۰	-۶/۶	۳/۹	۳۸۲۷۰۵	۰/۶	۲/۶	۳۴۸۰۴۹	۵۰	۳/۲	۳۳۸۵۴۵	درمان و بهداشت
۲۰/۰	۳/۶	۴۳۳۰۱۳	۵۷/۲	۷/۰	۹۳۵۴۴۹	۱۶/۴	۵/۶	۵۴۹۴۴۵	۹۳/۱	۱۱/۲	۱۵۱۷۶۹۴	۱۱۵/۵	۷/۴	۷۷۷۳۲۶	حمل و نقل و ارتباطات
-۴/۳	۱/۴	۱۶۹۸۷۵	۱۰۰/۸	۴/۰	۵۳۸۶۲۲	۳۸/۴	۲/۳	۲۲۳۷۳۲	۵۶/۱	۲/۱	۲۸۳۵۸۱	-۲۷/۲	۱/۳	۱۲۹۲۶۹	تفریح، تحصیل و مطالعه
۵۸/۲	۵/۴	۶۵۳۴۸۰	۵۴/۵	۸/۱	۱۰۸۳۷۲۸	۱۰/۶	۶/۸	۶۶۳۰۵۱	۶۵/۱	۷/۵	۱۰۲۰۹۹۳	۱۰۰/۴	۴/۳	۴۵۵۷۷۴	کالاها و خدمات متفرقه
۵/۳			۴/۱			۴/۶			۵/۰			۵/۳			متوسط تعداد افراد

ادامه جدول ۵-۲

کل مناطق شهری			یزد			همدان			هرمزگان			مرکزی			مازندران			گروه‌های هزینه
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درصد توزیع	هزینه	
۲۴/۸	۱۰۰/۰	۱۳۶۱۲۶۰۲	-۰/۸	۱۰۰/۰	۱۱۱۶۴۷۳۲	۴۲/۶	۱۰۰/۰	۱۱۲۳۷۰۵۸	۱۲/۳	۱۰۰/۰	۱۳۷۰۱۲۹۵	۴۹/۴	۱۰۰/۰	۱۴۱۲۵۶۷۳	۳۰/۲	۱۰۰/۰	۱۴۰۳۲۶۰۰	جمع کل هزینه ناخالص
۱۷/۵	۳۴/۲	۴۶۶۰۴۴۴	-۲/۰	۳۹/۹	۴۴۶۲۰۱۶	۲۱/۵	۳۶/۶	۴۱۰۷۴۴۱	۴۰/۱	۵۳/۰	۷۲۵۶۷۲۷	۳۸/۷	۳۹/۷	۵۶۰۹۳۶۲	۲۴/۶	۳۶/۳	۵۰۸۹۲۸۵	خوراکی و دخانی
۲۴/۵	۹/۵	۱۲۹۰۶۸۱	-۱۴/۲	۹/۴	۱۰۵۲۳۸۱	۴۳/۱	۱۲/۰	۱۳۴۴۹۵۳	-۲۱/۲	۶/۲	۸۵۱۸۲۴	۶۹/۲	۱۱/۹	۱۶۸۶۶۹۶	۲۹/۸	۹/۶	۱۳۴۳۵۳۰	پوشاک
۳۵/۰	۲۷/۲	۳۷۲۴۶۲۵	۳۷/۶	۲۲/۱	۲۴۶۹۸۶۷	۵۴/۱	۱۹/۷	۲۲۱۴۱۰۴	۱۷/۹	۲۵/۹	۳۵۴۸۰۵۹	۳۵/۹	۱۸/۳	۲۵۸۵۴۹۸	۴۵/۵	۲۳/۴	۳۲۷۶۷۳۵	مسکن، آب، سوخت و روشنایی
۲۵/۶	۶/۲	۸۴۲۳۰۴	۸/۴	۷/۹	۸۸۱۲۹۷	۱۶/۳	۸/۵	۹۵۳۵۷۳	-۱۰/۸	۲/۵	۳۴۱۵۰۰	۱۴۳/۴	۸/۲	۱۱۵۱۳۳۴	۴۴/۶	۷/۳	۱۰۱۸۴۷۳	لوازم و اثاث خانه
۲۳/۸	۲/۱	۵۶۲۰۲۷	۱۴/۷	۲/۰	۲۱۸۵۹۶	۷۷/۸	۵/۰	۵۶۷۱۹۰	۴۹/۹	۲/۱	۲۹۱۰۷۷	۵۲/۸	۲/۴	۳۴۳۷۰۲	۳۰/۰	۳/۹	۵۵۲۲۰۷	درمان و بهداشت
۲۰/۰	۸/۷	۱۱۷۹۹۸۳	-۲۳/۴	۹/۷	۱۰۸۳۷۰۹	۱۹۲/۰	۶/۸	۷۶۵۸۱۳	۲۱۷/۹	۴/۵	۶۱۷۲۲۶	۶۳/۱	۹/۱	۱۲۸۷۱۲۶	۲۰/۲	۸/۸	۱۲۲۰۰۳۷	حمل و نقل و ارتباطات
۴۱/۷	۲/۷	۳۶۸۰۷۳	-۲۰/۷	۱/۵	۱۶۳۱۳۸	۶۱/۵	۲/۶	۲۹۰۴۵۳	-۷۵/۸	۲/۰	۲۷۲۹۷۲	۸۶/۸	۳/۴	۴۸۱۰۰۴	۲۱/۴	۳/۵	۴۹۵۷۹۲	تفریح، تحصیل و مطالعه
۲۶/۷	۷/۲	۹۸۴۴۴۵	-۱۵/۷	۷/۵	۸۳۳۷۲۸	۸۳/۸	۸/۸	۹۹۳۵۳۱	-۴۹/۷	۳/۸	۵۲۱۹۱۰	۲۸/۲	۷/۰	۹۸۰۹۵۱	۲۱/۵	۷/۲	۱۰۱۶۳۴۱	کالاها و خدمات متفرقه
۲/۸			۴/۳			۴/۹			۵/۹			۵/۰			۴/۷			متوسط تعداد افراد

۲-۵- حجم اعتبارات بانکی

تعداد شعب و نمایندگی های بانک ها در استان خراسان، در مجموع به ۱۱۹۲ واحد می رسد که شامل بانک های ملی، صادرات، سپه، تجارت، مسکن، رفاه کارگران، ملت و کشاورزی می باشند.

در میان این بانک ها، بانک صادرات با ۳۱۸ شعبه بیشترین تعداد و بانک رفاه کارگران با ۳۷ شعبه کمترین تعداد را در استان داراست.

مجموع سپرده های نزد بانک های استان که شامل بانک های ملی، صادرات، سپه، تجارت، مسکن، رفاه کارگران، ملت و کشاورزی است به مبلغ ۴,۰۴۲,۹۹۰,۲۰۹ هزار ریال می رسد که شامل سپرده های کوتاه مدت، بلند مدت، قرض الحسنه و سایر می باشد.

نمودار توزیع سپرده ها به تفکیک بانک در استان خراسان نشان دهنده بیشترین حجم سپرده ها در بانک ملی و کمترین میزان در بانک رفاه کارگران است.

به همین صورت میزان اعتبارات پرداختی بانک های استان، در مجموع به ۳۸۴,۱۱۰,۹۶۸ هزار ریال می رسد.

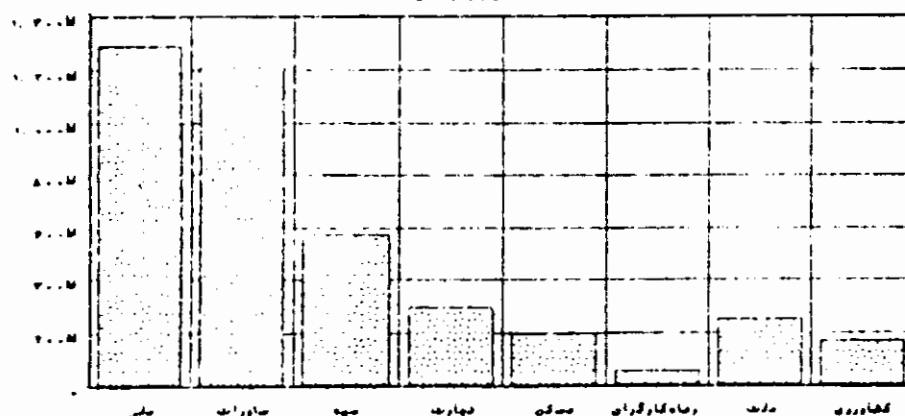
جدول ۳-۵- شعب و نمایندگی بانک ها در استان خراسان سال ۱۳۷۵

نام بانک	جمع	تعداد شعب	تعداد نمایندگی و باجه
ملی	۲۱۳	۱۸۷	۲۶
صادرات	۳۱۸	۳۰۰	۱۸
سپه	۹۹	۹۹	۰
تجارت	۹۴	۹۰	۴
مسکن	۴۵	۴۵	۰
رفاه کارگران	۳۷	۳۰	۷
ملت	۲۱۷	۱۸۱	۳۶
کشاورزی	۱۶۹	۱۶۱	۸
جمع	۱۱۹۲	۱۰۹۳	۹۹

مأخذ: بانک های استان خراسان.

- آمارنامه استان خراسان سال ۱۳۷۵.

۴-۵- نمودار توزیع سپرده ها به تفکیک بانک استان تهران

جدول ۵-۵- سپرده های نزد بانک های استان به تفکیک بانک (سال ۱۳۷۵)

نام بانک	کوتاه مدت		بلند مدت		قرض الحسنه		سایر		جمع	
	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)
ملی	۲۶۵۳۳۴	۲۴۹۰۰۳۸۵۴	۵۲۷۹۱	۲۳۰۲۵۸۹۰۷	۱۰۳۶۴۴۱	۷۲۱۵۹۱۸۹	۸۳۳۹۳۷	۷۳۶۵۸۱۷۸۰	۲۱۷۸۵۰۳	۱۲۸۸۰۱۰۷۳۰
صادرات	۶۳۹۸۷۳	۴۱۹۲۸۸۰۰۰	۴۶۸۲۸	۱۹۹۹۷۹۰۰۰	۱۶۸۱۰۷۳	۴۵۴۲۲۴۰۰۰	۰	۱۳۷۵۸۹۰۰۰	۲۳۶۷۷۷۴	۱۲۱۱۰۸۰۰۰۰
سپه	۱۴۶۱۰۱	۱۵۴۲۱۴۰۰۴	۱۷۳۵۴	۹۷۳۲۴۷۲۲	۵۶۱۱۵۸	۲۱۷۷۷۸۷۹۲	۰	۱۰۶۲۴۰۱۹۲	۷۲۴۶۱۳	۵۷۵۵۵۷۷۱۰
تجارت	۱۲۲۰۰۰	۸۱۶۹۶۰۰۰	۱۴۰۰۰	۶۱۳۱۴۰۰۰	۲۵۵۰۰۰	۱۵۱۵۹۰۰۰	۷۵۰۰۰	۱۳۸۴۵۱۰۰۰	۴۶۶۰۰۰	۲۹۶۶۲۰۰۰۰
مسکن	۲۰۳۴۶	۱۱۴۹۹۵۹۶	۲۲۴۶	۶۹۵۷۹۲۷	۲۷۳۶۹۶	۳۵۳۷۷۹۴۱	۵۳۲۴۰	۱۴۲۰۳۹۸۱۸	۳۴۹۵۲۸	۱۹۵۸۷۵۲۸۲
رفاه کارگران	۸۳۷۲	۶۴۷۴۰۰۲	۱۰۴۶	۳۴۴۰۵۲۷	۱۱۴۶۰۸	۱۱۱۸۵۶۰۸	۱۴۸۸۹	۳۷۶۹۲۹۶۵	۱۳۸۹۱۵	۵۸۷۹۳۱۰۲
ملت	۱۴۰۱۵۹	۱۵۸۹۶۲۰۰۰	۱۹۴۴۳	۸۹۵۶۰۰۰۰	۵۰۸۷۲۶	۶۳۰۷۶	۱۵۹۳۴۱	۴۶۵۷۴۳	۸۲۷۶۶۹	۲۴۹۰۵۸۱۹
کشاورزی	۱۳۱۱۳	۱۴۲۷۰۷۱۴	۱۶۱۵	۵۱۱۹۸۱۳	۴۵۳۱۷۷	۷۰۷۸۲۲۰۵	۴۶۳۶۵	۷۷۸۲۹۸۳۴	۵۱۴۲۷۰	۱۶۸۰۰۲۰۶۶
جمع	۱۳۵۵۲۹۸	۱۰۹۵۴۰۸۱۷۰	۱۵۵۳۲۳	۶۹۳۹۵۴۸۹۶	۴۸۸۳۸۷۹	۸۷۶۷۲۹۸۱۱	۱۱۷۲۷۷۲	۱۳۷۶۸۹۷۳۳۲	۷۵۶۷۷۲۲	۴۰۴۲۹۹۰۲۰۹

مأخذ: بانک های استان خراسان.

جدول ۵-۶- اعتبارات پرداختی بانک های استان به تفکیک بانک (سال ۱۳۷۵)

نام بانک	جمع		کشاورزی		صنعتی و معدنی		ساختمانی	
	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)	تعداد	مبلغ (هزار ریال)
ملی	۱۴۶۰۹۹	۶۱۱۶۳۳۴۳۴	۱۰۲۹۵	۴۳۶۴۶۳۱۸	۱۳۸۴۲	۱۸۱۰۴۶۵۹۸	۷۱۳۱۱	۲۱۱۶۶۱۰۶۴
صادرات	۱۶۷۶۰۱	۸۳۱۷۱۸۰۶۶	۵۵۱۱۷	۱۷۰۲۱۱۳۹۰	۴۱۸۰۸	۲۷۹۴۷۸۶۱۵	۱۵۶۷۹	۱۵۲۶۶۶۹۷۱
سپه	۰	۳۵۶۷۴۰۱۲۶	۰	۳۶۶۶۷۴۶۲	۰	۱۳۱۱۵۴۶۴۷	۰	۱۲۰۷۸۱۸۲۰
تجارت	۴۶۷۰۰	۲۷۷۰۷۸۰۰۰	۵۵۰۰	۳۰۲۲۸۰۰۰	۴۶۰۰	۱۴۵۵۶۲۰۰۰	۱۵۰۰۰	۶۲۶۹۷۰۰۰
مسکن	۱۱۷۶۸	۱۸۴۷۷۵۳۶۹	۰	۰	۰	۰	۱۱۷۳۱	۱۸۴۴۹۰۹۹۴
رفاه کارگران	۱۸۴۶۱	۵۴۵۲۷۹۱	۳۲۴۶	۳۱۸۳۵۳۵	۳۸۲۲	۱۵۴۶۲۶۰۲	۴۷۷۶	۲۰۹۴۱۶۲۸
ملت	۲۴۲۲۰	۱۱۱۳۶۹۹۰۰۰	۴۵۳۸	۲۳۱۲۲۹۰۰۰	۱۴۷۶	۴۳۸۵۸۵۰۰۰	۴۰۵۷	۱۰۱۱۴۵۰۰۰
کشاورزی	۱۱۴۲۸۵	۴۱۰۹۴۴۱۸۲	۱۱۴۲۸۵	۴۱۰۹۴۴۱۸۲	۰	۰	۰	۰
جمع	۵۲۹۱۳۴	۳۸۴۱۱۱۰۹۶۸	۱۹۲۹۸۱	۹۲۶۱۰۹۷۸۷	۶۵۵۴۸	۱۱۹۱۲۸۹۴۶۲	۱۲۲۵۵۴	۸۵۴۳۸۴۴۷۷

تعداد وام های پرداختی بانک کشاورزی در سال ۱۳۷۵ به ۱۱۴۲۸۵ مورد می رسد که نسبت به سال ۱۳۷۴ ۱۸ درصد افزایش نشان می دهد که بیشترین مبلغ وام به زراعت و احداث باغ و کمترین مبلغ وام به مصرف صنایع روستایی رسیده است.

ارزش اوراق بهادار به فروش رفته در استان خراسان به ۱۳۶۹۴۹۱۳ هزار ریال می رسد که شامل سفته، برات و بارنامه می باشد.

جدول ۵-۷- ارزش اوراق بهادار به
فروش رفته به تفکیک نوع (سال ۱۳۷۵)

نام اوراق	ارزش (هزارریال)
سفته	۱۳۳۳۰۱۲۸
برات	۱۲۶۳۶
بارنامه	۳۵۲۱۴۹
حق الطبع بارنامه	۰
جمع	۱۳۶۹۴۹۱۳

مأخذ: بانک ملی ایران، اداره سرپرستی شعب
استان خراسان.

جدول ۵-۸- تعداد وام و مبلغ وام‌های پرداختی و وصولی بانک کشاورزی در سال‌های مختلف (هزارریال)

شرح	سال ۱۳۷۲	سال ۱۳۷۳	سال ۱۳۷۴	سال ۱۳۷۵
تعداد وام‌های پرداختی	۹۵۸۰۱	۹۰۱۹۹۳	۹۶۲۱۴	۱۱۴۲۸۵
مبلغ وام‌های پرداختی	۱۷۴۴۱۶۴۰۵	۲۳۴۳۹۳۰۵۲	۳۲۵۸۲۰۶۷۹	۴۱۰۹۴۴۱۸۲
دامپروری و دامداری	۵۲۷۸۸۳۱۶	۶۱۷۹۸۲۲۰	۱۱۴۸۰۳۳۰۳	۷۴۰۰۰۰۰۰
مصارف جاری کشاورزی	۵۲۹۶۰۷۵۳	۶۱۹۶۰۳۵۳	۱۱۰۳۳۳۲۹۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
زراعت و احداث باغ	۱۵۶۷۱۸۷۵	۵۵۵۶۱۹۲۵	۲۴۱۱۴۰۲۷	۲۰۰۲۳۴۱۸۲
سایر مصارف (صنایع روستایی)	۵۲۹۹۵۴۶۱	۵۵۰۷۲۵۵۴	۷۶۵۳۰۰۵۹	۴۵۷۱۰۰۰۰
مبلغ وصولی وام	۱۲۶۲۰۶۹۰۵	۱۸۷۲۶۰۰۸۶	۲۵۹۱۷۱۱۱۳	۳۳۸۹۸۱۶۶۷

مأخذ: بانک کشاورزی استان خراسان.

۵-۳- حجم اعتبارات جاری و عمرانی استان

اعتبارات جاری مصوب دستگاه‌های اجرایی محلی استان خراسان در سال ۱۳۷۵ از محل اعتبارات استانی و تبصره‌ها و ردیف‌ها بالغ بر ۸۶۶.۱۰۰ میلیون ریال بوده که از این لحاظ جایگاه دوم را در بین سایر استان‌ها دارا می‌باشد. در سال ۱۳۷۶ اعتبارات جاری مصوب استان رقم ۹۵۱.۹۷۷ میلیون ریال بوده که از این لحاظ نیز رتبه دوم را در بین استان‌های کشور به خود اختصاص داده است.

مجموع اعتبارات عمرانی استان در سال ۱۳۷۵ حدود ۲۹۱.۸۴۷ میلیون ریال بوده که از این مبلغ ۱۸۸.۳۲۷ میلیون ریال مربوط به اعتبارات استانی (تبصره ۲۵ قانون بودجه) و تبصره ۳۷ و بقیه از محل سایر ردیف‌ها و تبصره‌ها تأمین شده و از این لحاظ استان خراسان در مقایسه با سایر استان‌ها رتبه دوم را به خود اختصاص داده است. در سال ۱۳۷۶ اعتبارات عمرانی مصوب استان (شامل اعتبارات مناطق محروم) معادل ۳۱۰.۹۷۱ میلیون ریال بوده که از این لحاظ نیز استان رتبه دوم را در بین استان‌های کشور دارا می‌باشد.

نکته شایان ذکر این که به سبب تفاوت‌هایی که بین ارقام اعتبارات مصوب و عملکرد در یک سال مشاهده می‌شود (به عنوان نمونه استان کردستان که در سال ۱۳۷۵ از لحاظ بودجه مصوب رتبه ۱۲ و از لحاظ عملکرد رتبه ۱۶ را به خود اختصاص داده است) بهتر است که عملکرد اعتبارات در هر سال مورد استناد قرار گیرد.

جدول ۵-۹- اعتبارات عمرانی استانی

(هزار ریال)

استان	عملکرد سال ۱۳۷۴	رتبه	مصوب سال ۱۳۷۵	رتبه	عملکرد سال ۱۳۷۵	رتبه	مصوب سال ۱۳۷۶	رتبه
مرکزی	۵۴,۴۵۷,۲۵۳	۲۳	۴۹,۵۱۴,۰۰۰	۲۱	۷۴,۰۳۵,۲۰۲	۲۲	۸۲,۲۶۷,۰۰۰	۱۹
گیلان	۱۰۱,۹۲۸,۲۸۸	۱۳	۷۶,۵۵۰,۰۰۰	۱۵	۱۳۴,۹۷۹,۱۵۱	۱۳	۱۲۴,۱۱۶,۰۰۰	۱۳
مازندران	۱۷۱,۳۱۱,۳۴۸	۴	۱۴۷,۶۷۴,۰۰۰	۳	۲۶۴,۵۴۳,۶۷۱	۳	۲۴۲,۶۵۹,۰۰۰	۴
آذربایجان شرقی	۱۳۷,۱۵۹,۹۶۷	۷	۱۲۴,۱۹۹,۰۰۰	۷	۲۰۲,۸۹۸,۵۱۶	۷	۱۸۷,۸۰۴,۰۰۰	۷
آذربایجان غربی	۱۱۴,۸۵۰,۳۹۹	۱۱	۹۹,۵۶۹,۰۰۰	۱۱	۱۶۱,۶۱۷,۲۰۸	۹	۱۴۴,۱۹۶,۰۰۰	۱۱
کرمانشاه	۱۹۷,۰۰۰,۶۶۹	۳	۱۱۹,۷۳۹,۰۰۰	۸	۱۹۹,۰۸۸,۸۳۹	۸	۱۴۵,۵۸۹,۰۰۰	۱۰
خوزستان	۳۵۵,۹۵۸,۶۷۶	۱	۳۲۵,۷۸۱,۰۰۰	۱	۶۱۹,۸۶۸,۸۹۷	۱	۳۸۷,۲۵۵,۰۰۰	۱
فارس	۱۴۹,۹۸۶,۵۰۸	۶	۱۳۵,۹۹۶,۰۰۰	۵	۲۳۷,۲۷۵,۰۸۸	۵	۲۰۷,۸۷۵,۰۰۰	۵
کرمان	۱۱۸,۸۷۸,۸۶۱	۸	۹۸,۵۸۳,۰۰۰	۹	۱۵۳,۵۶۸,۶۰۳	۱۰	۱۵۳,۵۱۶,۰۰۰	۹
خراسان	۲۰۴,۰۳۴,۲۹۳	۲	۱۸۸,۳۱۷,۰۰۰	۲	۲۹۱,۸۴۷,۶۱۳	۲	۳۱۰,۹۷۱,۰۰۰	۲
اصفهان	۱۱۵,۵۱۰,۰۱۴	۱۰	۱۱۱,۵۱۴,۰۰۰	۱۰	۱۵۰,۴۸۸,۹۵۶	۱۱	۱۸۴,۲۳۱,۰۰۰	۸
هرمزگان	۹۴,۸۴۳,۹۱۳	۱۴	۷۷,۸۳۳,۰۰۰	۱۴	۱۳۷,۲۹۰,۷۴۹	۱۲	۱۱۴,۸۵۶,۰۰۰	۱۵
سیستان و بلوچستان	۱۱۲,۳۱۷,۹۶۵	۱۲	۱۳۰,۹۸۲,۰۰۰	۶	۲۰۷,۱۶۲,۰۳۴	۶	۱۹۱,۲۸۷,۰۰۰	۶
کردستان	۱۱۵,۹۶۰,۰۵۱	۹	۸۳,۸۷۱,۰۰۰	۱۲	۱۱۱,۲۵۴,۹۹۰	۱۶	۱۳۰,۵۶۲,۰۰۰	۱۲
همدان	۶۸,۸۱۰,۹۸۹	۱۹	۵۷,۰۱۲,۰۰۰	۱۹	۸۷,۲۶۸,۶۲۴	۱۸	۸۷,۵۳۷,۰۰۰	۱۷
لرستان	۸۸,۷۹۱,۰۸۴	۱۵	۷۵,۲۶۸,۰۰۰	۱۶	۱۱۴,۴۲۵,۹۶۲	۱۴	۱۱۹,۹۶۸,۰۰۰	۱۴
ایلام	۷۲,۷۸۱,۸۴۶	۱۸	۵۸,۹۲۱,۰۰۰	۱۸	۷۴,۵۳۸,۲۲۷	۲۱	۷۶,۷۷۸,۰۰۰	۲۱
زنجان	۷۸,۲۴۷,۶۹۸	۱۷	۷۸,۴۰۷,۰۰۰	۱۳	۱۰۴,۴۱۳,۳۱۱	۱۷	۸۵,۰۶۸,۰۰۰	۱۸
چهارمحال و بختیاری	۵۵,۷۰۳,۴۸۸	۲۲	۴۶,۵۵۷,۰۰۰	۲۳	۷۳,۵۷۷,۳۹۷	۲۳	۷۶,۵۳۶,۰۰۰	۲۳
کهگیلویه و بویراحمد	۶۲,۱۱۳,۲۸۲	۲۰	۴۹,۳۵۱,۰۰۰	۲۲	۸۷,۱۱۹,۴۳۱	۱۹	۷۶,۶۸۶,۰۰۰	۲۲
سمنان	۴۱,۵۷۸,۱۲۳	۲۴	۳۲,۹۰۲,۰۰۰	۲۵	۴۷,۳۴۸,۹۰۱	۲۵	۵۰,۰۹۹,۰۰۰	۲۵
یزد	۳۹,۱۹۷,۰۶۵	۲۵	۳۴,۷۷۸,۰۰۰	۲۴	۵۳,۵۹۳,۷۶۲	۲۴	۵۸,۱۰۶,۰۰۰	۲۴
بوشهر	۵۹,۵۵۳,۵۵۱	۲۱	۵۱,۷۸۳,۰۰۰	۲۰	۷۷,۵۰۶,۴۵۲	۲۰	۷۸,۲۴۱,۰۰۰	۲۰
تهران	۱۵۱,۰۵۴,۸۸۳	۵	۱۷۴,۳۰۴,۰۰۰	۴	۲۳۸,۳۶۱,۹۶۸	۴	۲۸۰,۰۳۰,۰۰۰	۳
اردبیل	۸۴,۶۵۴,۹۸۶	۱۶	۶۰,۰۶۸,۰۰۰	۱۷	۱۱۴,۲۱۶,۶۵۹	۱۵	۹۲,۷۰۱,۰۰۰	۱۶
قم	-	-	-	-	-	-	۳۹,۷۶۷,۰۰۰	۲۶
قزوین	-	-	-	-	-	-	-	-
جمع								

محل: بیست و دو استان ها در قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور - سازمان برنامه و بودجه.

جدول ۵-۱۰- اعتبارات جاری استانی (هزار ریال)

استان	عملکرد سال ۱۳۷۵	رتبه	مصوب سال ۱۳۷۶	رتبه
مرکزی	۱۹۸,۱۶۷,۸۸۳	۱۶	۲۱۱,۱۵۱,۳۷۵	۱۶
گیلان	۳۸۵,۲۸۱,۲۸۷	۸	۴۱۷,۸۸۵,۶۰۳	۸
مازندران	۴۴۵,۹۸۵,۵۷۴	۷	۳۹۷,۶۹۲,۹۰۲	۹
آذربایجان شرقی	۴۳۴,۱۳۸,۱۲۳	۶	۴۹۲,۶۹۳,۰۲۰	۶
آذربایجان غربی	۳۳۶,۸۶۳,۰۰۷	۱۰	۳۵۳,۴۱۶,۳۷۸	۱۰
کرمانشاه	۲۶۲,۹۸۹,۱۷۴	۱۱	۳۰۱,۰۳۰,۱۳۴	۱۱
خوزستان	۴۹۴,۳۸۱,۴۹۳	۵	۵۴۷,۶۰۴,۰۴۶	۵
فارس	۶۱۹,۹۴۱,۳۲۹	۳	۶۷۲,۴۴۸,۴۶۴	۳
کرمان	۳۷۹,۶۵۱,۱۵۸	۹	۴۲۱,۳۷۴,۳۵۲	۷
خراسان	۸۶۶,۱۰۰,۲۳۹	۲	۹۵۱,۹۷۷,۶۲۵	۲
اصفهان	۵۷۳,۵۸۲,۱۲۳	۴	۵۸۶,۹۱۰,۰۹۲	۴
هرمزگان	۱۵۲,۷۱۷,۰۴۳	۲۱	۱۷۳,۵۴۶,۳۷۹	۲۰
سیستان و بلوچستان	۲۲۱,۹۴۶,۱۸۸	۱۴	۲۴۹,۴۱۷,۹۶۳	۱۴
کردستان	۲۰۵,۰۶۰,۱۸۹	۱۵	۲۱۸,۱۹۵,۷۲۲	۱۵
همدان	۲۳۹,۵۹۳,۹۱۱	۱۳	۲۶۷,۸۳۶,۶۲۲	۱۳
لرستان	۲۵۴,۳۳۱,۰۲۳	۱۲	۲۷۸,۳۷۰,۳۹۲	۱۲
ایلام	۱۱۸,۰۵۵,۹۸۷	۲۴	۱۲۹,۴۱۸,۴۶۸	۲۵
زنجان	۱۵۷,۷۹۸,۰۷۵	۱۹	۱۷۸,۷۷۲,۰۸۱	۱۸
چهارمحال و بختیاری	۱۵۳,۹۰۷,۹۶۱	۲۰	۱۶۴,۴۰۵,۳۱۲	۲۲
کهگیلویه و بویراحمد	۱۳۲,۲۰۱,۹۰۷	۲۳	۱۴۳,۲۷۰,۰۸۳	۲۳
سمنان	۱۱۵,۸۸۳,۹۸۰	۲۵	۱۲۹,۷۵۴,۸۱۷	۲۴
یزد	۱۵۹,۰۲۹,۱۷۷	۱۸	۱۷۷,۷۹۲,۸۵۴	۱۹
بوشهر	۱۵۲,۰۷۶,۴۶۶	۲۲	۱۶۷,۴۸۵,۷۲۰	۲۱
تهران	۱,۲۵۱,۱۸۰,۵۰۵	۱	۱,۲۹۵,۵۵۹,۹۶۲	۱
اردبیل	۱۷۲,۰۴۵,۵۰۳	۱۷	۱۸۸,۴۶۰,۱۰۲	۱۷
قم	-	-	۱۱۹,۱۰۵,۷۴۹	۲۶
قزوین	-	-	-	-
جمع	۵,۲۸۲,۶۹۹,۸۰۵		۵,۹۳۹,۲۶۸,۱۴۷	

مأخذ: پیوست بودجه استان‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور - سازمان برنامه و بودجه.

۶- صنعت

۶-۱- کارگاه‌های صنعتی

برطبق آمار، تعداد کارگاه‌های صنعتی استان خراسان در سال ۱۳۷۳، در مجموع به ۴۶۳۱۶ واحد می‌رسد که از نظر تعداد، پس از استان تهران، در جایگاه دوم قرار دارد. براساس مجوزهای صنعتی صادره از سوی اداره کل صنایع خراسان و صنایع روستایی جهادسازندگی تا پایان سال ۱۳۷۴ در مجموع ۶۵۲۷ واحد صنعتی (کارگاهی) در استان فعالیت داشته‌اند.

تعداد واحدهای صنعتی استان در پایان سال ۱۳۷۰، ۵۱۴۰ واحد بوده است که در مقایسه با سال ۱۳۷۴،

حدود ۴۲ درصد رشد نشان می‌دهد.

صنایع روستایی با ۲۰ درصد کمترین و صنایع کارخانه‌ای سبک با ۴۲/۵ درصد بیشترین رشد را نشان می‌دهد.

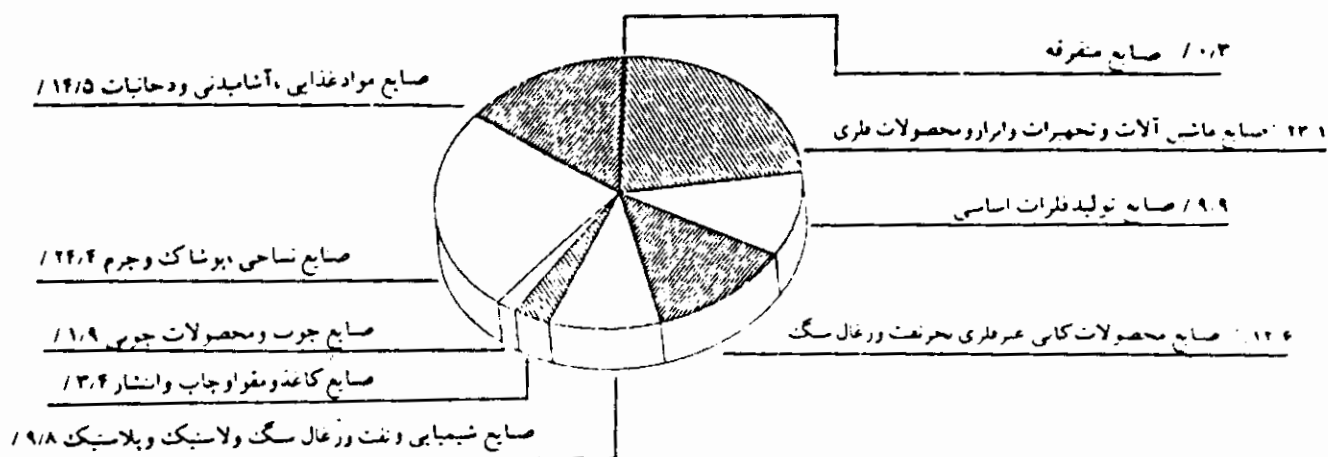
جدول ۶-۱- تعداد کارگاه‌های صنعتی استان برحسب نحوه مالکیت و طبقات کارکن سال (۱۳۷۳)

رتبه	استان	کل کارگاه‌ها				
		۵-۱	۹-۶	۴۹-۱۰	۹۹-۵۰	جمع
		نفر	نفر	نفر	نفر	ویشتر ۱۰۰ نفر
۱	تهران	۸۶۰۹۰	۷۴۵۹	۴۲۸۷	۴۴۵	۴۷۲
۲	خراسان	۴۳۳۶۶	۱۷۳۱	۱۰۳۲	۹۴	۹۳
۳	اصفهان	۳۴۷۹۹	۱۷۹۶	۱۴۴۰	۸۹	۱۲۰
۴	آذربایجان شرقی	۲۵۹۶۲	۱۱۶۶	۶۱۴	۴۰	۵۸
۵	مازندران	۲۲۴۹۱	۵۰۱	۳۹۸	۴۶	۵۶
۶	فارس	۱۲۷۱۵	۷۶۱	۳۵۴	۱۸	۴۳
۷	گیلان	۱۲۴۹۸	۵۳۹	۳۳۱	۶۸	۷۴
۸	آذربایجان غربی	۱۱۳۴۰	۴۲۰	۲۹۸	۲۲	۱۹
۹	خوزستان	۱۰۵۱۶	۳۶۰	۲۵۳	۳۲	۵۱
۱۰	همدان	۱۰۴۲۰	۴۳۴	۲۶۸	۱۰	۸
۱۱	کرمانشاه	۷۳۶۵	۲۳۳	۱۲۷	۸	۱۵
۱۲	مرکزی	۶۸۹۱	۲۸۴	۲۴۲	۴۵	۵۸
۱۳	کرمان	۶۷۱۸	۲۰۴	۱۶۰	۱۸	۱۹
۱۴	یزد	۶۱۶۴	۲۳۹	۲۸۶	۲۸	۳۷
۱۵	لرستان	۵۵۳۳	۳۰۱	۱۳۴	۴	۱۷
۱۶	کردستان	۵۶۴۴	۱۲۹	۸۷	۳	۵
۱۷	اردبیل	۵۲۷۲	۹۱	۹۳	۴	۳
۱۸	زنجان	۵۱۸۱	۱۱۸	۱۰۵	۲۶	۳۵
۱۹	سیستان و بلوچستان	۳۳۰۳	۹۹	۹۹	۱۱	۳
۲۰	سمنان	۲۹۸۳	۱۶۸	۱۵۸	۲۴	۱۷
۲۱	چهارمحال و بختیاری	۳۱۶۶	۱۰۵	۵۹	۲	۴
۲۲	بوشهر	۱۷۱۵	۱۰۲	۳۹	۱۰	۵
۲۳	هرمزگان	۱۶۶۳	۸۹	۵۴	۴	۴
۲۴	ایلام	۱۶۸۳	۴۶	۳۱	۵	۰
۲۵	کهگیلویه و بویراحمد	۱۱۵۲	۲۸	۳۷	۰	۳
	کل کشور	۳۳۴۶۳۰	۱۷۴۰۳	۱۰۹۸۵	۱۰۵۵	۱۲۰۷
						۳۶۵۲۸۰

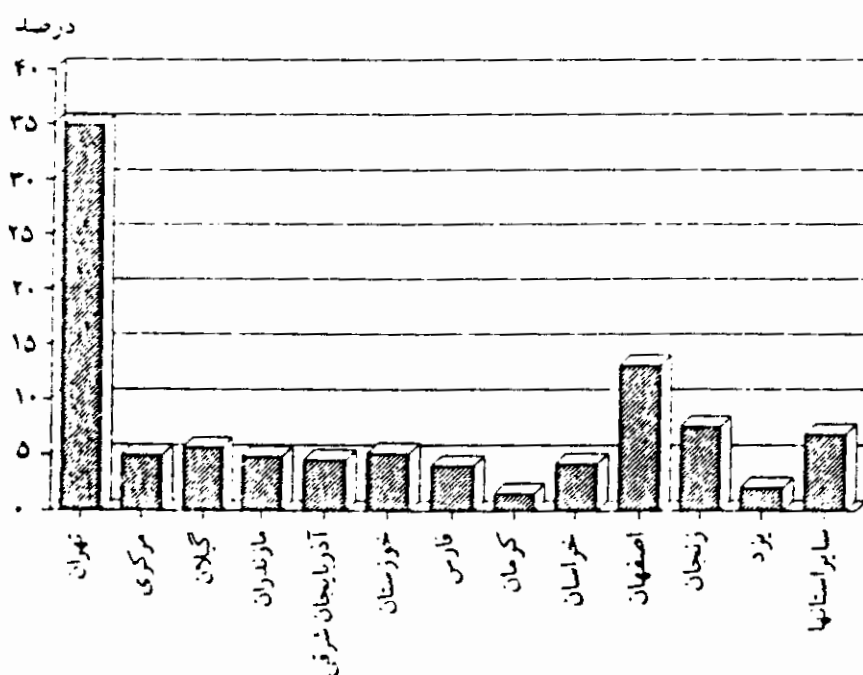
منابع: مرکز آمار ایران.

مرکز آمار ایران، مدیریت آمارهای صنعت، معدن و انرژی.

نمودار ۱- درصد شاغلان کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور برحسب فعالیت در سال ۱۳۷۲

نمودار ۲- درصد شاغلان کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور برحسب استان در سال ۱۳۷۲

۲-۶- شاخص های مهم کارگاه های بزرگ صنعتی کشور

طی سال ۱۳۷۵، شاخص کل ارزش محصول کارگاه های بزرگ صنعتی کشور به عدد ۱۵۶/۱ رسید که در مقایسه با سال قبل ۱۲/۶ درصد افزایش داشته است. این شاخص در اکثر استان های کشور با افزایش توأم بوده است. بیشترین رشد مربوط به استان خراسان (۲۵/۴ درصد) بوده است.

شاخص کل اشتغال کارکنان کارگاه های مذکور در سال مورد بررسی با ۱/۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل به عدد ۱۰۷/۲ رسید. این شاخص نیز در اکثر استان های کشور با افزایش همراه بوده است. طی همین دوره شاخص کل مزد و حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان کارگاه های بزرگ صنعتی کشور به عدد ۵۷۳/۷ رسید که نسبت به سال قبل ۲۴ درصد افزایش نشان می دهد.

جدول ۲-۶- جدول شاخص های ارزش محصول، اشتغال کارکنان، مزد و حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان کارگاه های بزرگ صنعتی کشور به تفکیک استان^۱ در سال های ۱۳۷۴-۱۳۷۵ (۱۰۰=۱۳۶۹)

استان	شاخص ارزش محصول			شاخص اشتغال کارکنان			شاخص مزد و حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان		
	سال ۱۳۷۴	سال ۱۳۷۵	درصد تغییر	سال ۱۳۷۴	سال ۱۳۷۵	درصد تغییر	سال ۱۳۷۴	سال ۱۳۷۵	درصد تغییر
آذربایجان شرقی	۱۱۱/۴	۱۲۲/۰	۹/۵	۹۹/۱	۱۰۱/۸	۲/۷	۴۰۸/۵	۵۸۷/۸	۴۳/۹
آذربایجان غربی	۱۵۴/۶	۱۶۶/۰	۷/۴	۱۲۸/۳	۱۲۷/۱	-۰/۹	۵۳۰/۹	۶۹۰/۴	۳۰/۰
اصفهان	۲۰۱/۵	۲۴۲/۷	۲۰/۴	۱۰۵/۲	۱۰۲/۲	-۲/۹	۴۵۸/۰	۶۰۲/۰	۳۱/۴
تهران	۱۱۳/۷	۱۲۷/۱	۱۱/۸	۹۴/۳	۹۵/۸	۱/۶	۳۸۶/۴	۵۲۶/۸	۳۶/۳
خراسان	۱۶۳/۷	۲۰۵/۳	۲۵/۴	۱۴۵/۶	۱۵۰/۴	۳/۳	۵۳۷/۵	۷۲۷/۷	۳۵/۴
خوزستان	۱۶۹/۲	۲۰۲/۱	۱۹/۴	۱۱۸/۵	۱۱۳/۵	-۵/۱	۴۳۴/۲	۵۶۴/۴	۳۰/۰
زنجان	۱۱۷/۶	۱۱۹/۸	۱/۹	۱۱۱/۴	۲	۱/۹	۴۷۰/۴	۶۱۳/۵	۳۰/۴
سمنان	۲۰۵/۹	۱۷۱/۹	-۱۶/۵	۱۱۵/۵	۱۲۶/۹	۹/۹	۴۴۶/۹	۶۸۸/۸	۵۴/۱
سیستان و بلوچستان	۱۶۱/۵	۱۷۵/۸	۸/۹	۱۳۱/۹	۱۳۹/۷	۵/۹	۵۲۲/۵	۷۶۹/۶	۴۷/۳
فارس	۱۳۲/۶	۱۴۳/۴	۸/۱	۱۱۰/۵	۱۱۰/۸	۰/۳	۴۲۶/۷	۵۳۴/۰	۲۵/۱
کرمان	۱۹۴/۲	۱۸۸/۸	-۲/۸	۱۱۷/۱	۱۲۱/۹	۴/۱	۴۶۸/۶	۶۰۶/۱	۲۹/۳
کرمانشاه	۱۶۲/۰	۱۳۳/۲	-۱۷/۸	۱۰۶/۶	۱۰۷/۹	۱/۲	۴۵۶/۵	۶۰۴/۸	۳۲/۵
گیلان	۱۰۰/۰	۱۱۴/۲	۱۴/۲	۱۰۳/۳	۱۰۰/۷	-۲/۵	۳۹۳/۶	۴۹۱/۷	۲۴/۹
لرستان	۱۷۸/۹	۱۸۹/۴	۵/۹	۱۰۷/۵	۱۰۹/۷	۲/۰	۵۳۳/۶	۶۴۷/۲	۲۱/۳
مازندران	۱۰۸/۱	۱۱۸/۰	۹/۲	۹۶/۴	۹۶/۶	۰/۲	۴۱۱/۳	۵۲۶/۱	۲۷/۹
مرکزی	۱۲۶/۵	۱۴۲/۱	۱۲/۳	۱۲۲/۰	۱۲۹/۸	۶/۴	۴۹۵/۸	۷۰۹/۷	۴۳/۱
همدان	۱۳۳/۸	۱۵۴/۹	۱۵/۸	۱۱۸/۲	۱۲۲/۰	۳/۲	۴۷۸/۸	۶۵۴/۹	۳۶/۸
یزد	۱۸۷/۱	۱۸۵/۶	-۰/۸	۱۳۸/۰	۱۴۴/۱	۴/۴	۵۲۸/۲	۶۹۳/۷	۳۱/۳
سایر استان ها	۲۵۹/۲	۲۹۱/۷	۱۲/۵	۱۱۶/۸	۱۳۱/۰	۱۲/۲	۴۴۳/۹	۷۰۹/۷	۵۹/۹
شاخص کل	۱۳۸/۶	۱۵۶/۱	۱۲/۶	۱۰۶/۱	۱۰۷/۲	۱/۰	۴۲۸/۱	۵۷۳/۷	۳۴/۰

مأخذ: استان اردبیل در استان آذربایجان شرقی، استان قزوین در استان زنجان و استان قم در استان مرکزی منظور شده است.

۳-۶- سرمایه گذاری

کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۷۲، در جمع حدود ۱۱۳۳/۸ میلیارد ریال، سرمایه گذاری کرده‌اند. استان تهران با ۲۶ درصد از نظر سرمایه گذاری، جایگاه اول را به خود اختصاص داده است و استان خراسان با ۳/۲ درصد در جایگاه نهم قرار گرفته است.

متوسط ارزش مواد خام و اولیه مصرف شده در کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور ۱۶۳۸/۴ میلیون ریال برآورد شده که استان خراسان با مبلغ ۸۸۷/۹ میلیون ریال در جایگاه ششم نسبت به دیگر استان‌ها قرار گرفته است. این رقم ۴/۵ درصد از کل ارزش مواد خام و اولیه کشور را شامل می‌شود.

متوسط ارزش سرمایه گذاری هر کارگاه صنعتی در کل کشور ۲۱۳ میلیون ریال است و استان خراسان با متوسط سرمایه گذاری ۸۲/۲ میلیون ریال جایگاه هشتم در بین استان‌های کشور قرار گرفته است.

۳-۶-۱- سرمایه گذاری در بخش صنعت

در سال ۱۳۷۵ اعتبار طرح‌های ملی بخش صنایع در استان خراسان ۶۶۸۸۰ میلیون ریال و اعتبار پروژه‌های استانی این بخش ۵۰۰ میلیون ریال بوده است که در مجموع ۹۰/۱ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته است. طرح ایجاد کارخانه ریخته‌گری و آهنگری قطعات سنگین اسفراین در بین ۳ طرح ملی در دست اجرای فصل صنعت استان خراسان، بیشترین اعتبار را به خود اختصاص داده است. هدف اولیه این طرح تولید ۸۱ هزار تن محصولات نهایی آهنگری قالب باز و ۲۶ هزار تن محصولات نهایی آهنگری قالب بسته بوده است. در مراحل بعد تولید ۳۱ هزار تن محصولات ریخته‌گری چدنی سنگین و ۲۰ هزار تن محصولات ریخته‌گری فولادی سنگین منظور شده است. معادل ۶۵ میلیارد ریال اعتبار از محل اعتبارات ملی جهت تداوم عملیات اجرایی طرح فوق در سال ۱۳۷۵ منظور شده است.^۱

جدول ۳-۶- ارزش، درصد و متوسط ارزش مواد خام و اولیه، ابزار، لوازم و ملزومات کم دوام مصرف شده

در کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان در سال ۱۳۷۲

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	زنجان	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	خراسان	مرکزی	گیلان	سایر استان‌ها
ارزش مواد خام و اولیه (میلیارد ریال)	۸۷۱۹/۵	۳۴۲۱/۳	۱۰۷۶/۱	۶۴۵/۴	۷۰۶/۸	۳۷۰/۲	۲۶۹/۹	۳۹۶/۰	۶۰۷/۷	۲۵۲/۸	۹۷۳/۲
درصد	۱۰۰/۰	۳۹/۲	۱۲/۳	۷/۴	۸/۱	۴/۲	۳/۱	۴/۵	۷/۰	۲/۹	۱۱/۲
متوسط ارزش مواد خام و اولیه هر کارگاه (میلیون ریال)	۱۶۳۸/۴	۱۹۵۳/۹	۲۲۳۲/۶	۲۴۵۴/۱	۶۹۹۸/۲	۱۷۳۰/۱	۸۲۰/۳	۸۸۷/۹	۴۱۳۳/۹	۱۱۰۴/۱	۷۱۵/۶

منبع: آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲.

۱. گزارش اقتصادی - اجتماعی استان خراسان (سال ۱۳۷۵)، سازمان برنامه و بودجه خراسان، دی ۱۳۷۴.

جدول ۴-۶- ارزش، درصد و متوسط ارزش سرمایه گذاری کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان در سال ۱۳۷۲

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	زنجان	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	خراسان	مرکزی	گیلان	سایر استان‌ها
ارزش سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	۱۱۳۳/۸	۲۹۴/۸	۹۵/۱	۶۴/۵	۱۵۴/۰	۲۹/۷	۱۶۰/۱	۳۶/۷	۸۶/۴	۴۴/۳	۱۶۸۳
درصد	۱۰۰/۰	۲۶/۰	۸/۴	۵/۷	۱۳/۶	۲/۶	۱۴/۱	۳/۲	۷/۶	۳/۹	۱۴/۸
متوسط ارزش سرمایه گذاری هر کارگاه (میلیون ریال)	۲۱۳/۰	۱۶۸/۳	۱۹۷/۴	۲۴۵/۴	۱۵۲۴/۵	۱۳۹/۰	۴۸۶/۵	۸۲/۲	۵۸۷/۸	۱۹۳/۴	۱۲۳۷

مأخذ: آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲.

۴-۶- بهره‌وری کار در کارگاه‌های صنعتی

بررسی بهره‌وری کار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور حاکی است که بهره‌وری کار این کارگاه‌ها در سال ۱۳۷۲، رقمی بالغ بر ۱۲۲۹۰ هزار ریال بوده است.

بهره‌وری کار در استان خراسان با ۱۰۸۳۳ هزار ریال، این استان را در جایگاه هشتم قرار داده است. همچنین جبران خدمات سالانه‌ای که کارگاه‌های بزرگ صنعتی به طور سرانه به مزد و حقوق بگیران خود پرداخت کرده‌اند در کل کشور ۴۶۳۴ هزار ریال بوده که استان خراسان با رقم ۳۵۷۴ هزار ریال در جایگاه نهم قرار گرفته است.

جدول ۵-۶- بهره‌وری کار و جبران خدمات سرانه سالانه کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان در سال ۱۳۷۲ (هزار ریال)

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	زنجان	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	خراسان	مرکزی	گیلان	سایر استان‌ها
بهره‌وری کار	۱۲۲۹۰	۱۱۴۲۴	۱۴۹۸۹	۱۱۲۶۳	۱۹۷۰۲	۱۷۶۰۶	۱۶۱۵۳	۱۰۸۳۳	۱۲۵۵۴	۷۷۰۲	۹۳۶۵
جبران خدمات سرانه سالانه	۴۶۳۴	۴۸۶۳	۴۹۸۴	۴۳۲۷	۶۹۱۸	۴۵۲۵	۴۴۵۳	۳۵۷۴	۵۴۶۶	۳۹۴۷	۳۵۳۳

مأخذ: آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲.

۵-۶- بهره‌دهی انرژی

هزینه انرژی مصرف شده در کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در سال ۱۳۷۲، بالغ بر ۲۶۵۰۹ میلیارد ریال بوده است. نگاهی به هزینه انرژی مصرف شده در استان‌ها، نشان می‌دهد که استان تهران با رقم ۵۱/۷ میلیارد ریال (۱۹/۴ درصد) بیشترین مصرف انرژی را نسبت به سایر استان‌ها داشته در حالی که استان خراسان با ۱۲/۵ میلیارد ریال (۴/۷ درصد) در جایگاه ششم قرار گرفته است.

جدول ۶-۶- ارزش، درصد و متوسط ارزش انرژی مصرف شده کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان در سال ۱۳۷۲

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	زنجان	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	خراسان	مرکزی	گیلان	سایر استان‌ها
ارزش انرژی (میلیارد ریال)	۲۶۵۰۹	۵۱۰۷	۲۴۰۴	۱۴۰۱	۳۶۰۲	۱۲۰۳	۱۱۰۵	۱۲۰۵	۲۵۰۰	۱۱۰۰	۲۷۰۱
درصد	۱۰۰/۰	۱۹/۴	۱۶/۷	۵/۳	۱۳/۶	۴/۶	۴/۳	۴/۷	۹/۴	۴/۱	۱۷/۷
متوسط ارزش انرژی مصرف شده هر کارگاه (میلیون ریال)	۵۰/۰	۲۹/۵	۹۲/۱	۵۳/۷	۳۵۸/۶	۵۷/۴	۳۵/۱	۲۸/۱	۱۷۰/۳	۲۷/۹	۳۴/۷

مأخذ: آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲.

نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۷۲، در ازای هر واحد هزینه انرژی مصرف شده ۲۷/۷ واحد ارزش افزوده ایجاد کرده‌اند.

کارگاه‌های استان تهران از نظر بهره‌دهی انرژی با رقم ۴۶/۲، در بالاترین حد، نسبت به سایر استان‌ها قرار داشته‌اند.

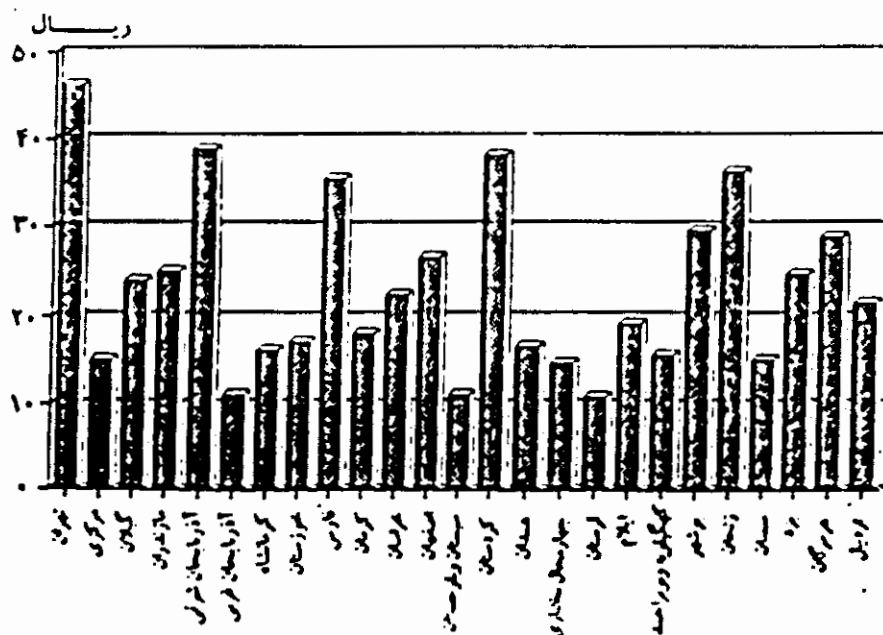
استان خراسان با رقم ۲۲/۵، در جایگاه هفتم نسبت به سایر استان‌های کشور قرار گرفته است.

جدول ۶-۷- بهره‌دهی انرژی کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان در سال ۱۳۷۲

شرح	کل کشور	تهران	اصفهان	زنجان	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	خراسان	مرکزی	گیلان	سایر استان‌ها
بهره‌دهی انرژی	۲۷/۷	۴۶/۲	۲۶/۶	۳۶/۲	۱۷/۱	۳۵/۴	۳۸/۸	۲۲/۵	۱۵/۱	۲۴/۱	۱۸/۳

مأخذ: آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲.

نمودار ۳- بهره‌دهی انرژی در کارگاه‌های بزرگ صنعتی برحسب استان: ۱۳۷۲

۶-۶- شرکت های تعاونی

شرکت های تعاونی صنعتی: تعداد شرکت های تعاونی ثبت شده در سال ۱۳۷۵ در کل کشور، ۴۰۸۶ مورد بوده که در بین آنها ۱۴۶۰ تعاونی از تعاونی های فعال به شمار می روند. استان خراسان با تعداد ۳۶۵ شرکت تعاونی ثبت شده و با سرمایه ۲۶۱۰۹ میلیون ریال در میان سایر استان های کشور، از نظر تعداد و میزان سرمایه در جایگاه اول قرار دارد. شرکت های تعاونی فرش دستباف: شرکت های تعاونی فرش ثبت شده در سال ۱۳۷۵، در سراسر کشور ۷۲۴ واحد با سرمایه ۱۸۱۳۸ میلیون ریال برآورد شده است. استان خراسان با تعداد ۵۷ شرکت تعاونی فرش دستباف و سرمایه ۲۲۷۳ میلیون ریال پس از استان های فارس و اصفهان، در جایگاه سوم قرار گرفته است.

جدول ۶-۸- مشخصات عمومی شرکت های تعاونی صنعتی برحسب استان در پایان اسفند (میلیون ریال)

استان	تعاونی های ثبت شده ^۱				تعاونی های فعال			
	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه
آذربایجان شرقی	۸۳	۲۲۷۵	۲۳۰۳	۳۹۷۵	۴۴	۱۷۳۵	۱۷۶۰	۱۷۶۲
آذربایجان غربی	۱۶۸	۱۵۸۳	۳۳۵۸	۸۵۴۲	۶۴	۵۱۰	۱۹۰۲	۲۱۳۵
اردبیل	۷۳	۱۱۰۹	۱۲۰۲	۳۴۲۶	۱۰	۸۷	۱۳۱	۴۴۵
اصفهان	۲۴۷	۳۶۷۶	۷۳۴۹	۷۹۵۹	۱۷۵	۳۰۳۶	۶۱۱۵	۶۷۸۹
ایلام	۱۰۱	۸۲۴	۱۳۶۳	۲۵۵۲	۶۵	۵۵۵	۸۶۹	۲۴۳۳
بوشهر	۹۸	۱۰۰۹	۱۳۰۹	۴۳۰۰	۲۵	۲۲۱	۳۴۵	۱۱۲۶
تهران	۲۲۴	۵۹۵۲	۶۱۵۴	۱۱۰۹۴	۸۱	۲۹۱۰	۳۰۶۳	۲۶۵۰
چهارمحال و بختیاری	۸۱	۸۴۶	۱۳۵۴	۲۷۸۶	۲۹	۲۵۶	۴۸۹	۲۸۴
خراسان	۳۶۵	۶۸۶۳	۷۶۳۰	۲۶۱۰۹	۹۶	۲۸۰۴	۳۳۷۱	۴۵۶۸
خوزستان	۳۲۸	۳۵۲۲	۴۲۶۰	۳۹۷۳	۷۲	۷۲۵	۱۱۵۱	۶۴۹
زنجان	۹۶	۸۶۱	۹۹۱	۵۷۷۴	۲۱	۱۵۷	۲۲۶	۹۰۱
سمنان	۱۳۰	۱۹۲۰	۲۲۹۱	۱۱۲۰۶	۲۹	۳۴۰	۶۱۶	۴۱۱۰
سیستان و بلوچستان	۱۷۲	۱۷۶۹	۳۸۶۸	۱۶۷۱۰	۵۴	۴۴۶	۱۳۵۱	۹۰۳۵
فارس	۲۱۵	۲۳۰۶	۴۶۵۸	۱۲۶۸۰	۶۲	۵۰۹	۱۰۶۲	۱۹۷۲
قم	۱۷	۱۰۰	۱۴۰	۳۰	۹	۴۶	۷۹	۹
کردستان	۱۴۳	۱۶۰۵	۲۰۰۳	۱۲۴۴۷	۶۴	۵۵۸	۸۴۴	۶۸۴۵
کرمان	۲۳۵	۴۳۶۷	۵۱۱۱	۱۱۲۵۸	۵۰	۵۲۳	۸۰۴	۱۶۰۸
کرمانشاه	۱۶۱	۱۶۹۹	۱۹۵۲	۵۵۴۵	۵۲	۳۹۲	۶۲۲	۲۲۲۴
کهگیلویه و بویراحمد	۱۲۳	۱۱۰۲	۱۴۶۱	۳۱۰۷	۶۳	۵۰۹	۶۹۵	۵۹۳
گیلان	۱۰۷	۱۶۲۹	۲۲۱۰	۴۷۱۹	۴۵	۷۲۳	۱۲۶۷	۱۸۵۹
لرستان	۲۱۸	۲۰۶۲	۳۳۱۱	۵۶۵۸	۱۰۰	۷۲۷	۱۳۶۸	۹۸۹
مازندران	۱۸۹	۱۹۲۲	۳۰۳۱	۱۰۳۰۶	۶۸	۵۸۹	۱۱۷۰	۲۷۶۵
مرکزی	۱۷۵	۱۷۳۲	۲۰۱۲	۵۷۳۲	۵۷	۴۷۰	۶۱۷	۳۰۵۵
هرمزگان	۱۳۱	۱۰۵۷	۱۲۸۹	۴۰۷۲	۴۳	۴۲۵	۵۱۵	۲۱۰۹
همدان	۱۰۳	۱۱۳۹	۱۶۲۳	۴۲۹۳	۴۱	۳۲۷	۶۶۸	۵۰۱
یزد	۱۰۳	۴۱۱۶	۴۴۰۰	۸۶۷۱	۴۱	۳۴۰	۵۹۰	۱۵۳۰
سال ۱۳۷۱	۲۲۸۵	۳۶۹۵۳	۴۷۰۹۹	۱۹۸۰۶	۱۷۷۱	۱۳۲۹۶	...	۴۰۰۳
سال ۱۳۷۲	۲۵۶۱	۸۲۷۳۰	۹۲۸۵۵	۴۰۲۳۶۵	۸۹۰	۱۵۴۷۲	...	۵۷۷۷
سال ۱۳۷۳	۳۱۰۴	۹۵۲۰۸	۱۰۶۰۳۳	۵۷۱۷۹	۹۵۵	۱۶۰۸۹	...	۱۳۰۲۲
سال ۱۳۷۴	۳۵۷۱	۱۰۲۰۹۶	۱۱۳۹۷۴	۸۵۷۰۵	۱۱۶۴	۲۲۱۹۹	۲۹۶۳۶	۲۶۱۹۲
سال ۱۳۷۵	۴۰۸۶	۵۷۰۴۵	۷۶۶۳۳	۱۹۶۹۲۴	۱۴۶۰	۱۹۹۲۰	۳۱۶۹۰	۶۲۹۴۴

۱- شامل تعاونی های فعال، در دست اجرا و... می باشد. مأخذ: وزارت تعاون، (ز.پ).

جدول ۹-۶- مشخصات عمومی شرکت های تعاونی صنعتی برحسب استان در پایان اسفند

(میلیون ریال)

سال و استان	تعاونی های ثبت شده ^۱				تعاونی های فعال			
	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه
آذربایجان شرقی	۳۲	۹۱۹۵	۹۱۹۸	۱۱۵۰	۲۴	۷۷۳۱	۷۷۳۴	۸۹۱
آذربایجان غربی	۳۰	۶۳۷۱	۷۴۰۶	۱۱۱۸	۲۰	۵۰۲۴	۶۰۰۰	۷۴۰
اردبیل	۲۰	۲۶۸	۲۸۲	۳۲۷	۳	۲۴	۳۷	۱۰۶
اصفهان	۶۱	۵۰۲۱۷	۵۰۴۶۰	۱۷۵۳	۵۸	۴۹۸۱۷	۵۰۰۶۰	۱۷۵۲
ایلام	۱۴	۸۱۶	۹۴۰	۲۶۰	۱۰	۴۸۶	۵۹۶	۲۰۳
بوشهر	۳۴	۱۲۰۳	۱۲۸۰	۴۲۷	۲۵	۹۴۰	۱۰۱۷	۲۹۳
تهران	۱۹	۷۶۱۰	۷۶۱۶	۳۶۶	۹	۶۶۰۹	۶۶۱۵	۳۰۳
چهارمحال و بختیاری	۸	۵۶۳۲	۵۷۶۰	۲۸۲	۸	۵۶۳۲	۵۷۶۰	۲۸۲
خراسان	۵۷	۹۷۵۸	۹۹۶۴	۲۲۷۳	۲۷	۸۱۱۲	۸۳۰۹	۹۹۰
خوزستان	۱۷	۱۶۹۳	۱۷۸۴	۲۰۵	۶	۹۸۸	۱۰۵۲	۷۲
زنجان	۷	۲۱۰	۲۱۰	۳۳۶	۶	۱۶۰	۱۶۰	۳۲۱
سمنان	۶	۳۴۵۹	۳۵۱۱	۱۳۱	۵	۳۳۹۶	۳۴۴۸	۱۳۰
سیستان و بلوچستان	۸	۲۸۲	۵۰۵	۱۷۹	۱	۵۰	۱۲۳	۳۰
فارس	۱۰۹	۱۵۲۵۱	۳۰۵۰۵	۲۲۲۰	۸۰	۱۳۷۸۹	۲۷۵۸۱	۱۱۴۹
قم	۳	۱۲۱۱	۱۲۳۴	۸۱	۲	۱۱۶۱	۱۱۸۴	۷۶
کردستان	۴۲	۱۲۹۸۹	۱۳۰۳۹	۴۹۴	۳۷	۱۲۷۸۲	۱۲۸۲۹	۴۸۰
کرمان	۳۹	۶۰۸۴	۶۲۵۲	۴۹۰	۳۳	۵۶۲۸	۵۷۷۹	۳۸۷
کرمانشاه	۲۵	۱۱۱۳۵	۱۱۱۵۷	۶۴۷	۲۱	۱۰۵۴۹	۱۰۵۷۱	۵۶۹
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰	۱۰۷۳	۱۰۸۵	۵۱	۶	۱۰۱۲	۱۰۲۴	۲۰
گیلان	۶	۱۰۷۳	۱۱۴۰	۶۶	۲	۹۷۷	۱۰۴۴	۲۱
لرستان	۵۲	۳۹۴۲	۴۴۶۶	۳۳۰	۲۹	۲۹۷۱	۳۳۴۶	۲۳۱
مازندران	۳۶	۷۷۵۳	۷۹۷۲	۹۵۸	۳۲	۷۶۷۸	۷۸۹۶	۷۴۶
مرکزی	۲۶	۹۵۰۴	۹۵۱۲	۶۱۶	۱۴	۸۲۰۷	۸۲۱۵	۴۲۸
هرمزگان	۱۲	۳۱۰	۳۵۰	۲۳۷	۳	۱۰۴	۱۰۸	۹
همدان	۱۲	۹۳۹۷	۹۴۴۴	۱۱۹۵	۷	۹۲۸۸	۹۳۲۷	۱۰۷۶
یزد	۳۹	۱۰۲۰۷	۱۰۲۵۲	۱۹۴۷	۳۶	۹۸۰۹	۹۸۵۳	۱۰۰۴
سال ۱۳۷۱	۱۷۸	۱۷۶۲۷۵	۱۷۷۳۴۵	۵۳۲۲	۱۰۵	۱۱۷۹۷۲	۰۰۰	۳۵۹۹
سال ۱۳۷۲	۲۱۰	۱۵۲۲۱۴	۱۵۳۸۰۵	۶۴۹۴	۱۳۵	۱۴۵۴۲۸	۰۰۰	۴۶۲۲
سال ۱۳۷۳	۳۶۶	۱۶۸۳۳۱	۱۷۰۴۱۵	۸۴۵۲	۱۷۴	۱۶۰۹۶۲	۰۰۰	۵۳۷۰
سال ۱۳۷۴	۵۲۲	۱۷۷۶۴۲	۱۸۰۱۳۲	۱۷۹۹۶	۳۱۸	۱۶۱۹۳۵	۱۶۳۷۸۷	۸۵۱۵
سال ۱۳۷۵	۷۲۴	۱۸۶۶۴۳	۲۰۵۳۲۴	۱۸۱۳۸	۵۰۴	۱۷۲۹۲۴	۱۸۹۶۶۸	۱۲۳۰۸

۱- شامل تعاونی های فعال، در دست اجرا و... می باشد.
منابع: وزارت تعاون، (ارپ)

۶-۷- معدن

۶-۷-۱- تولید و اشتغال

در سال ۱۳۷۴، تعداد ۲۴۰۰ معدن در حال بهره‌برداری در کشور گزارش شده است که تعداد ۱۹۲۲ معدن مربوط به بخش خصوصی و ۴۷۸ معدن مربوط به بخش عمومی بوده است.

استان خراسان با تعداد ۱۶۴ معدن، رتبه اول را از لحاظ تعداد معادن در کشور داراست که از این تعداد ۱۳۸ معدن متعلق به بخش خصوصی و ۲۷ معدن متعلق به بخش عمومی بوده است. استان خراسان از نظر ذخایر معدنی از جمله مناطق غنی کشور است و حدود ۳۰ نوع ماده معدنی با ذخیره قطعی ۱۱۶۱/۴۸ میلیون تن در استان شناسایی گردیده و در حال بهره‌برداری می‌باشد. طی سال ۱۳۷۳ معادل ۳۱۴۹ هزار تن مواد معدنی به ارزش حدود ۵۰ میلیارد ریال در استان تولید شده است. براساس آمارگیری سال ۱۳۷۳ تعداد معادن در حال بهره‌برداری استان خراسان بالغ بر ۱۶۴ معدن بوده که موجب اشتغال ۲۸۸ نفر به طور مستقیم در سطح استان گردیده است.

۶-۷-۲- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) در بخش معدن

میزان اعتبارات طرح‌های ملی بخش معادن استان در سال ۱۳۷۴ معادل ۴۳۴۸۲۰ میلیون ریال بوده است. این میزان شامل ماشین‌آلات، ابزار و وسایل و تجهیزات اداری، وسایل نقلیه، ساختمان و زمین. راه اختصاصی. توسعه و اکتشاف و غیره می‌شده است. استان خراسان از لحاظ میزان سرمایه‌گذاری در بخش معدن، در مقایسه با سایر استان‌ها، پس از استان کرمان، حایز رتبه دوم است.

جدول ۶-۱۰- تعداد، متوسط شاغلان، جبران خدمات مزد و حقوق بگیران و ارزش تولیدات معادن در حال بهره برداری

رتبه هر استان	سال و استان	تعداد معادن			متوسط شاغلان ^۱			جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	ارزش تولیدات (میلیون ریال)
		جمع	نحوه مدیریت		جمع	خط تولید			
			خصوصی	عمومی		ماهر	غیر ماهر		
۱	خراسان	۱۶۴	۱۳۸	۲۷	۲۷۲۱	۱۱۳۸	۱۲۰۵	۳۷۷۱	۱۴۸۹۰
۲	اصفهان	۱۶۳	۱۳۱	۳۲	۴۱۷۶	۲۰۷۱	۱۳۴۵	۷۵۹	۲۴۷۷۶
۳	آذربایجان شرقی	۱۴۵	۱۱۳	۳۱	۱۱۹۳	۵۸۰	۳۷۹	۲۳۴	۵۷۸۹۶
۴	آذربایجان غربی	۱۴۰	۱۱۶	۲۴	۵۳۶	۲۲۳	۲۰۰	۱۱۴	۲۱۸۶
۵	خوزستان	۱۳۹	۱۲۵	۱۵	۱۲۵۲	۵۲۸	۴۷۹	۲۴۶	۶۳۱۲
۶	فارس	۱۳۸	۱۲۷	۱۱	۱۸۷۴	۱۰۳۴	۵۷۶	۲۶۴	۱۰۱۹۲
۷	تهران	۱۳۷	۱۱۳	۲۴	۲۳۶۹	۹۶۷	۹۳۱	۴۷۲	۱۷۶۴۱
۸	کرمان	۱۳۲	۱۱۸	۱۴	۱۲۳۵۴	۳۳۵۰	۴۹۵۰	۴۰۵۳	۹۴۸۱۵
۹	همدان	۱۲۲	۸۲	۴۰	۶۴۴	۲۵۵	۲۸۵	۱۰۵	۳۹۸۴
۱۰	مازندران	۱۱۸	۸۴	۳۳	۷۵۱۰	۳۶۵۵	۳۰۷۰	۷۸۵	۴۲۲۰۶
۱۱	کردستان	۱۱۸	۱۰۰	۱۸	۶۱۳	۱۶۱	۳۳۰	۱۲۲	۳۴۰۴
۱۲	سمنان	۱۰۷	۹۱	۱۶	۴۱۱۷	۲۰۵۶	۷۴۲	۱۳۱۹	۲۵۲۱۹
۱۳	گیلان	۹۲	۴۰	۵۲	۷۳۲	۱۷۵	۴۳۹	۱۱۸	۳۰۸۳
۱۴	لرستان	۷۹	۷۰	۹	۱۰۶۴	۳۸۹	۳۹۵	۲۸۰	۵۲۲۳
۱۵	چهارمحال و بختیاری	۶۹	۴۰	۲۹	۴۳۷	۲۲۵	۱۴۱	۷۱	۳۱۳۹
۱۶	کرمانشاه	۶۹	۵۲	۱۸	۳۶۰	۲۶۸	۶۶	۲۶	۵۱۳
۱۷	مرکزی	۶۸	۵۸	۱۰	۱۲۶۲	۵۹۲	۳۷۵	۲۹۵	۶۶۶۶
۱۸	زنجان	۶۶	۴۷	۱۹	۹۴۶	۳۳۷	۴۸۲	۱۲۸	۷۶۲۳
۱۹	بوشهر	۶۳	۵۶	۷	۶۷۲	۲۲۵	۲۷۸	۱۶۸	۱۹۹۱
۲۰	هرمزگان	۵۳	۴۲	۱۱	۱۴۰۴	۴۷۶	۵۴۶	۳۸۱	۵۸۶۴
۲۱	کهگیلویه و بویراحمد	۵۳	۴۷	۶	۱۳۳	۶۴	۴۰	۲۹	۲۶۲
۲۲	یزد	۴۷	۳۸	۹	۲۵۷۹	۱۵۶۷	۳۰۹	۷۰۴	۲۰۳۷۸
۲۳	اردبیل	۳۶	۲۷	۱۰	۱۴۴	۸۴	۳۳	۲۷	۵۶۲
۲۴	ایلام	۳۰	۲۶	۴	۲۰۸	۷۶	۶۲	۷۰	۹۶۱
۲۵	سیستان و بلوچستان	۲۹	۲۱	۸	۴۱۵	۱۷۸	۱۵۸	۷۹	۲۳۱۶
۲۶	قم	۲۳	۲۱	۲	۳۴۱	۲۰۲	۹۸	۴۲	۲۱۸۹
سال ۱۳۶۵		۷۱۸	۴۳۶	۲۸۲	۴۶۲۹۵	۱۹۳۲۴	۱۷۸۸۸	۹۰۸۵	۴۶۱۷۱
سال ۱۳۷۰		۱۹۲۰	۱۳۹۳	۵۲۷	۵۰۳۲۲	۳۰۱۷۰	۱۳۰۴۷	۷۱۰۶	۹۹۶۸۲
سال ۱۳۷۱		۲۰۴۳	۱۳۹۲	۶۵۱	۵۰۱۹۷	۲۳۵۰۸	۱۵۴۹۰	۱۱۱۹۶	۱۴۳۷۴۰
سال ۱۳۷۲		۲۳۲۸	۱۷۱۴	۶۱۴	۵۵۱۱۳	۲۶۷۸۶	۱۶۳۶۴	۱۱۹۶۲	۲۰۸۴۵۲
سال ۱۳۷۳		۲۴۲۳	۱۸۳۰	۵۹۳	۵۵۱۸۲	۲۲۷۷۱	۱۷۸۰۹	۱۴۶۰۳	۲۷۰۷۷۵
سال ۱۳۷۴		۲۴۰۰	۱۹۲۲	۴۷۸	۵۰۰۵۶	۲۰۸۷۳	۱۷۹۱۳	۱۱۲۶۹	۳۱۱۱۸۰

۱- اطلاعات سال ۱۳۶۵، مربوط به متوسط تعداد مزد و حقوق بگیران می باشد.

۲- شامل ارزش تولیدات مواد معدنی و سایر تولیدات می باشد.

مأخذ: مرکز آمار ایران (ر.ب).

جدول ۶-۱۱- سرمایه گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه ای) معادن در حال بهره برداری بر حسب نوع اموال سرمایه ای

(میلیون ریال)

رتبه	سال و استان	کل سرمایه گذاری	ماشین آلات، ابزار و وسایل بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و زمین	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	سایر
۱	کرمان	۲۹۰۳۱۸	۱۰۹۳۹۹	۱۲۸۷۴	۱۴۰۷۵۶	۱۰۷۵۲	۱۵۱۷۵	۱۳۶۳
۲	خراسان	۱۸۷۹۴	۵۳۶۴	۱۰۷۸	۵۸۰	۱۰۸۴	۵۹۶۹	۴۷۱۹
۳	سمنان	۱۶۵۰۵	۹۲۹۹	۷۹۵	۱۷۷۸	۵۶۱	۲۹۹	۳۷۷۱
۴	اصفهان	۱۶۰۹۷	۱۳۸۹۰	۴۷۸	۶۴۲	۶۱۱	۲۵۸	۲۱۸
۵	هرمزگان	۱۴۵۹۲	۱۲۹۲۹	۷۷۸	۴۳۱	۴۵۳	۰	۱
۶	مازندران	۱۰۶۹۵	۷۰۰۸	۱۲۰۳	۲۰۰۴	۱۱۱	۳۰۸	۶۱
۷	فارس	۹۰۶۷	۵۴۲۷	۱۲۰۱	۵۶۹	۱۳۷	۱۷۳۳	۰
۸	تهران	۸۶۰۵	۵۲۶۹	۹۱۱	۱۴۱۲	۴۷۰	۳۸	۵۰۵
۹	لرستان	۷۷۳۱	۶۴۸۴	۳۲	۳۷۶	۶۰۱	۷۰	۱۶۸
۱۰	همدان	۷۱۱۷	۶۰۰۸	۲۸۷	۵۶۹	۱۰۷	۱۱۹	۲۸
۱۱	مرکزی	۶۵۷۷	۵۰۴۸	۲۸۵	۴۷۳	۳۰۷	۲۸۸	۱۷۵
۱۲	آذربایجان شرقی	۵۰۴۷	۳۳۲۴	۱۰۳۰	۱۵۸	۲۹۵	۱۶۵	۷۴
۱۳	خوزستان	۳۹۳۲	۳۱۱۰	۵۱۸	۱۷۴	۱۰۵	۱۵	۱۰
۱۴	کردستان	۳۷۸۳	۲۸۴۵	۲۵۳	۴۲۴	۱۰۶	۳	۱۵۲
۱۵	زنجان	۳۲۰۶	۱۲۳۶	۹۳۵	۶۸۲	۱۶۶	۲۵	۱۶۲
۱۶	چهارمحال و بختیاری	۲۳۵۰	۱۹۱۹	۱۰۵	۳۰۱	۴۰	۵	-۲۰
۱۷	سیستان و بلوچستان	۱۹۲۳	۱۲۶۷	۶۱۷	۳۵	۳	۰	۲
۱۸	یزد	۱۹۱۵	۸۶۱	۹۸۳	۲۸	۶	۳۵	-
۱۹	گیلان	۱۸۵۳	۱۳۹۷	۳۹۶	۴۸	۱۲	۰	۰
۲۰	بوشهر	۹۸۷	۶۴۵	۱۹۷	۱۲	۱۳۳	۰	۰
۲۱	آذربایجان غربی	۸۹۴	۷۱۶	-۱۷۷	۱۲۴	۱۹۷	۱	۳۴
۲۲	قم	۷۸۲	۳۹۶	۴۱	۱۵۷	۵۲	۱۳۳	۳
۲۳	اردبیل	۷۴۸	۵۷۲	۷	۱۲۹	۴۰	۰	۰
۲۴	کرمانشاه	۷۰۴	۶۰۲	۵۴	۴	۲۸	۱۵	۲
۲۵	ایلام	۳۶۸	۳۶۸	-۱۱	۲	۴	۰	۵
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۲۳۲	۵۵	۱۶	۱	۴۹	۴۰	۷۰
	سال ۱۳۶۵	۶۸۲۵	۳۰۷۰	۰۰۰	۱۹۴۳	-	۱۸۱۳	۰۰۰
	سال ۱۳۷۰	۱۰۶۴۴۲	۶۶۹۸۸	۱۷۷۵۰	۶۹۱۷	۵۹۷۲	۸۸۱۴	۰۰۰
	سال ۱۳۷۱	۱۳۸۸۲۵	۱۰۰۶۱۲	۳۱۸۰۴	۹۹۶۴	۲۸۴۶	۳۶۰۰	۰۰۰
	سال ۱۳۷۲	۱۵۵۳۰۷	۱۱۵۰۹۴	۱۲۸۶۱	۱۲۵۰۸	۵۵۸۱	۵۵۱۱	۳۷۵۱
	سال ۱۳۷۳	۴۷۳۵۲۹	۲۷۳۱۳۴	۲۴۲۶۱	۱۲۰۹۸۷	۷۰۶۶	۴۶۵۲	۴۳۴۲۸
	سال ۱۳۷۴	۴۳۴۸۲۰	۲۰۵۴۳۷	۲۴۸۸۵	۱۵۱۸۶۷	۱۶۴۳۲	۲۴۶۹۴	۱۱۵۰۴

مأخذ: مرکز آمار ایران (واب)

۶-۷-۳- ارزش افزوده بخش معادن

ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری در کل کشور به ۱۰۳۴۲۱۲ میلیون ریال در سال ۱۳۷۴ رسید که از این میزان حدود ۵۱۵۴۹ میلیون ریال به معادن استان خراسان اختصاص یافته است. این استان از نظر میزان ارزش افزوده معادن در مقایسه با استان‌های کل کشور پس از استان‌های کرمان، مازندران، اصفهان و زنجان در جایگاه پنجم قرار گرفته و این در حالی است که از نظر تعداد معدن، این استان، دارای رتبه اول در کشور است. نتایج این بررسی‌ها نشان می‌دهد که بازدهی معادن در این استان با توجه به این که بیشترین تعداد معدن در استان خراسان قرار دارد، کمتر از حد معمول است.

جدول ۶-۱۲- ارزش افزوده و ارزش پرداختی‌ها و دریافت‌های معادن در حال بهره‌برداری (میلیون ریال)

رتبه	سال و استان	ارزش افزوده	ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها)	ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها)
۱	کرمان	۳۶۴۳۵۴	۹۱۲۶۴	۴۵۵۶۱۸
۲	مازندران	۸۰۴۶۸	۲۳۵۱۴	۱۰۳۹۸۳
۳	اصفهان	۷۵۱۰۴	۴۷۸۰۸	۱۲۲۹۱۲
۴	زنجان	۵۱۸۶۷	۱۵۱۸۵	۶۷۰۵۲
۵	خراسان	۵۱۵۴۹	۱۴۴۸۶	۶۶۰۳۵
۶	هرمزگان	۴۹۴۶۱	۱۲۶۴۳	۶۲۰۹۵
۷	تهران	۴۸۲۵۳	۲۱۵۹۴	۶۹۸۴۷
۸	یزد	۴۵۱۹۴	۱۷۰۵۲	۶۲۲۴۶
۹	سمنان	۴۱۴۴۳	۱۵۰۲۴	۵۶۴۶۷
۱۰	فارس	۳۸۳۲۲	۱۰۱۳۹	۴۸۴۶۱
۱۱	مرکزی	۳۴۱۲۷	۹۲۰۹	۴۳۳۳۶
۱۲	لرستان	۳۰۵۲۰	۱۵۰۴۴	۴۵۵۶۴
۱۳	خوزستان	۱۷۶۸۵	۱۰۰۲۳	۲۷۷۰۹
۱۴	آذربایجان شرقی	۱۷۴۷۴	۸۷۶۱	۲۶۲۳۵
۱۵	گیلان	۱۳۹۵۶	۱۵۱۲۴	۲۹۰۸۱
۱۶	آذربایجان غربی	۱۱۴۴۴	۴۱۸۲	۱۵۶۲۵
۱۷	کردستان	۱۰۷۷۶	۲۹۱۲	۱۳۶۸۷
۱۸	همدان	۹۶۹۲	۴۶۸۵	۱۴۳۷۸
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۹۴۴۶	۳۷۶۱	۱۳۲۰۷
۲۰	بوشهر	۸۸۰۷	۳۱۵۵	۱۱۹۶۲
۲۱	سیستان و بلوچستان	۶۰۰۶	۲۷۶۸	۸۷۷۴
۲۲	قم	۵۲۴۸	۲۴۸۳	۷۷۳۱
۲۳	اردبیل	۴۷۳۶	۸۷۵	۵۶۱۱
۲۴	کرمانشاه	۴۲۳۷	۱۲۶۲	۵۴۹۹
۲۵	ایلام	۲۴۴۷	۱۴۱۵	۳۸۶۲
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۱۵۹۵	۲۳۵	۱۸۳۱
	سال ۱۳۷۰	۳۶۴۶۳۲	۸۵۰۲۴	۴۴۹۶۵۶
	سال ۱۳۷۱	۴۵۳۳۷۲	۱۴۴۲۳۸	۵۹۷۶۰۹
	سال ۱۳۷۲	۵۵۰۰۴۵	۱۷۳۴۸۶	۷۲۳۵۳۱
	سال ۱۳۷۳	۹۱۱۳۷۸	۲۷۶۴۳۶	۱۱۸۷۸۰۴
	سال ۱۳۷۴	۱۰۳۴۲۱۲	۳۵۴۵۹۶	۱۳۸۸۸۰۸

مأخذ: مرکز آمار ایران (ر.پ).

سطح زیرکشت محصولات دیم کشاورزی کل کشور در سال ۱۳۷۲ به ۸۵۴۵/۲ هزار هکتار می‌رسد که از این میزان، استان خراسان با ۱۳۵۱/۵ هزار هکتار در جایگاه اول قرار داشته است.

سطح زیرکشت محصولات آبی کشاورزی کشور در سال ۱۳۷۲، به ۶۹۱۳/۷ هزار هکتار می‌رسد. استان خراسان با مساحت ۱۱۴۴/۶ هزار هکتار محصولات آبی کشاورزی در مقایسه با سایر استان‌ها جایگاه اول را کسب کرده است.

طبق برآورد وزارت کشاورزی در کل کشور طی سال زراعی ۱۳۷۴-۱۳۷۵ سطح زیرکشت و میزان تولید گندم به ترتیب ۶/۳ میلیون هکتار و ۱۰ میلیون تن بوده که نسبت به سال زراعی قبل به ترتیب ۳/۶ درصد و ۱۰/۸ درصد کاهش داشته است. استان خراسان در سال ۱۳۷۴-۱۳۷۵ از نظر سطح زیرکشت و میزان تولید جو به ترتیب با ۱۹/۵ درصد و ۲۰/۵ درصد و از نظر سطح زیرکشت گندم با ۱۳/۵ درصد و از نظر سطح زیرکشت و میزان تولید چغندر قند با ۳۵/۷ درصد و از جهت سطح زیرکشت محصولات جالیزی با ۲۴/۹ درصد، و از نظر سطح زیرکشت و میزان تولید بادام به ترتیب با ۳۵/۳ درصد و ۱۸/۱ درصد، بیشترین سهم را در کشور داشته است.

همچنین این استان از نظر میزان سطح زیرکشت پنبه، میوه‌های دانه‌دار و میوه‌های هسته‌دار و پسته در مقایسه با سایر استان‌های کشور در جایگاه دوم قرار دارد.

برطبق آمار، مساحت بهره‌برداری‌های با زمین آبی در استان خراسان در سال ۱۳۷۲، ۱۱۴۴/۶ هزار هکتار بوده است که از این مقدار، حدود ۷۳۱/۹ هزار هکتار زیرکشت محصولات سالانه، ۳۳۶/۳ هزار هکتار متعلق به آیش است و ۷۶/۴ هزار هکتار اختصاص به باغ و قلمستان دارد.

جدول ۱-۷- سطح زیر کشت محصولات عمده سالانه و دائمی کشاورزی (هکتار)

رتبه	سال زراعی ۱۳۷۴-۱۳۷۵		سال زراعی ۱۳۷۳-۱۳۷۴		نوع محصول
	کل کشور	خراسان	کل کشور	خراسان	
اول	۶۳۲۷۹۲۸	۸۵۶۲۲۳	۶۵۶۷۴۴۰	۱۰۹۲۲۳۱	گندم
اول	۱۶۷۴۱۴۰	۳۲۶۶۱۷	۱۷۵۱۵۷۴	۳۵۱۷۴۴	جو
سیزدهم	۶۰۱۳۴۴	۲۴۹۵	۵۶۵۵۷۵	۱۰۴۲	برنج ^۱
چهارم	۱۳۶۳۱۰۴	۱۳۷۸۸۰	۱۱۰۹۷۶۰	۴۹۷۰۸	حبوبات
پنجم	۱۹۸۲۱۳	۹۷۳۹	۱۹۷۶۹۱	۷۳۶۲	دانه‌های روغنی
اول	۱۴۹۲۰۳	۵۳۲۳۵	۲۰۲۶۹۳	۶۸۹۱۰	چغندر قند
دوم	۳۲۰۴۱۸	۷۷۳۶۶	۲۷۴۷۰۷	۶۴۵۵۹	پنبه ^۲
هشتم	۱۷۵۶۹	۱۹۱	۱۳۷۰۴	۱۴۴	توتون و تنباکو ^۳
سیزدهم	۹۷۶۱۷۷	۴۲۹۴۵	۹۴۲۴۷۰	۴۷۸۱۴	نباتات علوفه‌ای
سوم	۱۴۳۲۶۶	۱۲۵۱۵	۱۴۴۶۷۰	۱۴۶۹۹	سیب زمینی
چهارم	۴۱۰۸۵	۳۴۰۷	۴۷۹۹۷	۶۳۲	پیاز
ششم	۲۰۹۸۱۰	۱۴۵۵۰	۱۴۷۴۲۱	۲۲۸۰۹	سبزیجات
اول	۲۸۰۳۱۳	۶۹۸۲۲	۲۴۴۴۹۲	۴۶۰۴۳	محصولات جالیزی
دوم	۴۹۳۹۵۹	۷۳۴۷۶	۴۸۷۶۹۴	۷۷۰۰۳	میوه‌های دانه‌دار ^۴
دوم	۱۰۱۰۸۱	۱۳۶۳۶	۹۹۶۲۵	۱۲۵۴۷	میوه‌های هسته‌دار ^۵
دهم	۲۰۱۵۹۱	۴۱	۲۰۰۱۰۵	۴۱	مرکبات ^۶
هشتم	۱۶۶۱۳۴	۶۵۰	۱۵۱۰۶۶	۶۷۰	خرما ^۷
دوم	۲۳۱۹۴۵	۲۳۵۴۱	۲۱۷۵۵۷	۲۲۸۵۲	پسته ^۸
چهارم	۳۵۷۸۳	۲۳۵۴	۳۲۲۸۷	۲۰۱۸	گردو
اول	۶۹۶۹۴	۲۴۵۶۴	۶۴۵۰۷	۲۲۸۱۵	بادام ^۹

۱- در بین ۱۷ استان.

۲- در بین ۱۶ استان.

۳- در بین ۱۳ استان.

۴- شامل: گلابی، به، انگور، انجیر و انار می‌باشد.

۵- میوه‌های هسته‌دار شامل آلبالو، گیلاس، گوجه سبز، آلو، هلو، شفتالو، زردآلو، قیسی، شلیل و آلو قنطریه می‌باشد.

۶- در بین ۱۲ استان.

۷- در بین ۱۳ استان.

۸- در بین ۱۸ استان.

۹- در بین ۲۲ استان.

مأخذ: گزارش اوضاع اقتصادی و اجتماعی استان‌های کشور در سال ۱۳۷۵.

جدول ۷-۲- مساحت بهره‌برداری‌های با زمین آبی بر حسب استان در سال ۱۳۷۲ (صد بهره‌برداری - صد هکتار)

رتبه	استان	کل		زیرکشت محصولات سالانه		آبش		باغ و قلمستان	
		تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت
۱	خراسان	۳۰۰۷	۱۱۴۴۶	۲۴۳۸	۷۳۱۹	۱۰۱۶	۳۳۶۳	۱۷۱۷	۷۶۴
۲	مازندران	۲۵۷۵	۳۹۰۴	۲۲۱۱	۳۵۰۷	۳۴	۴۸	۱۰۴۶	۳۴۹
۳	گیلان	۱۸۵۸	۱۶۹۸	۱۷۸۴	۱۶۲۱	۱۲	۱۱	۱۲۱	۶۵
۴	آذربایجان شرقی	۱۷۳۸	۴۲۵۷	۱۲۵۶	۲۶۴۷	۴۵۶	۸۹۱	۱۰۳۹	۷۱۹
۵	اصفهان	۱۵۷۹	۳۱۰۴	۱۲۹۷	۲۰۱۱	۴۴۵	۷۹۴	۸۳۶	۲۹۹
۶	فارس	۱۳۴۴	۶۴۱۱	۱۰۰۸	۴۳۹۳	۳۸۱	۱۴۵۹	۶۴۱	۵۵۹
۷	آذربایجان غربی	۱۳۱۷	۴۱۸۴	۱۰۷۳	۲۹۷۷	۲۵۷	۶۱۸	۶۴۴	۵۸۹
۸	کرمان	۱۱۹۴	۳۵۵۷	۶۰۳	۱۵۳۶	۲۸۳	۸۱۷	۱۰۲۱	۱۲۰۴
۹	زنجان	۱۱۱۷	۳۵۰۸	۷۹۴	۱۹۸۶	۳۴۹	۱۰۰۶	۹۰۱	۵۱۵
۱۰	همدان	۱۰۲۰	۲۸۹۰	۷۳۷	۱۸۷۷	۳۷۷	۸۳۱	۷۴۸	۱۸۲
۱۱	مرکزی	۷۰۳	۲۷۵۴	۵۴۵	۱۵۰۰	۳۶۶	۱۰۲۵	۵۷۴	۲۲۹
۱۲	خوزستان	۶۸۹	۵۷۳۴	۵۴۷	۴۴۰۴	۱۱۹	۱۰۹۸	۲۰۴	۲۳۲
۱۳	سیستان و بلوچستان	۶۶۴	۱۸۷۸	۵۳۳	۱۱۴۸	۲۹۲	۶۰۱	۲۶۱	۱۲۹
۱۴	کردستان	۶۶۴	۱۴۳۱	۵۴۱	۹۸۷	۱۹۳	۲۹۲	۳۳۰	۱۵۲
۱۵	لرستان	۵۹۶	۱۸۸۶	۵۵۱	۱۴۲۶	۱۹۱	۳۷۷	۱۸۱	۸۳
۱۶	اردبیل	۵۶۲	۲۲۸۹	۴۶۵	۱۸۵۰	۸۴	۲۱۰	۲۴۶	۲۲۹
۱۷	کرمانشاه	۵۲۹	۱۱۹۸	۴۱۸	۹۸۰	۷۵	۱۰۵	۲۴۲	۱۱۲
۱۸	تهران	۵۱۶	۱۹۸۴	۳۱۳	۱۱۹۵	۱۲۷	۴۸۰	۳۳۰	۳۱۰
۱۹	یزد	۴۴۵	۸۵۳	۲۷۰	۳۲۶	۱۷۲	۳۵۹	۳۸۳	۱۶۹
۲۰	چهارمحال و بختیاری	۳۸۶	۱۰۴۴	۳۲۲	۶۸۰	۱۲۹	۲۷۴	۱۹۹	۹۰
۲۱	هرمزگان	۲۶۹	۷۲۳	۶۹	۳۱۶	۳۲	۱۶۶	۲۴۲	۲۴۱
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۲۵۸	۴۸۲	۱۹۹	۳۱۵	۵۴	۸۷	۱۳۲	۸۱
۲۳	سمنان	۲۴۴	۱۱۱۷	۱۷۲	۶۴۹	۹۲	۳۷۱	۱۷۰	۹۷
۲۴	ایلام	۱۶۴	۳۹۸	۱۴۱	۳۱۷	۳۱	۷۲	۲۵	۱۰
۲۵	بوشهر	۱۳۷	۴۰۸	۴۱	۲۰۷	۱۳	۴۸	۱۱۷	۱۵۳
کل کشور		۲۳۵۷۲	۶۹۱۳۷	۱۸۳۲۸	۴۶۱۷۴	۵۵۷۸	۱۵۴۰۳	۱۲۳۴۹	۷۵۶۰

مأخذ: مرکز آمار ایران، مدیریت آمارهای کشاورزی.

جدول ۷-۳- مساحت بهره‌برداری‌های با زمین دیم بر حسب استان در سال ۱۳۷۲ (صد هکتار)

ردیف	استان	کل		زیرکشت محصولات سالانه		آیش		باغ و قلمستان	
		تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت	تعداد بهره‌برداری	مساحت
۱	خراسان	۱۷۵۸	۱۳۵۱۵	۱۴۲۱	۸۱۲۱	۹۱۰	۴۸۹۳	۲۹۶	۵۰۲
۲	گیلان	۱۵۸۴	۹۰۴	۹۵۸	۲۶۹	۱۱۷	۱۵۱	۱۱۰۶	۴۸۴
۳	مازندران	۱۵۳۸	۴۳۸۲	۱۱۰۶	۳۹۲۷	۱۲۵	۲۴۰	۵۱۹	۲۱۵
۴	آذربایجان شرقی	۱۰۶۹	۸۷۱۳	۸۹۸	۴۳۳۵	۸۹۰	۴۳۷۳	۹	۶
۵	کرمانشاه	۷۳۶	۴۸۳۹	۶۹۸	۳۶۹۰	۲۹۹	۱۱۴۶	۱۱	۴
۶	فارس	۷۳۱	۳۸۳۷	۵۶۹	۲۵۹۳	۲۱۹	۸۳۸	۱۷۳	۴۰۷
۷	آذربایجان غربی	۷۱۸	۴۸۷۰	۵۸۹	۲۹۹۶	۴۱۳	۱۸۱۰	۴۹	۶۴
۸	لرستان	۷۰۶	۵۳۲۷	۶۵۲	۳۴۲۲	۴۱۱	۱۹۰۶	۱	-
۹	کردستان	۶۷۶	۸۴۰۱	۵۶۷	۴۵۲۲	۵۱۱	۳۸۳۰	۹۷	۴۹
۱۰	خوزستان	۵۹۱	۵۷۳۶	۵۵۵	۴۶۶۸	۱۴۱	۱۰۶۸	۱	۱
۱۱	زنجان	۵۶۶	۵۸۴۹	۴۳۵	۲۴۲۸	۴۸۵	۳۴۰۷	۳۸	۱۴
۱۲	اردبیل	۵۳۶	۴۵۷۷	۴۸۳	۲۸۱۱	۳۶۵	۱۷۵۹	۵	۷
۱۳	همدان	۵۱۳	۴۴۶۱	۳۹۸	۱۹۶۸	۴۳۳	۲۴۸۸	۲۱	۵
۱۴	کهگیلویه و بویراحمد	۳۲۷	۱۵۶۴	۲۸۵	۹۸۴	۱۷۶	۵۷۷	۴	۳
۱۵	ایلام	۳۰۹	۱۹۴۱	۲۷۸	۱۲۸۲	۱۷۳	۶۵۸	-	-
۱۶	مرکزی	۲۴۲	۲۷۹۷	۱۸۱	۱۱۲۸	۲۱۹	۱۶۶۴	۱۳	۴
۱۷	چهارمحال و بختیاری	۲۰۰	۸۸۹	۱۶۷	۴۸۰	۱۳۲	۴۰۹	۱	-
۱۸	بوشهر	۱۷۹	۱۵۵۴	۱۴۴	۱۱۸۴	۴۹	۳۴۸	۶۰	۲۲
۱۹	هرمزگان	۱۱۳	۱۲۵	۳۴	۴۸	۱۷	۳۲	۸۹	۴۵
۲۰	سیستان و بلوچستان	۹۳	۲۸۹	۳۰	۴۶	۷۴	۲۳۸	۵	۶
۲۱	اصفهان	۶۸	۴۸۲	۴۸	۱۸۸	۵۰	۲۸۴	-	۱۰
۲۲	تهران	۲۶	۱۳۸	۱۷	۶۳	۱۸	۷۵	-	-
۲۳	سمنان	۲۵	۲۱۹	۲۴	۱۹۲	۵	۲۷	-	-
۲۴	کرمان	۱۶	۴۰	۱۴	۲۵	۷	۱۳	۲	۲
۲۵	یزد	۴	۵	۳	۳	۲	۲	۱	۵
کل کشور		۱۳۳۲۳	۸۵۴۵۲	۱۰۵۵۳	۵۱۳۷۱	۶۲۳۸	۳۲۲۳۲	۲۴۹۹	۱۸۵۰

منبع: مرکز آمار ایران، مدیریت آمارهای کشاورزی.

۷-۲- زراعت و باغداری

مساحت بهره‌برداری‌های محصولات عمده باغی در کشور در سال ۱۳۷۲، مقدار ۱۵۴۵۸/۹ هزار هکتار بوده است که استان خراسان با ۲۴۹۶/۱ هزار هکتار مساحت زراعی در مقایسه با سایر استان‌های کشور، در

جایگاه اول قرار گرفته است.

در سال زراعی ۱۳۷۴-۱۳۷۵، استان خراسان ۱۷۴/۳۵۰ هزار هکتار سطح زیر کشت عمده باغی داشته است که ۱۱۳/۵۷۳ هزار هکتار آن (۶۵/۵ درصد) آبی باید باشد و ۶۰/۶۷۷ هزار هکتار (۳۵ درصد) دیم است. بیشترین میزان تولید محصولات باغی در استان خراسان مربوط به انگور، با میزان تولید ۳۳۲۶۲۶ تن می باشد و کمترین میزان تولید محصولات باغی در این استان مربوط به تولید عنب با ۵۷۱ تن می باشد.

جدول ۷-۴- مساحت بهره برداری های با زمین بر حسب استان: ۱۳۷۲ (صد بهره برداری - صد هکتار)

رتبه	استان	کل		زیرکشت محصولات سالانه		آیش		باغ و قلمستان	
		تعداد بهره برداری	مساحت	تعداد بهره برداری	مساحت	تعداد بهره برداری	مساحت	تعداد بهره برداری	مساحت
۱	خراسان	۳۴۷۴	۲۴۹۶۱	۲۹۷۸	۱۵۴۴۰	۱۶۱۸	۸۲۵۶	۱۸۶۰	۱۲۶۶
۲	آذربایجان شرقی	۱۹۳۹	۱۲۹۶۹	۱۵۸۲	۶۹۸۲	۱۱۳۰	۵۲۶۳	۱۰۴۳	۷۲۴
۳	خوزستان	۱۱۰۱	۱۱۴۷۱	۹۷۱	۹۰۷۲	۲۴۶	۲۱۶۶	۲۰۵	۲۳۳
۴	فارس	۱۶۹۸	۱۰۲۴۸	۱۳۴۹	۶۹۸۵	۵۴۹	۲۳۹۷	۷۸۱	۹۶۶
۵	کردستان	۸۱۹	۹۸۳۲	۷۲۴	۵۵۰۹	۵۷۸	۴۱۲۲	۳۸۹	۲۰۱
۶	زنجان	۱۱۷۹	۹۳۵۷	۹۰۶	۴۴۱۴	۶۷۹	۴۴۱۳	۹۲۵	۵۲۹
۷	آذربایجان غربی	۱۴۸۰	۹۰۵۴	۱۲۵۸	۵۹۷۳	۵۵۷	۲۴۲۸	۶۷۰	۶۵۲
۸	مازندران	۳۳۰۶	۸۲۸۷	۲۸۲۸	۷۴۳۵	۱۵۵	۲۸۸	۱۵۳۷	۵۶۵
۹	همدان	۱۰۷۶	۷۳۵۱	۸۴۰	۳۸۴۵	۶۱۰	۳۳۱۹	۷۶۱	۱۸۶
۱۰	لرستان	۸۵۵	۷۲۱۳	۸۲۵	۴۸۴۸	۴۶۳	۲۲۸۳	۱۸۱	۸۳
۱۱	اردبیل	۷۸۰	۶۸۶۵	۷۱۵	۴۶۶۱	۴۰۴	۱۹۶۹	۲۵۰	۲۳۶
۱۲	کرمانشاه	۸۱۳	۶۰۳۷	۷۹۴	۴۶۷۰	۳۲۷	۱۲۵۱	۲۴۶	۱۱۶
۱۳	مرکزی	۷۲۶	۵۵۵۱	۵۸۴	۲۶۲۸	۴۵۲	۲۶۹۰	۵۸۱	۲۳۳
۱۴	کرمان	۱۱۹۵	۳۵۹۷	۶۰۴	۱۵۶۱	۲۸۴	۸۳۰	۱۰۲۲	۱۲۰۷
۱۵	اصفهان	۱۵۸۲	۳۵۸۷	۱۳۰۳	۲۱۹۹	۴۶۸	۱۰۷۹	۸۳۶	۳۰۹
۱۶	گیلان	۲۲۵۲	۲۶۰۲	۱۹۹۲	۱۸۹۰	۱۲۵	۱۶۲	۱۲۲۳	۵۴۹
۱۷	ایلام	۳۳۹	۲۳۳۸	۳۱۹	۱۵۹۹	۱۸۳	۷۳۰	۲۵	۱۰
۱۸	سیستان و بلوچستان	۷۲۰	۲۱۶۷	۵۴۷	۱۱۹۵	۳۵۵	۸۳۸	۲۶۵	۱۳۵
۱۹	تهران	۵۱۹	۲۱۲۲	۳۱۷	۱۲۵۸	۱۳۸	۵۵۴	۳۳۰	۳۱۰
۲۰	کهگیلویه و بویراحمد	۴۰۹	۲۰۴۷	۳۶۷	۱۲۹۹	۲۰۱	۶۶۴	۱۳۳	۸۴
۲۱	بوشهر	۲۶۷	۱۹۶۲	۱۷۰	۱۳۹۱	۵۹	۳۹۶	۱۷۵	۱۷۵
۲۲	چهارمحال و بختیاری	۴۳۷	۱۹۳۳	۳۷۶	۱۱۶۱	۲۲۶	۶۸۲	۲۰۰	۹۰
۲۳	سمنان	۲۵۸	۱۳۳۶	۱۸۷	۸۴۱	۹۵	۳۹۸	۱۷۰	۹۷
۲۴	یزد	۴۴۵	۸۵۸	۲۷۱	۳۳۸	۱۷۳	۳۶۱	۳۸۳	۱۶۹
۲۵	هرمزگان	۳۵۹	۸۴۷	۱۰۱	۳۶۳	۴۸	۱۹۷	۳۲۰	۲۸۷
کل کشور		۲۸۰۸۵	۱۵۴۵۸۹	۲۲۹۰۵	۹۷۵۴۵	۱۰۱۲۲	۴۷۶۳۵	۱۴۵۰۹	۹۴۱۰

منابع: مرکز آمار ایران، مدیریت آمارهای کشاورزی.

جدول ۷-۵- سطح زیر کشت و تولید محصولات عمده زراعی استان در سال زراعی ۱۳۷۴-۱۳۷۵

نوع محصول	سطح زیر کشت (هکتار)		محصول (تن)		عملکرد (تن در هکتار)	
	آبی	دیم	آبی	دیم	آبی	دیم
گندم	۳۷۰۰۰۰	۴۸۷۰۰۰	۱۰۳۶۰۰۰	۱۸۵۵۰۰	۲/۸	۰/۳۸۱
جو	۱۸۴۱۰۰	۱۲۹۸۰۰	۴۵۳۰۰۰	۶۱۶۵۰	۲/۴۶	۰/۴۷۵
برنج	۱۶۲۵	-	۳۵۸۰	-	۲/۲۰۳	-
پنبه	۶۳۳۶۰	-	۱۳۰۰۰۰	-	۲/۰۵۲	-
چغندر قند	۵۳۰۰۰	-	۱۳۱۹۳۵	-	۲۴/۸۹۱	-
دانه های روغنی	۳۵۲۰	۸۹۷۰	۷۱۷۵	۳۰۸۳	۲/۰۳	۰/۳۴
زعفران	۲۳۰۰۰	-	۱۰۹	-	۰/۰۰۵	-
زیره	۱۱۹۰۰	۲۷۵۰۰	۸۳۰	۵۵۴۴	۷	۰/۲۰۱
سیب زمینی	۹۳۶۰	-	۲۱۴۰۵۶	-	۲۲/۸۶۹	-
پیاز	۲۸۶۰	-	۸۷۷۴۴	-	۳۰/۳۷۹	-
گوچه فرنگی	۱۵۸۰۰	-	۴۴۷۰۶۴	-	۲۸/۲۹۵	-
حبوبات	۸۴۲۴	۳۷۳۷۰	۱۰۸۸۳	۱۴۶۸۰	۱/۲۹	۰/۳۹
نباتات علوفه ای	۴۹۸۶۰	۷۵۰۰	۵۷۹۴۶۱	۱۰۹۵۰	۱۱/۶۲	۱/۴۶
محصولات جالیزی	۸۰۶۷۸	۱۷۸۳۰	۱۱۳۶۷۰۷	۷۷۲۶۰	۱۴/۰۸	۴/۳۳

مأخذ: گزارش اقتصادی اجتماعی استان خراسان سال ۱۳۷۵.

جدول ۷-۶- سطح و تولید باغ ها و سایر محصولات دایمی در استان در سال زراعی ۱۳۷۴-۱۳۷۵

نوع محصول	مساحت (هکتار)				میزان تولید (تن)	
	آبی		دیم			
	نهال	بارور	نهال	بارور	آبی	دیم
سیب	۱۷۵۳	۲۲۳۸۸	-	-	۲۵۵۸۴۷	-
گلابی	۳۲۴	۳۷۶۷	-	-	۳۴۲۴۰	-
هلو	۳۵۵	۱۳۰۵	-	-	۸۸۵۹	-
زردآلو	۴۳۲	۳۳۲۷	-	-	۱۴۸۵۴	-
پسته آبی	۴۷۹۰	۶۵۴۱	-	-	۷۱۱۱	-
زرشک	۴۳۳	۴۷۴۱	-	-	۴۴۶۹	-
آلو	۵۲۷	۳۲۹۴	-	-	۱۳۹۶۰	-
گردو	۹۲۸	۲۳۵۴	-	-	۵۳۸۹	-
بادام	۱۴۷۴	۳۰۲۴	۸۱۷۰	۲۱۵۴۰	۳۵۶۵	۷۲۳۹
انار	۳۴۹	۶۹۲۰	-	-	۸۱۸۷۵	-
گیلاس	۱۵۰۴	۳۶۹۲	-	-	۱۹۲۳۳	-
انگور	۲۶۰۶	۲۸۷۹۵	۳۰۷۷	۱۰۸۱۰	۲۸۰۵۵۰	۵۲۰۷۶
آلبالو	۵۰۸	۱۱۱۸	-	-	۴۶۳۹	-
عناب	۹۳	۳۰۱	-	-	۵۷۱	-
توت درختی	۲۱۴۰۵	۱۲۳۸	-	-	۷۰۵۲	-
توت نوغان	۲۵۹	۱۲۵۹	-	-	۶۵۸۰	-

مأخذ: گزارش اقتصادی اجتماعی استان خراسان سال ۱۳۷۵.

- ۱- آمار کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، سال ۱۳۷۲، مرکز آمار ایران، مرداد ۱۳۷۴، چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۲- آمار نامه استان خراسان، سازمان برنامه و بودجه استان خراسان، سال ۱۳۷۵.
- ۳- گزارش اوضاع اقتصادی و اجتماعی استان‌های کشور در سال ۱۳۷۵، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دی ماه ۱۳۷۶.
- ۴- گزارش اقتصادی - اجتماعی استان خراسان (سال ۱۳۷۵)، سازمان برنامه و بودجه استان خراسان، سال ۱۳۷۶.
- ۵- سالنامه آماری کشور سال ۱۳۷۵، مرکز آمار ایران، سال ۱۳۷۶.
- ۶- پیوست بودجه استان‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور، مصوب مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و بودجه با مرکز مدارک اقتصادی - اجتماعی و انتشارات سازمان برنامه و بودجه.